

-
- ✓ **Summary of**
 - ✓ **proposed**
 - ✓ **amendments**
 - ✓ **to the Rules**
 - ✓ **of Procedure**
 - ✓ **of the National**
 - ✓ **Assembly**

Summary of the Suggested Amendments of the National Assembly Rules of Procedure

June 2022.

CRTA:

FONDACIJA
SLAVKO
CURUVIJA
FOUNDATION | S. G. G.

 PARTNERI
SRBIJA

This material is produced with the assistance of the European Union. The contents of this material are the sole responsibility of the implementing party CRTA and the Open Parliament Initiative and may in no way be taken to reflect the views of the European Union.

S U M M A R Y

OF THE SUGGESTED AMENDMENTS OF THE NATIONAL ASSEMBLY RULES OF PROCEDURE

By monitoring the work of the National Assembly through several legislatures, the CRTA working team has recognised a need for amending the particular provisions of the National Assembly Rules of Procedure, and such amendments and supplements should, on the one hand, formally and legally solve the particular issues that have arisen in the practice of this highest representative body, and on the other hand, help improve the existing and develop new institutes within the rules of procedure and mechanisms relevant for the National Assembly representative, legislative, oversight and electoral functions. In parallel with amendments of the National Assembly Rules of Procedure, as regards certain issues, the provisions of the Law on National Assembly should be amended to align solutions from the rules of procedure and the law, and also because the regulation of some matters now regulated by the National Assembly Rules of Procedure, in the opinion of the professionals from the working team, actually belong to the matters regulated by the law.

This summary provides an overview of more important solutions suggesting amendments and supplements to the Rules of Procedure of the National Assembly (hereinafter: the Rules), concerning the matters that had arisen in the work of the National Assembly that would remove the dilemmas in the application and arbitrary interpretations of the provisions of the Rules. The suggested solutions also result from the need to improve the work of the National Assembly and regulate it to correspond to the requirements and technological achievements of modern times, adjusting it to new social circumstances.

New or different solutions are suggested as regards the regulation of the following domains of the parliamentary work, i.e. its institutes:

1. Constitution of the National Assembly

As regards this part of the Rules that refer to the collection of legal actions that should be taken for the National Assembly to be able to perform its function, the following is suggested:

- To elect the Speaker by the public vote, using the electronic voting system, and only if the electronic voting system is not functioning, to take roll call vote (the current Rules provide that the National Assembly shall decide whether the vote shall be by secret or by open ballot – an if open, it is by roll call vote). The existing solution is unnecessary (the remains of the past), while the suggested solution is more purposeful and appropriate to the demands of the modern times;

- To limit the number of the National Assembly Deputy Speakers (maximum six Deputy Speakers), however, to continue same as so far to determine the number of Deputy Speakers at the first sitting of the National Assembly (Article 14). In addition, it is also suggested that the Deputy Speakers are elected by the public vote, similar to the election of the Speaker of the National Assembly;

- Different (mandatory) agenda of the first sitting of the National Assembly (moving the appointment of the Secretary General of the National Assembly to the agenda of the

sitting when the members of the working bodies and standing parliamentary delegations are elected, that could be done either in the continuation of the first sitting or at another sitting of the National Assembly). The suggested solution is a result of the amendments of Article 21 of the Rules (proposing that the mandate of the Secretary General shall be five years and prescribing mandatory requirements that the candidate should meet to be appointed to this office) for the institutional strengthening of the National Assembly and its Service;

- Different manner of forming parliamentary groups (Article 22), by prescribing a mandatory deadline for the formation of a parliamentary group (seven days from the day of the Speaker election, no later than the beginning of the sitting when the members of the Assembly working bodies and members of the parliamentary delegations in international institutions are elected) and different composition of the parliamentary groups (the paragraph prescribing that a parliamentary group shall consist of at least five MPs is replaced by a paragraph prescribing that the parliamentary group may be formed by a political party, i.e. group of citizens that consists of at least five MPs or two or more political parties, i.e. groups of citizens that have at least five MPs together or the MPs from the national minority groups – there is no limit of minimum five MPs set for them (introducing positive discrimination for members of the national minorities). Thus the previous solution provided for by the Rules of the National Assembly of 2009 is restored for the reason of preventing the possibility of creating several parliamentary groups within the same political party (allowed by the current Rules because it is sufficient that a minimum of five MPs join together irrelevant of their political affiliation). This is important because every parliamentary group, i.e. its representative, has a specific time to take the floor (Article 96 and 158 of the Rules). Under the current Rules, parliamentary political parties with the highest number of representatives may form several parliamentary groups and, based on that, receive additional time for debate compared to political parties with fewer members;

- When constituting the committees of the National Assembly (Articles 23–25), determining the total number of chairpersons and deputy chairpersons should be done the same as provided for the composition of the committees, however, it is suggested that the positions of the Chairpersons of the Committee on Finance, State Budget and Control of Public Spending and the Security Services Control Committee (two key committees with the oversight function), should be in advance ensured for the representatives of the parliamentary “opposition”. It is also suggested that an MP can be a member, i.e. deputy member of the most two committees, and a Chairperson (i.e. Deputy Chairperson) of only one committee (current Rules allow that an MP may be a member of several committees). The suggested solutions are given to strengthen the committees (permanent working bodies of the National Assembly), particularly its oversight function.

2. The Speaker of the National Assembly

It is suggested to supplement provisions to fill in the existing legal gap as regards the fate of the unconsidered draft laws of the previous legislature by introducing the obligation of the National Assembly Speaker at the beginning of each legislature to notify the Government, immediately after the election of the new Government, on the unconsidered draft laws submitted by the previous Government, to withdraw them from

the parliamentary procedure. Unconsidered draft laws submitted by an MP of the prior legislature will be considered withdrawn from the parliamentary procedure. For the remaining unconsidered draft laws, the Speaker of the National Assembly shall undertake to tell the authorised representatives of those laws proposers to notify the National Assembly within a specified deadline if the draft laws they have submitted in the previous legislature shall remain in the parliamentary procedure.

Moreover, drafting the annual work plan of the National Assembly is made more precise, including the deadline for drafting it and the obligation to publish it on the National Assembly web page.

3. Parliamentary groups

For the parliamentary groups, it is suggested to define the reasons for the termination of the membership in the parliamentary group (termination of the MP mandate or tendering of the resignation for the membership in the parliamentary group), however, the MP who tenders a resignation could not join any other parliamentary group, but will act as an independent MP. This prevents the transition of an MP from one parliamentary group to another, i.e. “altering the electoral will” of the citizens.

4. National Assembly working bodies

- It is suggested that an Assembly working body could adopt its rules of procedure due to the specific nature of the matters it considers;

- As for the committees scope of work, it is suggested to supplement which types of documents the committee could adopt, as well as the committee’s obligations that, except for monitoring the enforcement and implementation of the adopted laws, it should monitor the implementation of conclusions with the recommendations that the National Assembly has adopted as regards the reports of the independent state institutions, organisations and bodies (hereinafter: ISB), which is relevant for strengthening the oversight function of the parliament and its working bodies;

- The suggestion will solve the issue from the Assembly practice when a parliamentary group on whose proposal an MP was elected as the member of the committee has ceased to exist – who and how can suggest the termination of membership in the committee and the election of a new member of the committee;

- As for the organisational aspect of the National Assembly, it is proposed to increase the number of committees (21 instead of the current 19), by adding two new committees: Committee on the Control of Public Spending (for its scope is separated from the scope of the current Committee on Finance, State Budget and Control of Public Spending) and the Committee on Applications, Complaints and Proposals that existed in the previous legislatures of the National Assembly;

- It is proposed to decrease the number of the committee members from 17 to 15, except for the Committee on Constitutional and Legislative Issues, which would keep the same number due to the importance of the matters it considers, however, the scope of the work of this committee is additionally expanded – specifying that this committee shall submit the report to the National Assembly on the amendments that are the same in content, meaning that for such amendments the words that bear the same meaning have been used, as well as to give an opinion on the objection of an MP who was imposed with a measure of the expulsion from the sitting (to submit an objection to this measure is a novelty suggested in Article 111a of the Rules);

- There is a suggestion to supplement the provisions concerning public hearings organised by the committees by providing for the mandatory organisation of a public hearing on the draft law that, besides the Government, has been submitted by either of the remaining authorised proposers of the laws (an MP, 30,000 voters, autonomous province, the Ombudsman or the National Bank of Serbia), including the deadline for organising of the public hearing and its duration, the chairing of the public hearing, ending the public hearing by an informal conclusion, the obligation of organising the sitting for considering the proposal of the conclusion on the organised public hearing on the request of at least one-third of the total number of the committee members or the request of the Speaker of the National Assembly. The suggested solutions increase the importance of organising public hearings, filling the legal gap in regulating this institute and solving the issues arising from its application.

5. Sitting of the National Assembly at a regular session

- As regards the course of the sitting, it is proposed to supplement the paragraph that explicitly prescribes that a proposal to join two or more draft acts could be only submitted if those drafts are mutually conditioned, or their solutions have been mutually connected, and such draft must include the reasoning. This shall prevent the possibility of joining two hearings for different cases (e.g. joining hearings because the same representative of the proposer has been determined). Moreover, the amendment is proposed that within the debate in principle, the opportunity shall be provided to all MPs who are not members of the parliamentary groups to be granted the floor (the current solution only allows for three MPs to be granted the floor – either by a mutual agreement or by order of applying for the floor). The same solution is suggested for the debate in detail;

- For maintaining the order at the sitting of the National Assembly, as the provisions of the Rules are also applied to the sittings of the parliamentary working bodies, the suggested supplement concerns a new article that introduces the possibility of submitting objections to the imposed measure of the expulsion from the sitting and the procedure of deciding on the objection. This ensures that imposing the most severe measure (expulsion from the sitting) will be a two-step decision, meaning that it provides a possibility to reconsider a measure that the National Assembly Speaker may pronounce against an MP during the sitting.

6. Procedure for law adoption

- It is suggested to amend, i.e. to supplement the provision, to set out the final deadline for including the draft law in the agenda of the National Assembly sitting, that the draft law, submitted by the authorised proposer, must be included in the agenda of the sitting within no less than 60 days from the date of its submittal. Exceptionally, the deadline of 60 days may be extended, but for no longer than 30 days, and the Speaker of the National Assembly is then obliged to notify the MPs of the reasons for exceeding the deadline. These deadlines are suspended when the National Assembly is not in regular session. The previous Rules from 2009 included such a solution, although it was not applied in practice, it was provided as a possibility (“draft law may be included”), so an imperative provision is proposed here “draft law shall be included”, as it guarantees that each draft law, prepared in line with the provisions of the Rules, will be found in the

agenda of the National Assembly sitting. The Speaker of the National Assembly is obliged to take care of the application of the proposed provision, but also the application of all remaining provisions of the Rules, under the Law on National Assembly and the Rules;

- It is proposed to supplement provisions of the Rules on the amendments to formally and legally regulate the issues arising in practice, such as: what is the deadline for the proposer of the amendment to withdraw the amendment from the parliamentary procedure and submit the correction to the amendment, as well as if the committee should consider the amendment with the correction;

- For the urgent procedure, a more restrictive approach is suggested in defining reasons to propose the adoption of the laws under the urgent procedure (regulating issues and relations which arose under unforeseeable circumstances that could not be removed or avoided), including that, for the prevention of the detrimental consequences on the work of the institutions and organisations, exceptionally, under the urgent procedure, only the law amending the law could be adopted. Moreover, it defines the "fate" of the draft law that is not accepted for consideration under the urgent procedure (such draft law stays in the parliamentary procedure and will be considered under the regular procedure);

- For the procedure of the adoption of the budget of the Republic of Serbia and the final financial statement, it is suggested to supplement the Rules with the provisions that explicitly prescribe: that the budget proposal and amending budget cannot be considered under the urgent procedure, that the budget proposal is always considered as the first item on the agenda of the National Assembly sitting and at that sitting only the proposals of the acts that are directly related to the budget may be considered, and the total time for debate in principle on the budget proposal for the parliamentary groups is always nine hours. Although the applicable Rules in general provide that the time for the debate on the draft law in principle would be longer than five hours, this decision is to be made by the National Assembly. The suggested solution is introducing the "double time" for the debate on the budget proposal as mandatory, because of the importance of the matters regulated by the budget;

- Within the procedure for the authentic interpretation of laws, it is suggested to supplement the provisions regulating the content of the authentic interpretation of the law and introduce the procedure of considering the proposal for adopting the authentic interpretation of the law before the consideration before the Committee on Constitutional and Legislative Issues (an obligation is prescribed for the Government and the competent committee, which in its scope has the matters regulated by the law requiring an authentic interpretation, to deliver the opinions within a specified deadline to the Committee on Constitutional and Legislative Issues, so the Committee will, taking into consideration those opinions, draft the proposal of the authentic interpretation). It is also explicitly prescribed that the draft of the authentic interpretation of the law shall be adopted by the same majority of votes of the MPs needed to adopt the law requiring this authentic interpretation;

- In the procedure for the election and termination of the term of office, it is suggested to supplement the provisions regulating the following: the possibility of the representative of the authorised proposer participating at the sittings of the competent committee and the National Assembly; special procedure when the competent committee proposes the candidate to be elected for the term of office (launching public competitions, determining the list of candidates, interviewing them); the procedure for

the termination of the term of office, i.e. dismissal of the official (introducing the possibility of the participation of the official who is being dismissed and a representative of the authorised proposer in the debate at the sitting of the competent committee and at the sitting of the National Assembly).

7. In the procedure of the control of the work of the Government, the following is suggested:

- Establishing a deadline for the response of the minister, i.e. a member of the Government, to the parliamentary question made in writing;
- Introducing mandatory publishing of the MPs' questions and the Government's written answers on the National Assembly web page;
- Introducing the obligation that every last Thursday of the month, the members of the Government will be asked parliamentary questions orally (irrelevant if there is a sitting of the National Assembly on that day or not);
- Establishing the sequence of the parliamentary questions (all MPs who have applied in turns depending on whether they are supportive of the Government or not) and limiting the number of questions that the same MP could ask;
- Prescribing the obligation of the Speaker of the National Assembly to set the day, on the proposal of the parliamentary group, when particular ministers will answer the parliamentary questions regarding the trending topic, and this day must be no later than seven days from the day the proposal is submitted;
- Introducing the minister's obligation to inform the committee on the implementation of the laws falling within the ministry's competence, as well as the conclusions and recommendations of the National Assembly regarding the ISB reports.

8. It is suggested to supplement the procedure for conducting oversight over the work of state institutions, organisations and bodies with the solutions determining that one committee should be competent for considering a particular report of the ISB. In contrast, other committees interested in considering that report are instructed to submit their reports with the proposals and recommendations to the competent committee, meaning that for the consideration of the ISB reports, the procedure similar to the procedure provided for the adoption of the state budget is recommended. Moreover, it is explicitly prescribed that the competent committee, in consultation with the representatives of the ISB, shall submit the report to the National Assembly, and that representatives of the ISB will be invited to participate in the debate at the sittings of the competent committee and National Assembly when the report of the ISB is considered, including the deadline until the National Assembly is obliged to consider the submitted report (current Rules only stipulate the time limit for the sitting of the competent committee to be organised).

9. It is suggested to stipulate a new procedure – the National Assembly work procedure in the event of declaring a state of emergency (caused by the epidemic of the infectious disease), to enable the National Assembly and its working bodies to hold the sittings “remotely” by using secure information-communication technology. Many parliaments in the neighbourhood have introduced this option formally and legally due to the demands of the present time.

10. Regarding the extraordinary session of the National Assembly, it is suggested to prescribe the final time limit when the extraordinary session must be held upon the

request of at least one-third of the total number of MPs or upon the Government's request.

11. It is suggested that the National Assembly must publish documents on its web page, however, this obligation is extended to the documents such as: the reports of the competent committees, the opinion of the Government (or of the other authorised law proposer) on the amendments to the draft law it has submitted; the opinion of the Government on the draft law of another authorised proposer, the ISB opinion on the draft law; the annual work plan of the National Assembly, the annual work report of the National Assembly and by the legislatures. Suggested solutions are provided to strengthen the accountability and transparency of the National Assembly.

12. Regarding the provisions on the promulgation of laws and repeated votes on laws, it is suggested to remove dilemmas in practice, to supplement the provisions regulating the National Assembly work procedures when the President of the Republic returns the law to the National Assembly that it has already adopted to take another vote. In that case, the National Assembly first has to declare if it will take another vote on the adopted law or not. Suppose the National Assembly decides to take another vote on the law. Then, it shall repeat the procedure of voting on that law as a draft law from the Voting Day (first, it votes in principle, then on each submitted amendment that has not been included as an integral part of the law and in the end, it votes on the law as a whole). If the National Assembly adopts the law again in the procedure of the repeated vote (the majority of votes of the total number of MPs), the Speaker of the National Assembly will again submit the law to the President for promulgation. If the National Assembly does not adopt the law by the required majority of votes in the repeated vote procedure, the Speaker will conclude voting and notify that the law has not been adopted. However, it is not certain what would be a further procedure if, in practice, we have a situation when the National Assembly would not accept the explanation of the President of the Republic and decide that it would not take another vote on the returned law. In that case, the National Assembly will stay with the adopted law, so it is suggested that such law (that the National Assembly has decided not to take another vote) is submitted to the President of the Republic to be promulgated. The suggested solution would solve all issues that could arise if the President of the Republic would return the law for a repeated vote in line with the competences stipulated by Article 113 of the Constitution.

EXPERT OPINION

Draft amending and supplementing the National Assembly Rules of Procedure

*Professor Irena Pejić, PhD.
Faculty of Law, University of Niš;
Member of the Working Group for Model Rules of Procedure*

The right of the Parliament to regulate its internal organisation independently stems from the constitutional principle of parliamentary autonomy that is primarily realised by the Parliament's Rules of Procedure. Without any detailed interventions into the organisational and procedural matters, the Constitution of Serbia allowed the National Assembly to regulate its functioning and internal organisation independently. However, the parliamentary Rules of Procedure's mission is to connect very different elements into parliamentary procedures.

Since the Constitution only regulates the area of parliamentary autonomy in general, the National Assembly adopted the Law on National Assembly in February 2010, representing par excellence source in the domain of the political legislation. The National Assembly Rules of Procedure of 2010 include legislative solutions that have been greatly aligned with the Constitution and the Law, however, ever since these Rules were adopted, we have witnessed the noticeable poor practice of the parliament and an absence of good parliamentary customs. Although improvement of the normative framework is not enough to strengthen the parliamentary autonomy, the project on developing the model of the National Assembly Rules of Procedure represents a valuable effort that provides alternatives for improving solutions and aligning them with the good practice of the national assemblies in Europe.

Suggested amendments of the Rules of Procedure regarding the convening of the "first sitting" introduce certainty regarding the constitution of the National Assembly. The 30 days deadline for the constitution of the National Assembly stipulated by the Constitution, as well as the 90 days for forming the Government, have been established as the protection against political arbitrariness, hence the need to protect this constitutional concept by the parliamentary Rules of Procedure. The suggested solution on the period of the first sitting that cannot be later than 30 days stems from the principle of the parliamentary autonomy, and it should protect the Assembly as such from the influence of the executive. The constitution of the Assembly cannot be considered finalised by the verification of the MPs' mandates because this is only a procedural foundation for constituting the peoples' representation *in toto*. The constitution of the Assembly involves decisions of making the Parliament a constitutional body that is organisationally and functionally capable of realising its competences (electing the Speaker, deciding on the number of and the election of the Deputy Speakers).

Since the Constitution sets out the competences of the Speaker of the National Assembly as regards substituting the President of the Republic, the existing solution turned out as imprecise, since during the XII legislature, it happened that the Speaker of the National Assembly was elected at the same time as the Prime Minister. Suppose hypothetically, it happens that the President of the Republic is not able to carry out his

constitutional competences. In that case, there will be a legal vacuum of 120 days (taking into consideration that for that time, we would have the caretaker government).

When considering the role of parliament, one of the basic principles is a well-developed link between the work in plenary sessions and parliamentary committees as the basis for determining the Parliament's character as either a "talking" or "working" assembly. The first group includes predominantly talking assemblies, and the second consists of the so-called working assemblies. It is important here to find a rational connection between the work efficiency and the realisation of tasks in the assembly plenary sessions and parliamentary committees.

In a well-structured parliament, the functioning of the so-called working assembly is ensured by the parliamentary committees carrying out the majority of work, not transferring such tasks to the government and its ministries. Although, in reality, the government dominates the legislative process, the committees can take the initiative and participate in creating and implementing the government policies. In general, the committees contribute to strengthening the position of the parliament in relation to the executive bodies, in particular regarding the government, mitigating the profound differences between the parliamentary majority and the opposition.

The work of the committees involves the possibility of negotiation and discussion by using professional argumentation, therefore, it is essential to have the suggested solutions on the public broadcast of the committee's work (*public hearings*) since the citizens are more interested in that than the work in plenary sessions. In addition, parliamentary committees should be formed for the scope of tasks corresponding to the competences of the ministries. In addition to using the traditional instruments of control (parliamentary questions, interpellation, a vote of no confidence), the Assembly may also control the Government through the activities of its committees. The capacities of the committees should be additionally strengthened by amending the Rules of Procedure to set out that one MP cannot be a member of more than two parliamentary committees.

Suggested amendments as regards the parliamentary questions should help improve two functions. First, the MPs realise the oversight function, not only the opposition MPs but also the parliamentary majority MPs, over the so-called arranged questions (that can affirm the government programme). The second, the MPs realise their representative function through the contact with their voters since the majority of questions, in fact, come from the voters. It is obvious that the second characteristic of the parliamentary questions depends on the majoritarian electoral system, but in the proportional system, it could be one of the methods of maintaining contact with the citizens, therefore, the political parties would be indirectly investing in the next elections.

Finally, there is space to regulate in more detail the status of the parliamentary opposition and make this concept more specific in both organisational and functional terms. Legally, we cannot put a sign of equality between the opposition and the parliamentary minority, which is obvious in the case of the so-called minority government that is based on the political agreement of different groups. The step in a positive direction was made when it became obligatory to elect the chairpersons of the specific parliamentary committees (such as the Committee on Finance, State Budget and Control of Public Spending and the Security Services Control Committee) from the parliamentary groups that do not represent the parliamentary majority.

НАЦРТ ПРЕДЛОЖЕНИХ ИЗМЕНА ПОСЛОВНИКА

Народне скупштине

(пречишћен текст)

"Службени гласник РС", број 20 од 16. марта 2012.

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим пословником уређују се организација и рад Народне скупштине и начин остваривања права и дужности народних посланика, у складу са Законом о Народној скупштини (у даљем тексту: Закон).

II. КОНСТИТУИСАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

1. Сазивање прве седнице Народне скупштине

Члан 2.

Прву седницу Народне скупштине сазива председник Народне скупштине из претходног сазива, тако да се седница одржи најкасније 30 дана од дана проглашења коначних резултата избора.

АКО ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ИЗ ПРЕТХОДНОГ САЗИВА НЕ САЗОВЕ ПРВУ СЕДНИЦУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У РОКУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ СЕ САСТАЈУ БЕЗ ПОЗИВА ПРВОГ НАРЕДНОГ ДАНА ПО ИСТЕКУ ОВОГ РОКА У 10,00 ЧАСОВА.

ПРВА СЕДНИЦА МОЖЕ ТРАЈАТИ НАЈДУЖЕ 30 ДАНА.

Члан 3.

Првој седници Народне скупштине, до избора председника Народне скупштине, председава најстарији народни посланик (председавајући). Ако најстарији народни посланик не може или не жели да председава, седници Народне скупштине председава следећи најстарији присутни народни посланик.³²

Председавајућем, односно председнику Народне скупштине, у раду помаже по један, најмлађи, народни посланик са четири изборне листе које су добиле највећи број посланичких мандата и генерални секретар Народне скупштине.

АКО ЈЕ ПОСЛАНИЧКЕ МАНДАТЕ ДОБИЛО МАЊЕ ОД ЧЕТИРИ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ, ПРЕДСЕДАВАЈУЋЕМ, ОДНОСНО ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, У РАДУ ПОМАЖЕ ПО ЈЕДАН, НАЈМЛАЂИ, НАРОДНИ ПОСЛАНИК СА СВАКЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ И ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

Члан 4.

На првој седници Народне скупштине врши се:³³

³² Предлаже се да остане постојеће решење, јер је неспорно и доказиво да се утврди ко је од актуелних народних посланика најстарији, док је одређивање народног посланика са „најдужим посланичким искуством“ тешко да се прецизно утврди с обзиром на то да нису сви народни посланици на тзв. сталном раду у Народној скупштини.

³³ Одредбама члана 101. Устава који носи назив „Избор народних посланика и конституисање Народне скупштине“, утврђено је: да прву седницу Народне скупштине заказује председник Народне скупштине из претходног сазива, тако да се седница одржи најкасније 30 дана од дана проглашења коначних резултата избора (став 2.); да Народна скупштина на првој седници

- потврђивање мандата народних посланика,
- избор председника Народне скупштине,
- **УТВРЂИВАЊЕ БРОЈА И** избор потпредседника Народне скупштине,
- ~~именовање генералног секретара Народне скупштине.~~³⁴

На првој седници Народне скупштине, ~~по правилу, врши се~~ **МОЖЕ ДА СЕ ВРШИ И:**

– **ИМЕНОВАЊЕ ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**³⁵

- избор чланова радних тела Народне скупштине,
- избор чланова сталних парламентарних делегација у међународним институцијама.

2. Потврђивање мандата народних посланика

Члан 5.

Народни посланик стиче права и дужности у Народној скупштини даном потврђивања мандата.

Потврђивање мандата народног посланика врши се на основу уверења о избору за народног посланика и извештаја државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика о спроведеним изборима.

Народна скупштина на првој седници, на предлог председавајућег, већином гласова присутних народних посланика, образује комисију од три члана. Комисији председава најстарији члан.

Комисија, на основу извештаја државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика, утврђује да ли су подаци из уверења о избору сваког народног посланика истоветни са подацима из извештаја државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика и о томе подноси извештај Народној скупштини.

потврђује посланичке мандате (став 3.); да је Народна скупштина конституисана потврђивањем мандата две трећине народних посланика (став 4.). Значи дефинисано је када се одржава прва седница, која је обавезна тачка на тој седници (потврђивање мандата) и када се сматра да је Народна скупштина конституисана. Такође, Устав не познаје термин „конститутивна седница“, већ само „прва седница“, као и термин „конституисање Народне скупштине“ под којим се, сагласно Појмовнику Народне скупштине, подразумева скуп правних радњи које треба предузети да би Народна скупштина могла да врши своје функције, значи представља одређен процес који се не завршава потврђивањем мандата народних посланика, јер то није довољно да би овај државни орган у пуном капацитету могао да функционише. Поводом предлога да се на првој седници врши и образовање посланичких група, треба имати у виду начин образовања посланичких група који је уређен одредбама члана 22. Пословника, односно да Народна скупштина не доноси одлуку о образовању посланичких група, као што је то случај, примера ради, са утврђивањем броја потпредседника Народне скупштине, већ је посланичка група образована подношењем списка чланова председнику Народне скупштине са потписима тих чланова (значи вољом самих посланика – припадника одређене политичке опције), који се даље дистрибуира свим народним посланицима, а председник у току седнице усмено само о томе обавештава посланике. Значи, нема одлуке, о томе се не гласа, те образовање посланичких група не може бити тачка дневног реда седнице.

³⁴ Брисати ову алинеју уколико се прихвати предлог да мандат генералног секретара траје пет година (мада уређење овог питања припада законској материји), односно да се не везује за трајање једног сазива Народне скупштине. У том случају треба изменити и одредбу члана 16. став 2. Закона о Народној скупштини, којом је предвиђено да се на првој седници врши и именовање генералног секретара.

³⁵ Ако је претходном генералном секретару Народне скупштине престала ова функција, треба предвидети могућност да се на првој седници врши избор новог генералног секретара.

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ОБЈАВЉУЈЕ СЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.³⁶

Члан 6.

На основу извештаја из члана 5. став 4. овог пословника, председавајући на првој седници Народне скупштине констатује да је државни орган надлежан за спровођење избора народних посланика поднео извештај о спроведеним изборима и о томе која су уверења о избору за народне посланике у сагласности са извештајем, чиме је потврђен мандат тим народним посланицима.

Члан 7.

Након потврђивања мандата, народни посланици полажу заклетву.³⁷

НАРОДНИ ПОСЛАНИК КОЈИ НИЈЕ БИО ПРИСУТАН НА ПРВОЈ СЕДНИЦИ ПОЛАЖЕ ЗАКЛЕТВУ НА НАРЕДНОЈ СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

3. Избор председника и потпредседника и именовање генералног секретара Народне скупштине

а) Избор председника Народне скупштине

Члан 8.

Предлог кандидата за председника Народне скупштине подноси најмање 30 народних посланика.

Народни посланик учествује у предлагању само једног кандидата за председника Народне скупштине.

Предлог из става 1. овог члана садржи: име и презиме кандидата, назив изборне листе са које је изабран, име и презиме представника предлагача, образложење, биографију и сагласност кандидата.

Члан 9.

Предлог кандидата за председника Народне скупштине подноси се председавајућем, у писаном облику.

Председавајући доставља народним посланицима све примљене предлоге кандидата за председника Народне скупштине.

~~Представник предлагача има право да образложи предлог.~~

О предлогу кандидата за председника Народне скупштине отвара се претрес.

ПРЕДСТАВНИК ПРЕДЛАГАЧА ИМА ПРАВО ДА ОБРАЗЛОЖИ ПРЕДЛОГ У ТРАЈАЊУ НАЈДУЖЕ 10 МИНУТА.

Након претреса, председавајући утврђује листу кандидата за председника Народне скупштине, по азбучном реду презимена.

³⁶ Иначе, све одлуке о додели мандата народног посланика доноси Републичка изборна комисија и оне се објављују на сајту РИК-а и у „Службеном гласнику РС“.

³⁷ Заклетва народног посланика је више церемонијални елемент који је уведен одредбама члана 17. Закона о Народној скупштини а не Уставом, као што је то предвиђено за председника Републике (члан 116. став 1. Устава) или за чланове Владе (члан 128. став 2. Устава) чији мандати почињу да теку од дана полагања заклетве пред Народном скупштином. За разлику од председника Републике и чланова Владе, мандат народног посланика почиње да тече даном потврђивања мандата у Народној скупштини, те се не може везивати за дан полагања заклетве (видети члан 102. став 1. Устава).

Члан 10.

~~Пре приступања избору председника Народне скупштине, Народна скупштина одлучује да ли ће се гласати тајно или јавно.~~

~~Ако Народна скупштина одлучи да се гласа јавно, гласа се прозивком.~~

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ БИРА СЕ ЈАВНИМ ГЛАСАЊЕМ, УПОТРЕБОМ ЕЛЕКТРОНСКОГ СИСТЕМА ЗА ГЛАСАЊЕ.

АКО СИСТЕМ ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ГЛАСАЊЕ НИЈЕ У ФУНКЦИЈИ, О ЧЕМУ ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ОБАВЕШТАВА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ, ГЛАСА СЕ ПРОЗИВКОМ.

Члан 11.

~~Тајно гласање за избор председника Народне скупштине врши се у складу с одредбама овог пословника којима се уређује одлучивање Народне скупштине тајним гласањем.~~

Тајним Гласањем за избор председника Народне скупштине руководи председавајући на седници Народне скупштине.

Кандидат за председника Народне скупштине не може да руководи, нити да помаже у руковођењу гласањем.

АКО ЈЕ ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ КАНДИДАТ ЗА ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПРЕДСЕДАВА СЛЕДЕЋИ НАЈСТАРИЈИ ПРИСУТНИ НАРОДНИ ПОСЛАНИК.

Члан 12.

Народни посланик може да гласа само за једног кандидата за председника Народне скупштине.

Члан 13.

За председника Народне скупштине изабран је народни посланик за кога је гласала већина од укупног броја народних посланика.

АКО ПРЕДЛОЖЕНИ КАНДИДАТ НИЈЕ ДОБИО ПОТРЕБНУ ВЕЋИНУ ИЛИ ако су предложена два кандидата, а ниједан није добио потребну већину, поступак избора се понавља.

Ако је предложено више од два кандидата, а ниједан није добио потребну већину, поновиће се гласање о два кандидата који су добили највећи број гласова, односно између више кандидата који су добили највећи једнаки број гласова.

Ако ни у другом кругу председник Народне скупштине није изабран, поступак избора се понавља.

б) УТВРЂИВАЊЕ БРОЈА И избор потпредседника Народне скупштине

Члан 14.

НАРОДНА СКУПШТИНА ИМА НАЈВИШЕ ШЕСТ ПОТПРЕДСЕДНИКА.³⁸

³⁸ Пословником Народне скупштине Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 32/2002, 57/2003, 12/2004, 16/2004, 29/2004, 54/2004, 53/2005) у члану 16. став 1. било је предвиђено да Народна скупштина има највише шест потпредседника, односно у члану 15. став 1. пречишћеног текста овог пословника ("Службени гласник РС", бр. 14/09). Претходним Пословником ("Службени гласник РС", бр. 60/2001, 62/2001, 30/2002) било је предвиђено да Народна скупштина има највише пет потпредседника (члан 16. став 1.), као и Пословником из 1994. године ("Службени гласник РС", бр. 69/94, 70/94, 4/2001, 15/2001) (члан 17. став 1.). Не предлаже се фиксни број

Народна скупштина утврђује број потпредседника на предлог председника Народне скупштине.

Члан 15.

Најмање 30 народних посланика може да предложи једног или више кандидата за потпредседника Народне скупштине, али највише до одлуком утврђеног броја потпредседника.

Предлог садржи имена и презимена кандидата, биографије, називе изборних листа са којих су изабрани, име и презиме представника предлагача, образложење и сагласност кандидата, у писаном облику.

Члан 16.

Предлог кандидата за потпредседника Народне скупштине подноси се председнику Народне скупштине, у писаном облику.

Председник Народне скупштине доставља народним посланицима све примљене предлоге кандидата.

~~Представник предлагача има право да образложи предлог кандидата.~~

О предлогу кандидата отвара се претрес.

ПРЕДСТАВНИК ПРЕДЛАГАЧА ИМА ПРАВО ДА ОБРАЗЛОЖИ ПРЕДЛОГ КАНДИДАТА, У ТРАЈАЊУ НАЈДУЖЕ 10 МИНУТА.

Након претреса, председник Народне скупштине утврђује листу кандидата за потпредседнике Народне скупштине, и то по азбучном реду презимена.

Члан 17.

~~Пре приступања избору потпредседника Народне скупштине, Народна скупштина на предлог председника Народне скупштине одлучује да ли ће се гласати тајно или јавно.~~

~~Ако Народна скупштина одлучи да се гласа јавно, гласа се прозивком.~~

ПОТПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ БИРА СЕ ЈАВНИМ ГЛАСАЊЕМ, УПОТРЕБОМ ЕЛЕКТРОНСКОГ СИСТЕМА ЗА ГЛАСАЊЕ.

АКО СИСТЕМ ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ГЛАСАЊЕ НИЈЕ У ФУНКЦИЈИ, О ЧЕМУ ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОБАВЕШТАВА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ, ГЛАСА СЕ ПРОЗИВКОМ.

Кад се изјашњавање народних посланика врши прозивком, а предложено је више кандидата од одлуком утврђеног броја потпредседника, сваки народни посланик гласа за највише онолико кандидата колико се потпредседника бира.

Члан 18.

~~Тајним~~ Гласањем за избор потпредседника Народне скупштине руководи председник Народне скупштине.

Кандидат за потпредседника Народне скупштине не може да помаже председнику Народне скупштине у руковођењу гласањем.

Члан 19.

потпредседника већ само највећи број (ако је и то потребно), јер се тиме даје могућност да и опозициона/е изборна/е листа/е имају своје представнике на функцији потпредседника, а не само изборне листе које чине или подржавају власт.

~~Тајно гласање за потпредседника Народне скупштине врши се у складу е одредбама овог пословника којима се уређује одлучивање Народне скупштине тајним гласањем.~~

~~Гласати се може највише за онолико кандидата колико се бира, и то за кандидате чија су имена наведена на гласачком листићу.~~

Члан 20.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ БИРАЈУ ПОТПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ВОДЕЋИ РАЧУНА О ЗАСТУПЉЕНОСТИ РАЗЛИЧИТИХ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА И ЗАСТУПЉЕНОСТИ ПОЛОВА.

За потпредседника Народне скупштине изабран је кандидат за кога је гласала већина од укупног броја народних посланика.

Ако је предложено онолико кандидата колико се бира, а није изабран одлуком утврђен број потпредседника Народне скупштине, понавља се поступак избора за онај број потпредседника Народне скупштине који није изабран.

Ако је предложено више кандидата од броја који се бира, а није изабран одлуком утврђен број потпредседника Народне скупштине, поновиће се гласање за онај број потпредседника Народне скупштине који није изабран, и то између преосталих кандидата.

Ако ни у другом кругу није изабран одлуком утврђен број потпредседника Народне скупштине, понавља се поступак избора за онај број потпредседника Народне скупштине који није изабран.

в) Именовање генералног секретара Народне скупштине

Члан 21.³⁹

Народна скупштина именује генералног секретара Народне скупштине, **НА ПЕРИОД ОД ПЕТ ГОДИНА**, на предлог председника Народне скупштине.

НА ФУНКЦИЈУ ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ МОЖЕ ДА СЕ ИМЕНУЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА ОПШТЕ УСЛОВЕ ЗА РАД У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, ПОЛОЖЕН ДРЖАВНИ СТРУЧНИ ИСПИТ, СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ ИЗ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ ПРАВНЕ НАУКЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ И НАЈМАЊЕ ДЕСЕТ ГОДИНА РАДНОГ ИСКУСТВА У СТРУЦИ НА ПОСЛОВИМА ИЗ ДЕЛОКРУГА РАДА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОД КОЈИХ НАЈМАЊЕ ТРИ ГОДИНЕ НА РУКОВОДЕЋИМ РАДНИМ МЕСТИМА.

Предлог **ЗА ИМЕНОВАЊЕ ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ** садржи: име и презиме кандидата, биографију **КОЈА ОБАВЕЗНО САДРЖИ ПОДАТКЕ О ИСПУЊЕЊУ УСЛОВА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА**, образложење и сагласност кандидата, у писаном облику.

³⁹ Предложене допуне у овом члану Пословника садржински више одговарају законској материји, односно мандат генералног секретара и услове за његово именовање (и за именовање заменика генералног секретара – видети члан 37. овог пословника) требало би уредити Законом о Народној скупштини. Предложени услови у погледу образовања за генералног секретара и његовог заменика уподобљени су са одредбама Закона о високом образовању и Закона о државним службеницима. У погледу радног искуства предложено је десет година због значаја радног места и одговорности лица на том месту, имајући у виду да је Законом о државним службеницима за вишег саветника (највише извршилачко радно место) предвиђен услов да има најмање седам година радног искуства у струци.

Генерални секретар Народне скупштине именован је ако је за предлог гласала већина од укупног броја народних посланика.

4. Образовање посланичких група⁴⁰

Члан 22.

У Народној скупштини образују се посланичке групе, **У РОКУ ОД СЕДАМ ДАНА ОД ДАНА ИЗБОРА ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, А НАЈКАСНИЈЕ ДО ПОЧЕТКА СЕДНИЦЕ НА КОЈОЈ СЕ ВРШИ ИЗБОР ЧЛАНОВА РАДНИХ ТЕЛА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И ЧЛАНОВА СТАЛНИХ ПАРЛАМЕНТАРНИХ ДЕЛЕГАЦИЈА У МЕЂУНАРОДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА.**⁴¹

~~Посланичку групу чини најмање пет народних посланика.~~

ПОСЛАНИЧКУ ГРУПУ МОГУ ОБРАЗОВАТИ:

- **ПОЛИТИЧКА СТРАНКА, ОДНОСНО ГРУПА ГРАЂАНА КОЈА ИМА НАЈМАЊЕ ПЕТ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА,**
- **ДВЕ ИЛИ ВИШЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА, ОДНОСНО ГРУПА ГРАЂАНА КОЈЕ ЗАЈЕДНО ИМАЈУ НАЈМАЊЕ ПЕТ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА,**
- **НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ ИЗ РЕДА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА.**⁴²

Посланичка група је образована подношењем председнику Народне скупштине списка чланова који је потписао сваки члан посланичке групе. На списку се посебно назначавача председник посланичке групе и његов заменик.

Народни посланик може да буде члан само једне посланичке групе.

5. Конституисање одбора Народне скупштине

Члан 23.

УКУПАН БРОЈ МЕСТА ПРЕДСЕДНИКА И ЗАМЕНИКА ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА, КАО И ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА ОДБОРА ОДРЕЂУЈЕ СЕ ПРЕМА БРОЈУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА У ОДНОСУ НА УКУПАН БРОЈ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ, У ДОГОВОРУ ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ СА

⁴⁰ Образовање посланичких група је од значаја како због утврђивања састава радних тела и парламентарних делегација, као и због времена које (у зависности од величине) посланичке групе имају за расправу на пленарним седницама Народне скупштине, тако и због могућности да радно ангажују консултанте на одређено време (средства за њихово ангажовање обезбеђују се у скупштинском буџету) и да користе канцеларијски простор у згради Народне скупштине. Видети Одлуку о радном ангажовању консултаната у посланичким групама у Народној скупштини, коју је донео Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања 24. новембра 2020. године (објављена на сајту Народне скупштине).

⁴¹ Према члану 24. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 32/2002, 57/2003, 12/2004, 16/2004, 29/2004, 54/2004, 53/2005), односно члану 23. став 1. пречишћеног текста овог пословника, било је предвиђено да се у Народној скупштини образују посланичке групе, по правилу најкасније седам дана од дана избора председника Народне скупштине. Исто решење је било предвиђено и у претходним пословницима. Мада, употребљен израз „по правилу“ није обавезивао народне посланике да у том року морају да образују посланичке групе, те је у предложеној одредби избачен овај израз.

⁴² Претходним Пословником Народне скупштине („Службени гласник РС“, број 14/09) у члану 23. ст. 2. и 3. било је предвиђено да посланичку групу чине народни посланици једне политичке странке, друге политичке организације или групе грађана која има најмање пет народних посланика, као и да посланичку групу од најмање пет чланова могу удруживањем да образују и народни посланици политичких странака, других политичких организација или група грађана које имају мање од пет народних посланика.

Пословником Хрватског сабора је, примера ради, предвиђено да посланичку групу (клуб заступника) чини најмање три посланика (заступника) и даје се могућност да посланичку групу образују и самостални посланици (независни заступници) (видети члан 29.).

ПРЕДСЕДНИЦИМА, ОДНОСНО ОВЛАШЋЕНИМ ПРЕДСТАВНИЦИМА ПОСЛАНИЧКИХ ГРУПА.

Посланичке групе предлажу кандидате за чланове и заменике чланова одбора, ~~сразмерно броју народних посланика посланичке групе у односу на укупан број народних посланика у Народној скупштини, У СКЛАДУ СА УТВРЂЕНИМ БРОЈЕМ МЕСТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.~~

У саставу одбора приликом утврђивања сразмерног учешћа посланичких група у укупном броју **МЕСТА ПРЕДСЕДНИКА И ЗАМЕНИКА ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА, КАО И** чланова и заменика чланова одбора, обезбеђује се већина оних странака које чине парламентарну већину.

ПРИ УТВРЂИВАЊУ УКУПНОГ БРОЈА МЕСТА ПРЕДСЕДНИКА И ЗАМЕНИКА ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА ВОДИ СЕ РАЧУНА О ПРОПОРЦИОНАЛНОЈ ЗАСТУПЉЕНОСТИ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА И ЗАСТУПЉЕНОСТИ ПОЛОВА, С ТИМ ШТО СЕ МЕСТА ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА ЗА ФИНАНСИЈЕ, РЕПУБЛИЧКИ БУЏЕТ И КОНТРОЛУ ТРОШЕЊА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА И ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА ЗА КОНТРОЛУ СЛУЖБИ БЕЗБЕДНОСТИ ОБЕЗБЕЂУЈУ ЗА ЧЛАНОВЕ СТРАНАКА КОЈЕ НЕ ЧИНЕ ПАРЛАМЕНТАРНУ ВЕЋИНУ.⁴³

Ако посланичка група не предложи кандидате из става ~~4.~~ **2.** овог члана, одбор се конституише у саставу у коме је изабран на основу предлога посланичких група које су предложиле своје кандидате, ако је изабрано више од половине броја чланова одбора утврђеног овим пословником.

Народни посланик може бити члан, **ОДНОСНО ЗАМЕНИК ЧЛАНА** ~~више~~ **НАЈВИШЕ ДВА** одбора.

Члан 24.

Председник Народне скупштине подноси Народној скупштини предлог одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора на основу предлога посланичких група.

О предлогу одлуке из става 1. овог члана одлучује се у целини, јавним гласањем.

Чланови и заменици чланова одбора су изабрани ако је за предлог одлуке из става 1. овог члана гласала већина од укупног броја народних посланика.

Ако предлог одлуке из става 1. овог члана не буде усвојен, поступак се понавља.

Члан 25.

Прву седницу одбора сазива председник Народне скупштине.

До избора председника одбора, првој седници председава најстарији присутан члан одбора.

Одбор на првој седници, **НА УСМЕНИ ПРЕДЛОГ ЧЛАНА ОДБОРА**, бира, из реда својих чланова, председника и заменика председника одбора, **ВЕЋИНОМ ГЛАСОВА СВИХ ЧЛАНОВА ОДБОРА, РУКОВОДЕЋИ СЕ УТВРЂЕНИМ БРОЈЕМ МЕСТА ПРЕДСЕДНИКА И ЗАМЕНИКА ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА КОЈИ, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 23. СТАВ 4. ОВОГ ПОСЛОВНИКА, ПРИПАДА ПОСЛАНИЧКИМ ГРУПАМА.**

Након избора председника и заменика председника одбора, њихови заменици остају у својству њихових заменика као чланова одбора.

⁴³ Појам „парламентарна већина“ је у важећем Пословнику употребљен само у овом члану (члан 23. став 2.), те се исти појам предлаже и у новом ставу 3. овог члана. Појмовником Народне скупштине је дефинисано да парламентарну већину чини парламентарна странка или група парламентарних странака која је на изборима освојила довољан број посланичких мандата да образује Владу, а да је парламентарна мањина парламентарна странка или група парламентарних странака која нема већину (парламентарна опозиција). Можда на тај начин дефинисати наведене појмове и Пословником.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК МОЖЕ БИТИ ПРЕДСЕДНИК, ОДНОСНО ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА САМО ЈЕДНОГ ОДБОРА.

6. Конституисање сталних парламентарних делегација Народне скупштине у међународним институцијама⁴⁴

Члан 26.

Народна скупштина одлучује о утврђивању састава сталних парламентарних делегација за учешће у раду Парламентарне скупштине Савета Европе, Парламентарне скупштине Организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) и других мултилатералних парламентарних институција и организација.

Предлог одлуке о саставу сталних делегација из става 1. овог члана подноси председник Народне скупштине, у консултацији са председницима посланичких група, водећи рачуна о пропорционалној заступљености политичких странака и заступљености полова.

III. ПРЕДСЕДНИК, ПОТПРЕДСЕДНИЦИ, КОЛЕГИЈУМ, ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР И ЗАМЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

1. Председник Народне скупштине

Члан 27.

Председник Народне скупштине представља Народну скупштину, сазива њене седнице, председава њима и врши друге послове у складу са законом и овим пословником.

Председник Народне скупштине стара се о примени овог пословника.

ЧЛАН 27а

НА ПОЧЕТКУ СВАКОГ САЗИВА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, А НАКОН ИЗБОРА ВЛАДЕ, ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОБАВЕШТАВА ПИСАНИМ ПУТЕМ НОВОИЗБРАНУ ВЛАДУ О НЕРАЗМОТРЕНИМ ПРЕДЛОЗИМА ЗАКОНА КОЈЕ ЈЕ ПОДНЕЛА ПРЕТХОДНА ВЛАДА, РАДИ ЊИХОВОГ ПОВЛАЧЕЊА ИЗ СКУПШТИНСКЕ ПРОЦЕДУРЕ.⁴⁵

НЕРАЗМОТРЕНИ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА КОЈИ ЈЕ ПОДНЕО НАРОДНИ ПОСЛАНИК ПРЕТХОДНОГ САЗИВА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ СМАТРА СЕ ПОВУЧЕНИМ ИЗ СКУПШТИНСКЕ ПРОЦЕДУРЕ.

⁴⁴ Конституисање сталних парламентарних делегација Народне скупштине би требало да остане као тачка Прве седнице, како би се представници наше државе што пре укључили у рад кључних међународних парламентарних институција, с обзиром на то да у састав ових делегација могу бити само народни посланици, а да је претходном сазиву Народне скупштине престао мандат, сагласно одредби члана 101. став 6. Устава.

⁴⁵ Овакво решење се предлаже јер се састав нове Владе (као колегијални орган који је овлашћен да предлаже законе) разликује од састава претходне Владе, тако да је неопходно да новоизабрана Влада поново размотри решења предвиђена у предлогу закона који је поднела претходна Влада и одлучи да ли ће поднети такав предлог закона (који може бити и у истоветном тексту са претходним) или не, актуелном сазиву Народне скупштине. У пропратном допису уз предлог закона Влада одређује представника предлагача закона (из реда чланова новог састава Владе), који на седници Народне скупштине има право да говори („брани“) предложени закон. Овакво решење се и примењује у пракси, мада није формалноправно регулисано ниједним прописом Народне скупштине.

ПОВОДОМ ОСТАЛИХ НЕРАЗМОТРЕНИХ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА ИЗ ПРЕТХОДНОГ САЗИВА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПОЗИВА ПИСАНИМ ПУТЕМ ОВЛАШЋЕНЕ ПРЕДСТАВНИКЕ ПРЕДЛАГАЧА ТИХ ЗАКОНА ДА, У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ДОПИСА, ОБАВЕСТИ НАРОДНУ СКУПШТИНУ ДА ЛИ ПРЕДЛОЗИ ЗАКОНА КОЈЕ СУ ПОДНЕЛИ ОСТАЈУ У СКУПШТИНСКОЈ ПРОЦЕДУРИ.

АКО ПРЕДСТАВНИК ПРЕДЛАГАЧА ЗАКОНА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НЕ ОДГОВОРИ У ПРЕДВИЂЕНОМ РОКУ, СМАТРАЋЕ СЕ ДА ЈЕ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА КОЈИ ЈЕ ПОДНЕО ПРЕТХОДНОМ СКУПШТИНСКОМ САЗИВУ ПОВУЧЕН ИЗ СКУПШТИНСКЕ ПРОЦЕДУРЕ.

Члан 28.

Годишњи програм **ПЛАН** рада Народне скупштине утврђује **САЧИЊАВА** председник Народне скупштине, након консултација на састанку Колегијума⁴⁶, полазећи од обавеза Народне скупштине у складу са законом, и годишњег програма **ПЛАН РАДА** Владе⁴⁷ и **НАЦИОНАЛНОГ ПРОГРАМА ЗА УСВАЈАЊЕ ПРАВНИХ ТЕКОВИНА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.**

ИНФОРМАЦИЈУ О ОБАВЕЗАМА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ ПРИПРЕМА ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ КОЈУ ДОСТАВЉА ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ДО КРАЈА ДЕЦЕМБРА ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ ЗА НАРЕДНУ ГОДИНУ.

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ САЧИЊАВА ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДО КРАЈА ЈАНУАРА ГОДИНЕ НА КОЈУ СЕ ПЛАН ОДНОСИ.

ИНФОРМАЦИЈА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЕЗНО САДРЖИ ПРАВНИ ОСНОВ, ОПИС ОБАВЕЗЕ И РОКОВЕ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ЗАКОНСКИХ ОБАВЕЗА.

~~Председник Народне скупштине годишњи програм рада Народне скупштине доставља свим народним посланицима.~~

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОБЈАВЉУЈЕ СЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

Члан 29.

Председнику Народне скупштине престаје функција: оставком, разрешењем или престанком мандата народног посланика.

Председник Народне скупштине оставку подноси у писаном облику или усмено, на седници Народне скупштине.

Председнику Народне скупштине функција престаје даном и часом подношења оставке.

О поднетој оставци не отвара се претрес, нити се одлучује, већ се престанак функције председника Народне скупштине по овом основу и време престанка функције само констатују.

⁴⁶ Колегијум Народне скупштине је установљен одредбама члана 26. Закона о Народној скупштини.

⁴⁷ Предлаже се измена израза „годишњи програм рада Народне скупштине“ ради усклађивања са појмом који се употребљава у важећем Пословнику Владе. Наиме уместо израза „годишњи програм Владе“, који се у претходним одредбама Пословника Владе употребљавао, важећим одредбама Пословника Владе употребљава се појам „годишњи план рада Владе“. Одредбом члана 77. став 2. Пословника Владе је предвиђено да Влада усваја годишњи план рада до краја децембра текуће године за наредну годину, док је у ставу 1. истог члана Пословника предвиђено да је орган државне управе дужан да достави предлог плана рада до 10. новембра текуће године за наредну годину.

Члан 30.

Народна скупштина може да разреши дужности председника Народне скупштине.

На поступак за разрешење председника Народне скупштине сходно се примењују одредбе овог пословника о избору председника Народне скупштине.

Члан 31.

У случају престанка функције председника Народне скупштине, Народна скупштина ће на истој, а најкасније на наредној седници, изабрати новог председника Народне скупштине, у складу с одредбама овог пословника.

Ако је председнику Народне скупштине престала функција, дужност председника Народне скупштине, до избора новог председника, врши најстарији потпредседник Народне скупштине.

Најстарији потпредседник Народне скупштине је дужан да одмах, а најкасније у року од седам дана од дана престанка функције председнику Народне скупштине, сазове седницу на којој ће се вршити избор новог председника Народне скупштине.

Ако најстарији потпредседник не може или одбије да врши дужност председника Народне скупштине, ту дужност врши следећи најстарији потпредседник Народне скупштине.

2. Потпредседници Народне скупштине**Члан 32.**

Потпредседници Народне скупштине помажу председнику Народне скупштине у вршењу послова из његовог делокруга.

Председника Народне скупштине, у случају привремене спречености или одсутности, замењује један од потпредседника Народне скупштине, кога он одреди, о чему обавештава све потпредседнике и генералног секретара Народне скупштине, писаним путем. Ако председник Народне скупштине не одреди који га од потпредседника замењује, замењује га најстарији потпредседник.

Потпредседник Народне скупштине који замењује председника на седници Народне скупштине има овлашћења председника Народне скупштине у председавању, у складу с овим пословником.

Члан 33.

Потпредседнику Народне скупштине престаје функција: оставком, разрешењем или престанком мандата народног посланика, по поступку и на начин предвиђеним за престанак функције председника Народне скупштине.

У случају престанка функције потпредседника Народне скупштине, избор потпредседника Народне скупштине врши се по поступку и на начин утврђен чл. 14. до 20. овог пословника.

3. Колегијум Народне скупштине**Члан 34.**

Колегијум Народне скупштине (у даљем тексту: Колегијум) чине председник Народне скупштине, потпредседници Народне скупштине и председници посланичких група у Народној скупштини.

Састанцима Колегијума присуствују генерални секретар Народне скупштине, шеф Кабинета председника Народне скупштине, као и друга лица, на позив председника Народне скупштине.

Председник Народне скупштине, након консултација са члановима Колегијума, доноси правила о раду Колегијума Народне скупштине, **У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ИЗБОРА НА ФУНКЦИЈУ ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.**⁴⁸

4. Генерални секретар и заменик генералног секретара Народне скупштине

Члан 35.

Генерални секретар Народне скупштине врши послове утврђене законом, овим пословником и другим актима Народне скупштине, односно надлежног радног тела Народне скупштине.

Генерални секретар Народне скупштине се стара о обезбеђивању услова за рад народних посланика, посланичких група и радних тела Народне скупштине.

За свој рад генерални секретар Народне скупштине одговоран је Народној скупштини и председнику Народне скупштине.

Члан 36.

Генералном секретару Народне скупштине функција престаје именовањем новог генералног секретара Народне скупштине, оставком или разрешењем.

Ако генералном секретару Народне скупштине функција престане оставком или разрешењем, до именовања новог генералног секретара Народне скупштине, дужност генералног секретара врши његов заменик кога одреди председник Народне скупштине.

Члан 37.

Генерални секретар Народне скупштине има два заменика који му помажу у раду.⁴⁹

Заменика генералног секретара именује Народна скупштина, **НА ПЕРИОД ОД ПЕТ ГОДИНА**, на предлог генералног секретара Народне скупштине, уз сагласност председника Народне скупштине. ~~За заменика генералног секретара именован је кандидат за кога је гласала већина од укупног броја народних посланика. Генерални секретар Народне скупштине одређује који га од заменика замењује у случају одсутности, о чему обавештава председника Народне скупштине.~~

НА ФУНКЦИЈУ ЗАМЕНИКА ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА МОЖЕ ДА СЕ ИМЕНУЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА ОПШТЕ УСЛОВЕ ЗА РАД У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, ПОЛОЖЕН ДРЖАВНИ СТРУЧНИ ИСПИТ, СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ ИЗ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ ПРАВНЕ НАУКЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ И НАЈМАЊЕ ОСАМ ГОДИНА РАДНОГ ИСКУСТВА У СТРУЦИ НА ПОСЛОВИМА ИЗ ДЕЛОКРУГА РАДА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОД КОЈИХ НАЈМАЊЕ ДВЕ ГОДИНЕ НА РУКОВОДЕЋИМ РАДНИМ МЕСТИМА.

ПРЕДЛОГ ЗА ИМЕНОВАЊЕ ЗАМЕНИКА ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА САДРЖИ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ КАНДИДАТА, БИОГРАФИЈУ КОЈА ОБАВЕЗНО САДРЖИ ПОДАТКЕ О ИСПУЊЕЊУ УСЛОВА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ОБРАЗЛОЖЕЊЕ И САГЛАСНОСТ КАНДИДАТА, У ПИСАНОМ ОБЛИКУ.

ЗА ЗАМЕНИКА ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА ИМЕНОВАН ЈЕ КАНДИДАТ ЗА КОГА ЈЕ ГЛАСАЛА ВЕЋИНА ОД УКУПНОГ БРОЈА НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА.

⁴⁸Овлашћење председника Народне скупштине за доношење правила о раду би требало прописати Законом о Народној скупштини.

⁴⁹ Коментар за избор заменика генералног секретара је исти као код избора генералног секретара (члан 21. Пословника).

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОДРЕЂУЈЕ КОЈИ ГА ОД ЗАМЕНИКА ЗАМЕЊУЈЕ У СЛУЧАЈУ ОДСУТНОСТИ, О ЧЕМУ ОБАВЕШТАВА ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

Заменику генералног секретара Народне скупштине функција престаје даном именованја заменика генералног секретара новог сазива Народне скупштине, оставком или разрешењем.

За свој рад заменик генералног секретара Народне скупштине је одговоран Народној скупштини, председнику Народне скупштине и генералном секретару Народне скупштине.

IV. ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ

Члан 38.

Посланичка група учествује у раду Народне скупштине на начин утврђен законом и овим пословником.

Члан 39.

Посланичку групу представља председник посланичке групе.

Посланичка група има заменика председника посланичке групе који председника посланичке групе замењује у случају његове одсутности.

У току седнице Народне скупштине, председник посланичке групе може овластити једног члана да представља посланичку групу за одређену тачку дневног реда, о чему председник посланичке групе у писаном облику обавештава председника Народне скупштине до отварања претреса о тој тачки дневног реда.

Ако посланичку групу представља заменик председника, односно овлашћени представник, он преузима овлашћења председника посланичке групе.

Члан 40.

~~Председник посланичке групе, у писаном облику, обавештава председника Народне скупштине о промени састава посланичке групе.~~

~~Приликом приступања новог члана посланичкој групи, председник посланичке групе доставља председнику Народне скупштине његову потписану изјаву о приступању.~~

ЧЛАНСТВО У ПОСЛАНИЧКОЈ ГРУПИ ПРЕСТАЈЕ ПРЕСТАНОМ МАНДАТА НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА ИЛИ ПОДНОШЕЊЕМ ОСТАВКЕ НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА НА МЕСТО ЧЛАНА ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК ОСТАВКУ НА ЧЛАНСТВО У ПОСЛАНИЧКОЈ ГРУПИ ПОДНОСИ У ПИСАНОМ ОБЛИКУ ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА НАРОДНИ ПОСЛАНИК НАСТУПА КАО САМОСТАЛНИ ПОСЛАНИК И НЕ МОЖЕ ДА ПРИСТУПИ ДРУГОЈ ПОСЛАНИЧКОЈ ГРУПИ.⁵⁰

⁵⁰ Народном посланику се из разлога престанка чланства у посланичкој групи не може одузети посланички мандат, али у том случају не би требало дозволити ни да приступи другој посланичкој групи (што произлази и из одредаба члана 22. Пословника) и да се тиме „прекраја изборна воља“ грађана.

АКО ЈЕ ЧЛАНСТВО У ПОСЛАНИЧКОЈ ГРУПИ ПРЕСТАЛО ЗБОГ ПРЕСТАНКА МАНДАТА НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА, ТОЈ ПОСЛАНИЧКОЈ ГРУПИ МОЖЕ ДА ПРИСТУПИ НОВОИЗАБРАНИ НАРОДНИ ПОСЛАНИК СА ИСТЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ.⁵¹

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ПРЕДСЕДНИК ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ ОБАВЕШТАВА У ПИСАНОМ ОБЛИКУ, У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД НАСТАЛЕ ПРОМЕНЕ, ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ О ПРОМЕНИ САСТАВА ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ И ДОСТАВЉА ПОТПИСАНУ ИЗЈАВУ НОВОГ ЧЛАНА О ПРИСТУПАЊУ ПОСЛАНИЧКОЈ ГРУПИ.

V. РАДНА ТЕЛА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

1. Опште одредбе

Члан 41.

Радна тела Народне скупштине могу бити стална и привремена.

Стална радна тела су одбори и Одбор за права детета као посебно радно тело.

Привремена радна тела су анкетни одбори и комисије.

Члан 42.

Радна тела Народне скупштине раде на седницама.

Седнице радних тела одржавају се у седишту Народне скупштине.

Седнице радних тела одржавају се, по правилу, понедељком.

Седнице радних тела могу да се одрже и ван седишта Народне скупштине.

ЧЛАН 42а

РАДНО ТЕЛО НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ МОЖЕ ДОНЕТИ ПОСЛОВНИК О СВОМ РАДУ, У СКЛАДУ С ОДРЕДБАМА ОВОГ ПОСЛОВНИКА.⁵²

Члан 43.

Председник Народне скупштине, на предлог радног тела, може да ангажује научне или стручне институције, као и научнике и стручњаке, ради проучавања појединих питања из надлежности Народне скупштине.

2. Одбори

Члан 44.

Одбор у оквиру свог делокруга:

- разматра предлоге закона и других аката,
- прати спровођење политике коју води Влада,

⁵¹Састав посланичке групе може да се измени због престанка (у току сазива Народне скупштине) мандата народном посланику који је био члан те посланичке групе и избором новог народног посланика који приступа тој посланичкој групи са исте изборне листе.

⁵²Предлаже се да поједини одбори, због специфичности питања која разматрају (нпр. Одбор за контролу служби безбедности) имају могућност да донесу пословник о свом раду. Таква могућност је предвиђена за радна тела Хрватског сабора (видети члан 58. Пословника Хрватског сабора). Овакво решење би требало да садржи и Закон о Народној скупштини (нпр. у оквиру члана 27. овог закона).

-ДОНОСИ ОДЛУКЕ, ЗАКЉУЧКЕ, ПРЕПОРУКЕ И ДРУГЕ АКТЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ И ОВИМ ПОСЛОВНИКОМ;

– прати извршавање, **ОДНОСНО ПРИМЕНУ** закона и других аката **НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ,**

-ПРАТИ СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКЉУЧАКА СА ПРЕПОРУКАМА КОЈЕ ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА ДОНЕЛА ПОВОДОМ ИЗВЕШТАЈА НЕЗАВИСНИХ ДРЖАВНИХ ОРГАНА, ОРГАНИЗАЦИЈА И ТЕЛА,

– разматра план рада и извештај надлежног министарства и другог државног органа, организације и тела,

– разматра годишњи програм рада Народне скупштине,

– даје сагласност на акте државних органа, организација и тела који ове акте, у складу са законом, подносе Народној скупштини на сагласност,

– покреће иницијативе и подноси предлоге Народној скупштини, у складу са законом и овим пословником,

– разматра иницијативе, петиције, представке и предлоге из свог делокруга и

– разматра друга питања из надлежности Народне скупштине.

Одлуку о спорним питањима у вези са делокругом одбора доноси председник Народне скупштине.

Одбори сарађују међусобно.

О питању, које је од заједничког интереса, одбори могу да одрже седницу заједно, **КОЈОМ ПРЕСЕДАВА ЈЕДАН ОД ПРЕДСЕДНИКА ОВИХ ОДБОРА У СКЛАДУ СА МЕЂУСОБНИМ ДОГОВОРОМ.**

О питању из става 4. овог члана, одбор одвојено одлучује.

Одбор може, из реда својих чланова, образовати пододбор за разматрање појединих питања из свог делокруга и припрему предлога о тим питањима, а председник одбора може образовати посебну радну групу.

Пододбор, односно радна група обавља послове за потребе одбора и не може самостално да иступа, осим ако надлежни одбор друкчије не одлучи.

Члан 45.

На предлог посланичке групе, Народна скупштина може да донесе одлуку о престанку дужности члана или заменика члана одбора који је изабран из реда чланова те посланичке групе и избору новог члана или заменика члана одбора.

АКО ЈЕ ПОСЛАНИЧКА ГРУПА, НА ЧИЈИ ЈЕ ПРЕДЛОГ НАРОДНИ ПОСЛАНИК ИЗАБРАН ЗА ЧЛАНА, ОДНОСНО ЗАМЕНИКА ЧЛАНА ОДБОРА, ПРЕСТАЛА ДА ПОСТОЈИ, ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, У КОНСУЛТАЦИЈИ СА ПРЕДСЕДНИЦИМА ПОСТОЈЕЋИХ ПОСЛАНИЧКИХ ГРУПА.

О престанку дужности члана или заменика члана одбора и избору новог члана или заменика члана одбора, Народна скупштина одлучује на првој наредној седници, по достављању предлога посланичке групе, **ОДНОСНО ПРЕДЛОГА ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.**

Заменик члана одбора замењује члана одбора у случају његовог одсуства или престанка дужности члана одбора, до избора новог члана одбора.

Члан 46.

У Народној скупштини образују се следећи одбори:

- 1) Одбор за уставна питања и законодавство,
- 2) Одбор за одбрану и унутрашње послове,
- 3) Одбор за спољне послове,
- 4) Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу,
- 5) Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова,
- 6) Одбор за дијаспору и Србе у региону,
- 7) Одбор за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику,
- 8) Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава,
- 8)а ОДБОР ЗА КОНТРОЛУ ТРОШЕЊА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА,**
- 9) Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду,
- 10) Одбор за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације,
- 11) Одбор за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво,
- 12) Одбор за Косово и Метохију,
- 13) Одбор за културу и информисање,
- 14) Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва,
- 15) Одбор за здравље и породицу,
- 16) Одбор за заштиту животне средине,
- 17) Одбор за европске интеграције,
- 17)а ОДБОР ЗА ПРЕДСТАВКЕ, ПРИТУЖБЕ И ПРЕДЛОГЕ,**
- 18) Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања,
- 19) Одбор за контролу служби безбедности.

Члан 47.

Одбор за права детета образује се као посебно стално радно тело.

Председник Одбора је председник Народне скупштине.

Поред председника Народне скупштине, Одбор чине: потпредседници Народне скупштине, представници посланичких група у Народној скупштини и председник Одбора за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва.

Члан 48.

Одбор за уставна питања и законодавство разматра:

- предлог за промену Устава;
- предлог акта о промени Устава;
- предлог закона, другог прописа и општег акта са становишта усклађености с Уставом и правним системом и оправданости њиховог доношења;
- предлог закона који се односи на уређење Уставног суда, поступак пред Уставним судом и правно дејство његових одлука;
- статуте аутономних покрајина у поступку давања сагласности Народне скупштине;

- предлог за покретање поступка за разрешење председника Републике;
- начелна питања примене Устава;
- питања у вези с избором и именовањем судија Уставног суда, избором Заштитника грађана и других функционера, у складу са законом;
- обавештења Уставног суда о стању и проблемима остваривања уставности и законитости, мишљења и указивања Уставног суда на потребу измене закона и предузимања других мера ради заштите уставности и законитости, као и предлог и иницијативе за покретање поступка за оцену уставности закона и других општих аката које је донела Народна скупштина;
- предлог за доношење аутентичног тумачења закона и сачињава предлог аутентичног тумачења закона.

Одбор припрема предлог акта о промени Устава и предлог уставног закона за спровођење Устава.

Одбор утврђује усклађеност интерпелације с одредбама овог пословника у формалном смислу и о томе подноси извештај председнику Народне скупштине.

Одбор прати изграђивање правног система и о томе извештава Народну скупштину.

Одбор доноси акт којим се уређују јединствена методолошка правила за израду прописа.

Одбор утврђује који амандмани на предлог закона су по садржини истоветни, **ОДНОСНО УПОТРЕБЉЕНЕ РЕЧИ ИМАЈУ ИСТО ЗНАЧЕЊЕ**, што је од значаја за примену члана 158. ст. 5. и 6. овог пословника и одбацује амандмане који су непотпуни или увредљиве садржине, **О ЧЕМУ ИЗВЕШТАВА НАРОДНУ СКУПШТИНУ ПРЕ ПОЧЕТКА СЕДНИЦЕ НА КОЈОЈ СЕ РАЗМАТРА ПРЕДЛОГ ЗАКОНА У ПОЈЕДИНОСТИМА.**⁵³

Одбор прати примену овог пословника, разматра и даје предлоге за његове измене и допуне и даје мишљење Народној скупштини, на њен захтев, о примени појединих одредаба овог пословника.

ОДБОР ДАЈЕ МИШЉЕЊЕ О ПРИГОВОРУ НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА КОМЕ ЈЕ ИЗРЕЧЕНА МЕРА УДАЉЕЊА СА СЕДНИЦЕ.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има 17 чланова.⁵⁴

Члан 49.

Одбор за одбрану и унутрашње послове разматра:

- предлог закона и другог општег акта из области војне, радне и материјалне обавезе, мобилизације, ванредног и ратног стања, статусних и других питања професионалних припадника Војске Србије, војног школства, међународне сарадње у области одбране и војне сарадње; одржавања јавног реда и мира, окупљања грађана; безбедности саобраћаја на путевима; безбедности државне границе и контроле преласка границе и кретања и боравка у граничном појасу; боравка странаца; промета и превоза оружја, муниције, експлозивних и других опасних материја из делокруга министарства надлежног за унутрашње послове; заштите од пожара; држављанства; јединственог матичног броја грађана; пребивалишта и боравишта грађана; личне карте; путне исправе; међународне помоћи и других облика међународне сарадње у области унутрашњих послова, укључујући и реадмисију; илегалне миграције; азила;

⁵³ Овакво решење предвидети и у члану 163. овог пословника

⁵⁴ Због значаја питања која се налазе у делокругу овог одбора предлаже се да остане састав од 17 чланова.

– друга питања која се односе на: Војску Србије, одбрану Републике Србије, производњу, промет и превоз наоружања и војне опреме и упућивање припадника Војске Србије и других снага одбране у мултинационалне операције ван граница Републике Србије;

– стратегију националне безбедности и стратегију одбране;

– питања у вези с остваривањем парламентарне контроле Војске Србије и одбрамбеног система;

– предлог буџетских средстава потребних за деловање Војске Србије и врши контролу трошења тих средстава;

– извештај Министарства одбране, који министар одбране тромесечно подноси Одбору, у току заседања Народне скупштине;

– питања из области јавне и државне безбедности;

– извештај о раду министарства надлежног за унутрашње послове о стању безбедности у Републици Србији, достављен Народној скупштини на њен захтев;

– као и друга питања из области одбране и унутрашњих послова.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 50.

Одбор за спољне послове разматра предлог закона и другог општег акта, као и друга питања из области:

– спољне политике;

– односа са другим државама, међународним организацијама и институцијама;

– потврђивања међународних уговора из области спољнополитичких односа;

– уређивања поступка закључивања и извршавања међународних уговора;

– заштите права и интереса Републике Србије и њених држављана и домаћих правних лица у иностранству.

У Одбору се обављају разговори с амбасадорима Републике Србије пре одласка на њихову дипломатску дужност.

Одбор утврђује састав делегација које нису сталне, као и циљеве и задатке посете делегације Народне скупштине.

Одбор одређује председника и чланове посланичке групе пријатељства, даје сагласност на одлуку о размени посета са посланичким групама пријатељства представничких тела других држава и води евиденцију о чланству у посланичким групама пријатељства.

Ако Одбор није у могућности да одреди састав делегације из става 3. овог члана или да да сагласност на одлуку о размени посета са посланичким групама пријатељства представничких тела других држава, одлуку о томе доноси председник Народне скупштине, односно потпредседник Народне скупштине и председник Одбора.

Одбор обавља и друге послове који се односе на сарадњу Народне скупштине са представничким телима других држава и учешће њених представника у раду појединих међународних организација и мисија.

Одбор разматра и усваја извештаје о посетама делегација Народне скупштине и о њиховом учешћу на међународним скуповима.

Одбор подноси Народној скупштини годишњи извештај о оствареној међународној сарадњи Народне скупштине.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~17~~ **15** чланова.

Члан 51.

Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- кривичног законодавства и законодавства о привредним преступима и прекршајима;
- облигационих односа и наслеђивања;
- поступака пред судовима;
- организације и рада правосудних органа;
- контроле извршења кривичних санкција и увођења националних механизма за превенцију тортуре, сурових, нељудских и понижавајућих казни и поступака;
- међународне правне помоћи и екстрадиције;
- амнестије и помиловања;
- вештачења, адвокатуре и других правосудних професија;
- организације и рада органа државне управе и вршења јавних овлашћења;
- управног поступка и управног спора;
- организације власти, изборног система и удруживања грађана;
- територијалне организације Републике Србије;
- уређења локалне самоуправе и избора, финансирања и начина рада органа и служби јединица локалне самоуправе;
- матичних књига и печата;
- празника, одликовања Републике Србије и употребе државних симбола.

Одбор даје мишљење о предлогу одлуке за избор председника Врховног касационог суда и Републичког јавног тужиоца.

Одбор разматра предлог одлуке за избор чланова Високог савета судства, чланова Државног већа тужилаца, председника судова, јавних тужилаца, као и судија и заменика јавних тужилаца који се бирају први пут.

Одбор даје мишљење о предлозима одлука о избору и разрешењу других функционера, у складу са законом.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~17~~ **15** чланова.

Члан 52.

Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова, разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- остваривања и заштите људских права и слобода и права детета;
- спровођења потврђених међународних уговора који уређују заштиту људских права;
- остваривања слободе вероисповести;
- положаја цркава и верских заједница;

– остваривања права националних мањина и међунационалних односа у Републици Србији.

Одбор сарађује са националним саветима националних мањина.

Одбор разматра предлог закона и другог општег акта са становишта унапређивања и постизања равноправности (родне једнакости) полова, сагледава стање вођења политике, извршавање закона и других општих аката од стране Владе и других органа и функционера одговорних Народној скупштини, са становишта поштовања равноправности полова.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~17~~ **15** чланова.

Члан 53.

Одбор за дијаспору и Србе у региону разматра предлог закона и другог општег акта из области унапређења односа са дијаспором и Србима у региону, као и друга питања која се односе на:

- очување, јачање и остваривање везе матичне државе и Срба у региону;
- побољшање положаја и заштите права и интереса припадника дијаспоре и Срба у региону;
- стварање услова за употребу, учење и неговање српског језика и ћириличног писма, чување и неговање српског културног, етничког, језичког и верског идентитета дијаспоре и Срба у региону;
- стварање услова за повратак припадника дијаспоре у Републику Србију и њиховог укључивања у политички, економски и културни живот Републике Србије;
- стварање услова за повратак избеглих Срба у места ранијег пребивалишта и предлаже мере ради заштите њихових права, у циљу одрживог повратка.

Одбор сарађује са државним органима, организацијама и телима који се баве заштитом права дијаспоре и Срба у региону, као и с организацијама дијаспоре и Срба у региону.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~17~~ **15** чланова.

Члан 54.

Одбор за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- привреде и привредног развоја, равномерног регионалног развоја, привредних друштава и других облика пословања, пословног и финансијског реструктурирања;
- предузетништва, стечаја, инвестиција, стандардизације, акредитације;
- економских односа с иностранством, међународних трговинских уговора, спољне трговине, страних улагања, концесија;
- економске, билатералне и регионалне сарадње органа Републике Србије са међународним трговинским организацијама;
- индустрије, осим прехранбене индустрије;
- рударства, геолошких и сеизмолошких истраживања;
- енергетике, нафтне и гасне привреде;

- функционисања јавних предузећа у областима индустрије, рударства и енергетике;
- трговине и промета робе и услуга, контроле услуга, мерила и мерних јединица;
- употребе робних и услужних жигова, знака квалитета и ознака порекла производа;
- функционисања тржишта, спречавања монополског деловања и нелојалне конкуренције;
- робних резерви и заштите потрошача;
- оснивања и рада робних берзи;
- планирања развоја туризма, просторног организовања, заштите и коришћења туристичких простора и промоције туризма;
- мера и драгоцених метала;
- приватизације.

Одбор разматра предлог плана развоја Републике Србије, по поступку утврђеним овим пословником.

Одбор разматра месечне извештаје министарства надлежног за послове приватизације о току поступка приватизације, закљученим уговорима о продаји капитала, односно имовине, покренутим поступцима приватизације и раду субјеката надлежних за спровођење поступка приватизације и даје Народној скупштини мишљења и предлоге у вези са питањима приватизације.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~17~~ **15** чланова.

Члан 55.

Одбор за финансије, републички буџет и ~~контролу трошења јавних средстава~~ разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- система финансирања државних функција, пореза, такса и других јавних прихода;
- републичког буџета и финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања;
- завршног рачуна буџета, завршних рачуна финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања и ревизије завршних рачуна;
- зајмова, гаранција и игара на срећу;
- јавног дуга и финансијске имовине Републике Србије;
- јавних набавки;
- кредитно-монетарног, банкарског, девизног и царинског система;
- осигурања имовине и лица;
- имовинско-правних односа и експропријације;
- плаћања и платног промета, хартија од вредности и тржишта капитала;
- спречавања прања новца и борбе против корупције;
- рачуноводства и ревизије;
- као и друга питања из области финансија.

Одбор:

~~— разматра извештај Државне ревизорске институције, о чему подноси извештај са ставовима и препорукама Народној скупштини;~~

~~— контролише примену републичког буџета и пратећих финансијских планова у смислу законитости, сврсисходности и ефикасности трошења јавних средстава, о чему подноси извештај са предлогом мера Народној скупштини.~~

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~17~~ **15** чланова.

ЧЛАН 55а

ОДБОР ЗА КОНТРОЛУ ТРОШЕЊА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА:

-РАЗМАТРА ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ, О ЧЕМУ ПОДНОСИ СВОЈ ИЗВЕШТАЈ СА СТАВОВИМА И ПРЕПОРУКАМА НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ;

-КОНТРОЛИШЕ ПРИМЕНУ РЕПУБЛИЧКОГ БУЏЕТА И ПРАТЕЋИХ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА У СМISЛУ ЗАКОНИТОСТИ, СВРСИСХОДНОСТИ И ЕФИКАСНОСТИ ТРОШЕЊА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА, О ЧЕМУ ЈЕДНОМ ГОДИШЊЕ ПОДНОСИ ИЗВЕШТАЈ СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ;

-ВРШИ НАДЗОР НАД ТРОШЕЊЕМ ЈАВНИХ СРЕДСТАВА У РЕАЛНОМ ВРЕМЕНУ, О ЧЕМУ ПОДНОСИ ШЕСТОМЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ.⁵⁵

ИЗВЕШТАЈИ ОДБОРА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОБЈАВЉУЈУ СЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

ОДБОР ОБАВЉА И ДРУГЕ ПОСЛОВЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ И ОВИМ ПОСЛОВНИКОМ.

ОДБОР ИМА ДЕВЕТ ЧЛАНОВА.

Члан 56.

Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- пољопривреде и прехранбене индустрије;
- пољопривредног задругарства и руралног развоја;
- ветеринарства и заштите биља;
- шумарства и водопривреде.

⁵⁵У Народној скупштини је крајем 2015. године уведен Портал за надзор над јавним финансијама, уз подршку Програма Уједињених нација за развој (УНДП).

Портал садржи податке о утврђеним апропријацијама буџета за текућу годину по директном кориснику буџета, са приказом учешћа сваког појединачног буџета директног корисника у укупном буџету, као и приказ буџета по планираним средствима по функционалној класификацији и извору финансирања. Поред ових података, Портал садржи и извештаје о извршењу буџета по директним корисницима по апропријацијама, на основу којих ће за потребе народних посланика моћи да се врше унакрсне анализе података о извршењу буџета по директним корисницима. (објављено на сајту Народне скупштине)

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 57.

Одбор за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- железничког, друмског, водног и ваздушног саобраћаја;
- урбанизма и просторног планирања и стамбено-комуналних делатности;
- грађевинарства, уређивања и коришћења градског грађевинског земљишта и премера и катастра земљишта;
- поштанског саобраћаја и телекомуникација.

Одбор разматра предлог просторног плана Републике Србије, по поступку утврђеним овим пословником.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 58.

Одбор за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- предшколског, основног и средњег образовања и васпитања;
- вишег и високог образовања;
- ученичког и студентског стандарда;
- научноистраживачке делатности;
- научног и технолошког развоја и иновационе политике;
- истраживања нуклеарне енергије и сигурности нуклеарних објеката;
- производње и одлагања радиоактивног материјала, изузев у нуклеарним енергетским постројењима;
- изградње информатичког друштва и информационе инфраструктуре;
- спорта и физичке културе, положаја омладине и заштите интереса младих.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 59.

Одбор за Косово и Метохију разматра предлог закона и другог општег акта, као и друга питања која се односе на Аутономну покрајину Косово и Метохија, водећи рачуна о српским националним интересима и државним интересима Републике Србије.

Одбор предлаже Народној скупштини одговарајуће одлуке, декларације, резолуције и прати њихово спровођење или реализацију од стране одговарајућих органа и институција.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 60.

Одбор за културу и информисање разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- развоја културе и уметничког стваралаштва;
- заштите културних добара и културне баштине;
- књижевног, преводилачког, музичког и сценског стваралаштва;
- ликовних и примењених уметности и дизајна;
- филмског стваралаштва и стваралаштва у области других аудио-визуелних медија;
- библиотечке, издавачке, кинематографске и музичко-сценске делатности;
- задужбина, фондација и фондова;
- јавног информисања.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 61.

Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- радних односа и права из рада, безбедности и здравља на раду;
- запошљавања;
- права на штрајк и синдикално организовање;
- система социјалне заштите;
- система пензијског и инвалидског осигурања, социјалног осигурања и заштите војних осигураника;
- заштите бораца, војних инвалида, цивилних инвалида и жртава рата, чланова њихових породица и чланова породица лица на обавезној војној служби.

Одбор разматра предлог закона и другог општег акта са становишта социјалног укључивања и надзире процес доношења одлука и расподелу буџета у области социјалног укључивања; даје сугестије, примедбе и оцене у вези са реализацијом политика; гради партнерске односе на свим нивоима ради ефикасне, рационалне и благовремене реализације процеса друштвеног укључивања у циљу достизања европског стандарда и пуне друштвене укључености свих грађана и маргинализованих група; ангажује се на институционализацији и учешћу представника грађана у процесу доношења одлука.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 62.

Одбор за здравље и породицу разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- здравствене заштите, система и организације здравствене делатности;
- система здравственог осигурања;
- заштите становништва од заразних болести;
- производње и промета лекова и медицинских средстава;

- производње и промета опојних дрога и прекурсора недозвољених дрога;
- услове за узимање и пресађивање делова људског тела;
- породично-правне заштите, брака, планирања породице и друштвене бриге о породици;
- друга питања из области здравства којима се обезбеђују потребни правни услови за уређивање система заштите, очувања и унапређења здравља становништва.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 63.

Одбор за заштиту животне средине разматра предлог закона и другог општег акта и друга питања из области:

- заштите и унапређивања животне средине;
- заштите и одрживог коришћења природних богатстава, односно ресурса;
- отклањања извора угрожавања и спречавања загађивања природних ресурса;
- производње и промета отрова и других опасних материја, изузев дрога и прекурсора.

Одбор може да омогући присуство, односно учешће представника грађана и удружења грађана на седници Одбора у расправи о одређеним питањима из области заштите животне средине.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 64.⁵⁶

Одбор за европске интеграције:

– разматра предлог закона и другог општег акта са становишта њихове прилагођености прописима Европске уније и Савета Европе и даје претходно мишљење о оправданости скраћеног поступка;

– разматра планове, програме, извештаје и информације о поступку стабилизације и придруживања Европској унији;

– прати реализацију стратегије придруживања, предлаже мере и покреће иницијативе за убрзавање реализације стратегије придруживања у оквиру надлежности Народне скупштине;

– предлаже мере за успостављање општег, националног споразума о придруживању Србије европским институцијама;

⁵⁶ Из прве алинеје става 1. овог члана произлази да је у делокругу рада овог одбора и разматрање амандмана на предлоге закона из области европских интеграција, мада у пракси овај одбор разматра само предлоге закона са европске агенде и то у начелу. Прихватање амандмана на поједине одредбе предложеног закона може довести до неусклађености законских решења са прописима Европске уније.

Овде је од значаја истаћи и улогу Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање образованог на основу члана 125. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране, који се, сагласно Пословника о раду тог одбора, састаје најмање два пута годишње, а састоји се од једнаког броја посланика Народне скупштине и посланика Европског парламента (15 + 15). У оквиру овог одбора се одвија политички дијалог на парламентарном нивоу.

– развија сарадњу с одборима парламената других земаља и парламентарним институцијама Европске уније.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~17~~ 15 чланова.

ЧЛАН 64а

ОДБОР ЗА ПРЕДСТАВКЕ, ПРИТУЖБЕ И ПРЕДЛОГЕ:

-РАЗМАТРА ПРЕДСТАВКЕ, ПРИТУЖБЕ И ПРЕДЛОГЕ КОЈИ СУ ДОСТАВЉЕНИ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ И ПРЕДЛАЖЕ НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА МЕРЕ ЗА РЕШАВАЊЕ ПИТАЊА САДРЖАНИХ У ЊИМА;

-ИСПИТУЈЕ ОСНОВАНОСТ ПРИМЉЕНИХ ПРЕДСТАВКИ, ПРИТУЖБИ И ПРЕДЛОГА И ПРОСЛЕЂУЈЕ ИХ НА МИШЉЕЊЕ НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА;

-УПУЋУЈЕ ПРЕДСТАВКУ, ПРИТУЖБУ, ОДНОСНО ПРЕДЛОГ ДРУГОМ РАДНОМ ТЕЛУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, У ОКВИРУ ЧИЈЕГ ДЕЛОКРУГА ЈЕ РАЗМАТРАЊЕ ПИТАЊА ЗА КОЈЕ ОЦЕНИ ДА ЈЕ ОД ПОСЕБНОГ ДРУШТВЕНОГ ЗНАЧАЈА;

-УКАЗУЈЕ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ НА КРШЕЊЕ ЗАКОНА И ДРУГЕ ШТЕТНЕ ПОЈАВЕ ОД ШИРЕГ ЗНАЧАЈА И ПРЕДЛАЖЕ ПРЕДУЗИМАЊЕ ПОТРЕБНИХ МЕРА ЗА ЊИХОВО ОТКЛАЊАЊЕ;

- ОБАВЕШТАВА ПИСАНИМ ПУТЕМ ПОДНОСИОЦЕ О ПРЕДУЗЕТИМ МЕРАМА ПОВОДОМ ПОДНЕТИХ ПРЕДСТАВКИ, ПРИТУЖБИ И ПРЕДЛОГА;

-ПОДНОСИ ИЗВЕШТАЈ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ О СВОМ РАДУ ЈЕДНОМ ГОДИШЊЕ, КОЈИ СЕ ОБЈАВЉУЈЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.⁵⁷

ОДБОР ОБАВЉА И ДРУГЕ ПОСЛОВЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ И ОВИМ ПОСЛОВНИКОМ.

ОДБОР ИМА 15 ЧЛАНОВА.

Члан 65.

Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања:

– доноси опште и појединачне акте којима се уређују питања статусног и материјалног положаја, права и дужности народних посланика и функционера које бира Народна скупштина, у складу са законом, и даје мишљење за обављање друге јавне функције ових лица;

– подноси предлог кодекса понашања народних посланика;

– подноси предлог акта о изгледу и употреби амблема, ознака и других симбола и обележја Народне скупштине;

⁵⁷ Предложени делокруг рада овог одбора је комбинација делокруга који је предвиђен Пословником Хрватског сабора за њихов Одбор за представке и предлоге (члан 107.) и који је био предвиђен претходним Пословником Народне скупштине за Одбор за представке и предлоге (члан 67.).

– доноси акт о поступању с актима који се подносе у електронском облику, актима који се сматрају тајном, стенографским белешкама и даје сагласност на акт о канцеларијском и електронском канцеларијском пословању;

– доноси акт о унутрашњем реду у згради Народне скупштине, распореду седења народних посланика и других лица у сали за седнице Народне скупштине, као и акт о коришћењу простора око зграде и службених возила;

– доноси акт о акредитацији и условима за рад представника средстава јавног информисања у Народној скупштини;

– доноси акт о радном ангажовању консултаната у посланичким групама у Народној скупштини и о накнади трошкова за ангажовање научника и стручњака у раду Народне скупштине;

– подноси предлог одлуке о организацији и раду Службе Народне скупштине;

– даје сагласност на правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Народне скупштине;

– доноси акте о образовању конкурсне и жалбене комисије;

– врши постављења у Служби Народне скупштине, на предлог генералног секретара Народне скупштине, и доноси решења о платама генералног секретара и заменика генералног секретара Народне скупштине, као и државних службеника на положају, односно постављених лица у Служби Народне скупштине;

– утврђује скупштински буџет, стара се о правилности коришћења средстава из скупштинског буџета и врши контролу расхода, у складу са законом и овим пословником, о чему подноси годишњи извештај Народној скупштини;

– доноси акт о евидентирању имовине и другим питањима од значаја за управљање имовином Народне скупштине;

– разматра примедбе на записник са седнице Народне скупштине и о томе подноси извештај Народној скупштини.

Одбор разматра:

– разлоге престанка мандата и предлоге за потврђивање мандата народних посланика, о чему подноси извештај Народној скупштини;

– питања успостављања или укидања имунитета народног посланика и других изабраних лица, у складу с Уставом и законом, и о томе Народној скупштини подноси предлог одлуке;

– захтеве за одобравање лишавања слободе јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца и члана Државног већа тужилаца, и о томе доноси одлуку.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

Одбор има ~~47~~ **15** чланова.

Члан 66.

Одбор за контролу служби безбедности:

– надзире уставност и законитост рада служби безбедности;

– надзире усклађеност рада служби безбедности са стратегијом националне безбедности, стратегијом одбране и безбедносно-обавештајном политиком Републике Србије;

– надзире поштовање политичке, идеолошке и интересне неутралности у раду служби безбедности;

- надзире законитост примене посебних поступака и мера за тајно прикупљање података;
 - разматра предлог буџетских средстава потребних за рад служби безбедности и надзире законитост трошења буџетских и других средстава за рад;
 - разматра и усваја извештаје о раду служби безбедности;
 - разматра предлоге закона, других прописа и општих аката из надлежности служби;
 - покреће иницијативе и подноси предлоге закона из надлежности служби;
 - разматра предлоге, петиције и представке грађана који су упућени Народној скупштини у вези са радом служби безбедности и предлаже мере за њихово решавање и о томе обавештава подносиоца;
 - утврђује чињенице о утврђеним незаконитостима или неправилностима у раду служби безбедности и њихових припадника и о томе доноси закључке;
 - извештава Народној скупштини о својим закључцима и предлозима.
- Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.
- Одбор има 9 **ДЕВЕТ** чланова.

Члан 67.

Одбор за права детета, као посебно стално радно тело, разматра предлог закона с аспекта заштите права детета; прати спровођење и примену закона и других аката који уређују положај и заштиту права детета; врши проверу усклађивања националног законодавства с међународним стандардима права детета; сарађује са националним и међународним институцијама и телима, као и локалним органима власти; иницира измене и допуне прописа и предлаже доношење одређених аката и предузимање мера заштите права детета; промовише права детета; разматра и друга питања од значаја за права детета.

Одбор обавља и друге послове, у складу са законом и овим пословником.

3. Анкетни одбори и комисије

Члан 68.

Народна скупштина образује анкетни одбор, односно комисију, ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима.

Одлуком о образовању анкетног одбора утврђује се састав и задатак одбора, као и рок за његово извршење.

Одлуком о образовању комисије утврђује се њен задатак и састав.

Анкетни одбор се образује из реда народних посланика, а комисија из реда народних посланика, представника органа и организација, научника и стручњака.

Анкетни одбор, односно комисија, не може да врши истражне и друге судске радње.

Анкетни одбор, односно комисија, има право да тражи од државних органа и организација податке, исправе и обавештења, као и да узима изјаве од појединаца које су му потребне.

Представници државних органа и организација дужни су да се одазову позиву анкетног одбора, односно комисије, и да дају истините изјаве, податке, исправе и обавештења.

Анкетни одбор, односно комисија, подноси Народној скупштини извештај, са предлогом мера.

Анкетни одбор, односно комисија, престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.

Члан 69.

На рад анкетних одбора и комисија сходно се примењују одредбе овог пословника о раду одбора.

4. Седница одбора

Члан 70.

Председник одбора:

- сазива седницу одбора и председава седници одбора;
- усклађује рад одбора са другим одборима и радом Народне скупштине;
- сарађује са председником Народне скупштине, председницима других одбора и представницима државних органа у вези са питањима из делокруга одбора;
- стара се о томе да се сви примљени материјали без одлагања доставе свим члановима одбора;
- предлаже одбору поступање у вези с иницијативама, петицијама, представкама и предлозима који се односе на питања из делокруга одбора;
- стара се о спровођењу закључака одбора;
- обавља и друге послове утврђене овим пословником.

Председника одбора, у случају привремене спречености или одсутности, замењује заменик председника одбора.

У случају престанка функције председника одбора, дужност председника, до избора новог, врши заменик председника одбора.

Члан 71.

Председник одбора је дужан да седницу одбора сазове на захтев најмање трећине од укупног броја чланова одбора или на захтев председника Народне скупштине.

Захтев из става 1. овог члана подноси се председнику одбора у писаном облику и садржи дневни ред и рок за сазивање седнице.

Ако председник одбора не сазове седницу у захтеваном року, седницу одбора сазива заменик председника одбора или председник Народне скупштине.

На седници сазваној на начин из става 1. овог члана, одбор ради према дневном реду наведеном у захтеву за одржавање седнице.

Члан 72.

Сазив за седницу одбора садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда.

Сазив за седницу одбора доставља се у писаном облику члановима одбора, посланичким групама и Влади и истиче на огласној табли у Народној скупштини, најмање три дана пре дана одржавања седнице одбора. Изузетно, сазив се може доставити и у краћем року, при чему је председник одбора дужан да на седници одбора образложи такав поступак.

Дневни ред седнице утврђује одбор, већином гласова присутних чланова, на седници којој присуствује већина чланова одбора.

Расправа на седници одбора, према утврђеном дневном реду, води се без обзира на број присутних чланова одбора.

Одбор може да одржи седницу без кворума за одлучивање ако се на њој обавља расправа у циљу обавештавања одбора о питањима из његовог делокруга.

Члан 73.

Члан одбора је дужан да учествује у раду одбора.

О спречености да учествује на седници одбора, као и о разлозима спречености, члан одбора је дужан да благовремено обавести свог заменика и председника одбора.

Заменик члана одбора дужан је да учествује на седници одбора на којој не присуствује члан одбора кога замењује.

Члан 74.

Седници одбора може да присуствује и учествује у раду, без права одлучивања, и народни посланик који није члан одбора, осим ако овим пословником није друкчије уређено.

Када се на седници одбора разматрају предлози закона и амандмани на предлоге закона, на седницу се позивају и њихови подносиоци, односно њихови овлашћени представници.

У раду одбора учествују представници и повереници Владе.

Када се на седници разматрају извештаји, иницијативе и питања из надлежности државних органа, организација и тела, на седницу се позивају и њихови представници.

У раду одбора могу, по позиву, да учествују и научници и стручњаци.

У извршавању послова из свог делокруга, одбор може од министарства и другог републичког органа да тражи податке и информације од значаја за рад одбора.

Члан 75.

Члан одбора има право да у оквиру начелног претреса говори укупно до десет минута.

Предлагач закона и другог општег акта, односно овлашћени представник предлагача, има право да говори укупно до 20 минута.

Председник одбора, као учесник у претресу, има право да говори као и члан одбора.

Народни посланик из посланичке групе која има члана одбора, има право да говори у оквиру времена предвиђеног за члана одбора из исте посланичке групе, у договору са чланом одбора.

Народни посланици из посланичке групе која нема члана одбора, имају право да говоре укупно до 10 минута.

Самостални народни посланик, који није члан одбора, има право да говори укупно до пет минута.

Члан одбора може да уступи време из става 1. овог члана другом члану одбора, односно народном посланику.

Време из ст. 1. до 6. овог члана не мора се у потпуности искористити.

Члан 76.

Одбор може да одлучи, на предлог члана одбора, да се на седници одбора води заједнички начелни претрес.

Члан 77.

Време за претрес у појединостима једнако је времену из члана 75. овог пословника.

Члан 78.

Одбор може да одлучи, на предлог члана одбора, да се време из чл. 75. и 77. овог пословника скрати, продужи или да се не ограничава.

Члан 79.

По отварању претреса тачке дневног реда седнице одбора, председник одбора даје реч учесницима на седници одбора, по следећем редоследу:

- предлагач акта, односно овлашћени представник предлагача, који добија реч кад је затражи;
- научници, стручњаци и друга лица позвана на седницу одбора, према редоследу пријављивања за реч;
- чланови одбора, према редоследу пријављивања за реч;
- народни посланици који нису чланови одбора.

Члан 80.

Одбор одлучује већином гласова присутних чланова, на седници којој присуствује већина чланова одбора, ако законом и овим пословником није друкчије прописано.

Члан одбора који се налази у сали, у којој се седница одбора одржава, сматра се присутним чланом у смислу става 1. овог члана.

Заменик члана одбора има право одлучивања у одсуству члана одбора кога замењује.

Члан 81.

О раду на седници одбора води се записник.

Записник садржи основне податке о раду на седници, имена присутних и одсутних чланова или заменика чланова одбора, имена других учесника седнице, усмене и писане предлоге, ставове одбора, резултате сваког гласања, као и име известиоца кога је одредио одбор.

Усвојени записник потписују председник и секретар одбора.

На седницама Одбора за уставна питања и законодавство и Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања воде се стенографске белешке, односно врши се тонско снимање, а на седницама других одбора, на њихов захтев.

Стенографске белешке, односно обрађени тонски снимак, прилажу се уз записник и његов су саставни део.

Члан 82.

На ток седнице одбора сходно се примењују одредбе овог пословника о седници Народне скупштине, ако овим пословником није друкчије одређено.

5. Јавна слушања

Члан 83.

Ради прибављања информација, односно стручних мишљења о предлогу акта који је у скупштинској процедури, разјашњења појединих решења из предложеног или важећег акта, разјашњења питања значајних за припрему предлога акта или другог питања које је у надлежности одбора, као и ради праћења спровођења и примене закона, односно остваривања контролне функције Народне скупштине, одбори могу да организују јавна слушања.

О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА КОЈИ ЈЕ ПОДНЕО НАРОДНИ ПОСЛАНИК, 30.000 БИРАЧА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА, ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА ИЛИ НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ, ОБАВЕЗНО СЕ ОДРЖАВА ЈАВНО СЛУШАЊЕ НА КОЈЕ ПРЕДСЕДНИК НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА ПОЗИВА ЧЛАНОВЕ ОДБОРА, НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ, ПРЕДСТАВНИКЕ ПРЕДЛАГАЧА И ВЛАДЕ, ОДНОСНО РЕСОРНОГ МИНИСТАРСТВА, КАО И ДРУГА ЛИЦА ЧИЈЕ ЈЕ ПРИСУСТВО ОД ЗНАЧАЈА ЗА ТЕМУ ЈАВНОГ СЛУШАЊА.

ПРЕДСЕДНИК НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА ЈЕ ДУЖАН ДА ЈАВНО СЛУШАЊЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА САЗОВЕ У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА.

Члан 84.

Предлог за организовање јавног слушања може да поднесе сваки члан одбора.

Предлог из става 1. овог члана садржи тему јавног слушања и списак лица која би била позвана.

Одлуку о организовању јавног слушања доноси одбор **ВЕЋИНОМ ГЛАСОВА ПРИСУТНИХ ЧЛАНОВА ОДБОРА.**⁵⁸

ЈАВНО СЛУШАЊЕ СЕ МОЖЕ ОДРЖАТИ У РОКУ НЕ КРАЋЕМ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ПОСЛОВНИКА.

О одлуци из става 3. овог члана, председник одбора обавештава председника Народне скупштине.

Председник одбора на јавно слушање позива чланове одбора, народне посланике и друга лица чије је присуство од значаја за тему јавног слушања.

Позив из става 5. овог члана садржи тему, време и место одржавања јавног слушања, као и **ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ПИСАНИХ ПРИЛОГА** и обавештење о позваним учесницима.

ЈАВНИМ СЛУШАЊЕМ ПРЕДСЕДАВА ПРЕДСЕДНИК, ОДНОСНО ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА.

ДВА ИЛИ ВИШЕ ОДБОРА МОГУ ДА ОДРЖЕ ЈАВНО СЛУШАЊЕ ЗАЈЕДНО О ПИТАЊУ КОЈЕ ЈЕ ОД ЗАЈЕДНИЧКОГ ИНТЕРЕСА, КАДА ПРЕДСЕДАВА ЈЕДАН ОД ПРЕДСЕДНИКА ОВИХ ОДБОРА У СКЛАДУ СА МЕЂУСОБНИМ ДОГОВОРМ.⁵⁹

Јавно слушање **МОЖЕ ТРАЈАТИ НАЈДУЖЕ 120 МИНУТА** и се одржава **СЕ** без обзира на број присутних чланова одбора.

ЈАВНО СЛУШАЊЕ СЕ ЗАВРШАВА НЕФОРМАЛНИМ ЗАКЉУЧКОМ КОЈИ УСМЕНО ПРЕДСТАВЉА ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ЈАВНИМ СЛУШАЊЕМ.

⁵⁸ Предложеним решењем је питање одлучивања о јавном слушању различито уређено у односу на основно решење предвиђено чланом 80. став 1. овог пословника, према коме одбор одлучује већином гласова присутних чланова, на седници којој присуствује већина чланова одбора.

⁵⁹ Слично решење је предвиђено и за одржавање „заједничких“ седница одбора у члану 44. став 4. овог пословника.

Након јавног слушања, председник одбора доставља информацију о јавном слушању председнику Народне скупштине, члановима одбора и учесницима јавног слушања. Информација садржи имена учесника на јавном слушању, кратак преглед излагања, ставова и предлога изнетих на јавном слушању.

Чланови одбора и учесници јавног слушања могу да поднесу **ИЗДВОЈЕНА МИШЉЕЊА, ОДНОСНО** писане примедбе на информацију о јавном слушању председнику одбора, који их доставља лицима из става 8. овог члана.

ИНФОРМАЦИЈА О ЈАВНОМ СЛУШАЊУ СА ИЗДВОЈЕНИМ МИШЉЕЊИМА ОБЈАВЉУЈЕ СЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА ЈЕ ДУЖАН ДА НА ЗАХТЕВ НАЈМАЊЕ ТРЕЋИНЕ ОД УКУПНОГ БРОЈА ЧЛАНОВА ОДБОРА ИЛИ НА ЗАХТЕВ ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, У РОКУ ОД ПЕТ ДАНА⁶⁰, САЗОВЕ СЕДНИЦУ ОДБОРА НА КОЈОЈ СЕ РАЗМАТРА ПРЕДЛОГ ЗАКЉУЧКА О ОДРЖАНОМ ЈАВНОМ СЛУШАЊУ.⁶¹

ЗАКЉУЧАК НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА СЕ ДОСТАВЉА СВИМ НАРОДНИМ ПОСЛАНИЦИМА И ОБЈАВЉУЈЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

VI. СЕДНИЦА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У РЕДОВНОМ ЗАСЕДАЊУ

1. Припремање и сазивање седнице

Члан 85.

Дневни ред седнице Народне скупштине предлаже председник Народне скупштине.

У предлог дневног реда седнице Народне скупштине могу се уврстити само они предлози аката који су поднети у складу с Уставом, законом и овим пословником.

Члан 86.

Седницу Народне скупштине сазива председник Народне скупштине писаним путем, по правилу, најмање седам дана пре дана одређеног за почетак седнице.

Седница Народне скупштине може се сазвати и у року краћем од рока из става 1. овог члана, при чему је председник Народне скупштине дужан да на почетку седнице образложи такав поступак.

Сазив за седницу Народне скупштине садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда.

Председник Народне скупштине може да одложи час, односно дан почетка седнице Народне скупштине, о чему благовремено обавештава народне посланике, с тим што је дужан да на почетку седнице образложи такав поступак.

Члан 87.

Седнице Народне скупштине, по правилу, одржавају се уторком, средом и четвртком, од 10,00 до 18,00 часова с паузом од једног часа.

Председник Народне скупштине може да одлучи да се седница Народне скупштине одржи и другим данима, односно да Народна скупштина продужи рад и

⁶⁰ Рок од пет дана је чланом 155. став 4. овог пословника одређен као најкраћи рок за подношење извештаја надлежног одбора пре разматрања предлога закона у начелу на седници Народне скупштине.

⁶¹ Предложена одредба је у складу са чланом 71. став 1. овог пословника, према коме је председник одбора дужан да седницу одбора сазове на захтев најмање трећине од укупног броја чланова одбора или на захтев председника Народне скупштине.

после 18,00 часова, ако за то постоје оправдани разлози, које председник Народне скупштине саопштава народним посланицима.

О продужењу рада на седници после 18,00 часова, председник Народне скупштине обавештава Народну скупштину најкасније до 16,00 часова тог дана.

У року из става 3. овог члана, председник Народне скупштине обавештава Народну скупштину и када продужетак рада обухвата могућност гласања о завршеним тачкама дневног реда.

Народна скупштина одлучује у Дану за гласање, који одређује председник Народне скупштине. Председник Народне скупштине може да одреди да Дан за гласање о предлогу закона буде одмах по завршетку претреса тог предлога закона.

У току седнице, председник Народне скупштине може да одлучи да се део седнице одржи и на другом месту, о чему обавештава народне посланике, најкасније 24 часа пре почетка рада на том месту.

2. Отварање седнице и учешће на седници

Члан 88.

Председник Народне скупштине отвара седницу Народне скупштине и, на основу службене евиденције о присутности народних посланика, констатује број народних посланика који су присутни у Народној скупштини.

Ако председник констатује да на почетку радног дана, у сали за седнице, нису присутна најмање 84 народна посланика, почетак рада одлаже се за један сат.

Ако ни после одлагања не постоје услови за почетак рада на седници Народне скупштине, седница се одлаже за наредни радни дан.

Претрес тачака из утврђеног дневног реда седнице Народне скупштине води се без обзира на број присутних народних посланика у сали за седнице.

Кворум за рад Народне скупштине у Дану за гласање, приликом усвајања записника и утврђивања дневног реда, као и на првој седници Народне скупштине, постоји ако је на седници Народне скупштине присутна већина од укупног броја народних посланика.

Постојање кворума се утврђује применом електронског система за гласање, на тај начин што је сваки народни посланик дужан да се идентификује приликом уласка у салу, убацивањем идентификационе картице у посланичку јединицу.

Ако председник, односно овлашћени представник посланичке групе изрази сумњу у постојање кворума утврђеног применом електронског система за гласање, председник Народне скупштине ставља на увид извод о присутности народних посланика.

Ако систем за електронско гласање није у функцији, о чему председник Народне скупштине обавештава народне посланике, кворум се утврђује пребројавањем народних посланика.

Председник Народне скупштине може да одлучи да се кворум утврђује пребројавањем народних посланика и у другим случајевима.

Ако председник, односно овлашћени представник посланичке групе изрази сумњу у постојање кворума утврђеног пребројавањем народних посланика, може да затражи да се кворум утврди прозивком народних посланика, о чему Народна скупштина одлучује без претреса.

Члан 89.

У раду на седници Народне скупштине, поред народних посланика, учествују председник и чланови Владе, овлашћени представници других предлагача закона и

директор Републичког секретаријата за законодавство, као и друга лица која председник Народне скупштине позове.

Седници Народне скупштине могу, на позив председника Народне скупштине, да присуствују председници страних држава, председници и чланови страних влада, делегације представничких тела страних држава, представници међународних организација, шефови дипломатских мисија и други гости.

Члан 90.

На почетку рада на седници Народне скупштине, сваког дана када Народна скупштина заседа, председник Народне скупштине обавештава Народну скупштину који су народни посланици спречени да присуствују седници Народне скупштине, као и о томе ко је позван на седницу.

Истовремено, председник Народне скупштине даје потребна објашњења у вези с радом на седници и другим питањима.

3. Ток седнице

Члан 91.

Записник са претходне седнице Народне скупштине усваја се, по правилу, до завршетка наредне седнице Народне скупштине.

Народни посланик може да предложи одлагање усвајања записника, о чему Народна скупштина одлучује без претреса, већином гласова присутних народних посланика, ако седници присуствује већина од укупног броја народних посланика.

Ако записник претходне седнице Народне скупштине није народним посланицима достављен најкасније 72 часа пре одлучивања о њему, усвајање тог записника одлаже се за наредну седницу Народне скупштине.

Примедбе на записник се достављају у писаном облику Одбору за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања, најкасније 24 часа пре почетка седнице Народне скупштине на којој се записник усваја.

Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања разматра достављене примедбе на записник и Народној скупштини доставља извештај са предлогом да примедбе прихвати или не прихвати.

О примедбама на записник Народна скупштина одлучује без претреса.

Усвојене примедбе постају саставни део записника.

Народна скупштина о записнику одлучује без претреса.

Члан 92.

Дневни ред седнице утврђује Народна скупштина.

Народни посланик, Влада и други овлашћени предлагачи могу да предложе повлачење појединих тачака из предложеног дневног реда, допуну предложеног дневног реда, спајање расправе, вођење претреса у појединостима одмах по завршетку начелног претреса појединог предлога закона и промену редоследа појединих тачака предложеног дневног реда.

Народни посланик може да предложи скраћење времена за расправу о предлогу појединог акта.

Предлози из ст. 2. и 3. овог члана се достављају председнику Народне скупштине у писаном облику **С ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ**, најкасније 24 часа пре часа одређеног за почетак седнице Народне скупштине.

ПРЕДЛОГ ЗА СПАЈАЊЕ РАСПРАВЕ О ДВА ИЛИ ВИШЕ ПРЕДЛОГА АКТА МОЖЕ ДА СЕ ПОДНЕСЕ САМО АКО СУ ТИ ПРЕДЛОЗИ АКТА, КОЈИ СУ НА ДНЕВНОМ РЕДУ ИСТЕ СЕДНИЦЕ, МЕЂУСОБНО УСЛОВЉЕНИ ИЛИ СУ РЕШЕЊА У ЊИМА МЕЂУСОБНО ПОВЕЗАНА.⁶²

Ако је предлог из става 2. овог члана поднела група народних посланика, у предлогу мора бити назначен представник предлагача. Ако то није учињено, сматра се да је представник предлагача први потписани народни посланик.

Ако предлози из става 2. овог члана нису поднети у складу с одредбама овог пословника, Народна скупштина их неће разматрати, нити ће се о њима изјашњавати.

О предложеним изменама и допунама дневног реда обавља се претрес, у коме могу учествовати само:

- предлагач промене дневног реда, односно овлашћени представник предлагача;
- предлагач акта на који се промена односи, односно овлашћени представник предлагача акта, ако се предлаже повлачење предлога акта из предложеног дневног реда.

Учешће у претресу о предложеним изменама и допунама дневног реда може трајати најдуже три минута.

Члан 93.

Приликом утврђивања дневног реда, Народна скупштина одлучује о сваком предлогу, без претреса, следећим редоследом:

- за хитни поступак;
- за повлачење појединих тачака из предложеног дневног реда;
- за допуну предложеног дневног реда;
- за скраћење времена за расправу (скраћени поступак);
- за спајање расправе;
- за вођење претреса у појединостима одмах по завршетку начелног претреса појединог предлога закона и
- за промену редоследа појединих тачака.

Нове тачке које су унете у дневни ред усвајањем предлога за хитни поступак, односно за допуну предложеног дневног реда, увршћују се у дневни ред по редоследу предлагања, осим ако је предлагач предложио други редослед разматрања, о чему се Народна скупштина изјашњава без претреса.

О дневном реду у целини Народна скупштина одлучује без претреса.

Члан 94.

Законе и друге акте Народна скупштина доноси у:

- редовном поступку и
- хитном поступку.

Редовни и хитни поступак, с обзиром на дужину трајања претреса на седници Народне скупштине, могу да буду:

- основни и

⁶² Ако се прихвати предложена одредба, у том случају треба брисати став 2. у члану 157. овог пословника.

– скраћени.

Члан 95.

Народни посланик може да предложи скраћење времена за расправу о предлогу акта, ако се ради о:

- потврђивању међународног уговора;
- мањој измени или допуни постојећих закона којима се битно не мењају материјална решења;
- престанку важења закона;
- усклађивању закона с правним системом Републике Србије и прописима Европске уније;
- измени закона која је у вези с одлуком Уставног суда;
- аутентичном тумачењу закона;
- избору и разрешењу лица које у складу с Уставом и законом бира Народна скупштина, ако овим пословником није друкчије уређено.

Члан 96.

У основном поступку, по отварању начелног претреса сваке тачке дневног реда седнице Народне скупштине, право да говоре, по следећем редоследу и временском трајању, имају:

- предлагач акта, односно овлашћени представник групе предлагача акта, који добија реч кад је затражи и на њега се не односи ограничење у погледу трајања излагања;
- известилац надлежног одбора, који има право да говори једном, у трајању до пет минута;
- председник, односно представник посланичке групе, који има право да говори до 20 минута, с тим што ово време може поделити у два дела;
- народни посланици, наизменично, према томе да ли подржавају или оспоравају предлог, што наводе у пријави за реч. Ако у пријави за реч није наведено да ли народни посланици подржавају или оспоравају предлог, ти народни посланици говоре на крају редоследа пријава за реч.

Председник Владе и чланови Владе добијају реч кад је затраже и на њих се не односи ограничење у погледу трајања излагања. Директор Републичког секретаријата за законодавство има иста права као чланови Владе, али само кад Народна скупштина претреса предлог закона који је за Владу припремио Републички секретаријат за законодавство, о чему Влада посебно обавештава Народну скупштину.

Народни посланици који нису чланови посланичких група, међусобним договором одређују највише три учесника у расправи, који имају право да говоре свако по једном, до пет минута. Ако се не постигне међусобни договор, право да говори по једном, до пет **ТРИ** минута, имају три народна посланика који се први пријаве за реч **ИМА СВАКИ НАРОДНИ ПОСЛАНИК КОЈИ НИЈЕ ЧЛАН ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ, ПРЕМА РЕДОСЛЕДУ ПРИЈАВЕ ЗА РЕЧ.**

Пријаве за реч, с редоследом народних посланика, подносе посланичке групе и народни посланици који нису чланови посланичких група у писаном облику до отварања претреса, а остали учесници у расправи, усмено, по отварању претреса.

Члан 97.

У основном поступку укупно време расправе у начелу за посланичке групе износи пет часова.

Време из става 1. овог члана распоређује се на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова те посланичке групе.

Председник, односно представник посланичке групе, пре отварања претреса, има право да предложи дуже време претреса за посланичке групе од времена утврђеног у ставу 1. овог члана. О том предлогу Народна скупштина одлучује већином гласова народних посланика, на седници на којој је присутна већина народних посланика, без претреса.

Члан 98.

Председник Народне скупштине даје реч народним посланицима према редоследу који је доставила њихова посланичка група и до истека укупног времена расправе утврђеног за посланичку групу.

Ако су за расправу пријављени народни посланици из више посланичких група, председник Народне скупштине даје им реч наизменично, тако да прво говори народни посланик који је члан бројчано најмање посланичке групе, па до бројчано највеће, све док има пријављених говорника.

Посланичка група не мора да користи време које има на располагању, односно не мора да га у потпуности искористи.

Када утврди да нема више пријављених за учешће у претресу, односно по истеку времена утврђеног за претрес, председник Народне скупштине закључује претрес.

Члан 99.

У скраћеном поступку укупно време расправе у начелном претресу износи 50% времена утврђеног за говорнике у чл. 96. и 97. овог пословника.

Члан 100.

Председник Народне скупштине, када председава седници Народне скупштине, ако жели да учествује у претресу, препушта председавање једном од потпредседника Народне скупштине.

Члан 101.

Председник Народне скупштине може да прекине седницу Народне скупштине ради одржавања нове седнице Народне скупштине, уз обавезу да образложи прекид.

Председник Народне скупштине може да одреди паузу у раду седнице Народне скупштине да би се извршиле потребне консултације или прибавило мишљење.

Председник Народне скупштине прекида рад Народне скупштине у Дану за гласање када утврди недостатак прописаног кворума на седници Народне скупштине, док се кворум не обезбеди.

Председник Народне скупштине прекида рад Народне скупштине и у другим случајевима, ако то Народна скупштина закључи.

Председник Народне скупштине обавештава народне посланике о наставку седнице.

Члан 102.

Када се обави разматрање свих тачака дневног реда и одлучивање о њима, председник Народне скупштине закључује седницу Народне скупштине.

Члан 103.

Народни посланик има право да усмено укаже на повреду у поступању председника Народне скупштине, ако сматра да није у складу с одредбама овог пословника, а учињено је на седници Народне скупштине која је у току, и то непосредно по учињеној повреди.

Народни посланик не може да укаже на повреду у поступању председника Народне скупштине на коју је већ указано.

Председник Народне скупштине даје реч народном посланику који указује на повреду из става 1. овог члана одмах по завршеном излагању претходног говорника, с тим што председници посланичких група имају предност.

Народни посланик је дужан да наведе који је члан овог пословника повређен поступањем председника Народне скупштине и да образложи у чему се састоји та повреда, с тим што може говорити најдуже до два минута.

Ако сматра да повреда није учињена, председник Народне скупштине је дужан да да објашњење, а уколико сматра да је повреда учињена, председник Народне скупштине је дужан да учињену повреду отклони.

Ако и после објашњења председника Народне скупштине народни посланик сматра да је повреда учињена, може захтевати, без права на образлагање, да се Народна скупштина, без претреса, о томе изјасни у Дану за гласање.

Председник Народне скупштине је дужан да народном посланику који се не придржава одредаба из ст. 1, 2, 4. и 6. овог члана, или на други очигледан начин злоупотребљава права предвиђена овим чланом, изрекне мере предвиђене чл. 108. до 111. овог пословника.

У случају из става 7. овог члана, председник Народне скупштине је дужан да време које је народни посланик користио злоупотребљавајући право из става 1. овог члана одузме од укупног времена које припада његовој посланичкој групи у претресу о текућој тачки дневног реда, ако је његовој посланичкој групи преостало времена за претрес.

Ако народни посланик сматра да председник Народне скупштине до почетка седнице Народне скупштине није поступио у складу с одредбама овог пословника, има право да на то укаже председнику Народне скупштине у писаном облику, о чему председник Народне скупштине, на седници Народне скупштине, обавештава народне посланике и даје објашњење.

Ако и после објашњења председника Народне скупштине из става 9. овог члана народни посланик сматра да је повреда учињена, може захтевати, без права на образлагање, да се Народна скупштина, без претреса, о томе изјасни у Дану за гласање.

Члан 104.

Ако се народни посланик у свом излагању на седници Народне скупштине увредљиво изрази о народном посланику који није члан исте посланичке групе, наводећи његово име и презиме или функцију, односно погрешно протумачи његово излагање, народни посланик на кога се излагање односи има право на реплику.

Ако се увредљиви изрази односе на посланичку групу, односно политичку странку чији народни посланици припадају тој посланичкој групи, у име посланичке групе, право на реплику има председник посланичке групе.

О коришћењу права из ст. 1. и 2. овог члана одлучује председник Народне скупштине.

Реплика не може да траје дуже од два минута.

4. Одржавање реда на седници

Члан 105.

Нико не може да говори на седници Народне скупштине пре него што затражи и добије реч од председника Народне скупштине.

Народни посланик говори с посланичког места у сали за седнице Народне скупштине по добијању речи од председника Народне скупштине, осим у случајевима одређеним овим пословником.

Са говорнице у сали за седнице Народне скупштине може да говори: председник Републике, председник Владе и друга лица, по одобрењу председника Народне скупштине.

Нико не сме да приђе говорници док му председник Народне скупштине то не одобри.

Члан 106.

Говорник може да говори само о тачки дневног реда о којој се води претрес.

Нико не може да прекида говорника нити да га опомиње, осим председника Народне скупштине, у случајевима предвиђеним овим пословником.

За време говора народних посланика или других учесника у претресу, није дозвољено добацавање, односно ометање говорника на други начин, као и сваки други поступак који угрожава слободу говора.

Члан 107.

Говорник на седници Народне скупштине је дужан да поштује достојанство Народне скупштине.

На седници Народне скупштине није дозвољено непосредно обраћање народног посланика другом народном посланику, коришћење увредљивих израза, као ни изношење чињеница и оцена које се односе на приватни живот других лица.

Члан 108.

О реду на седници Народне скупштине стара се председник Народне скупштине.

Због повреде реда на седници, председник Народне скупштине може да изрекне мере: опомену, одузимање речи или удаљење са седнице.

На основу мере из става 2. овог члана, Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања изриче новчану казну, у складу с одредбама члана 114. овог пословника.

Евиденцију о изреченим мерама из става 2. овог члана води генерални секретар Народне скупштине.

Члан 109.

Опомена се изриче народном посланику:

- који је пришао говорници без дозволе председника Народне скупштине;
- који говори пре него што је затражио и добио реч;
- који, и поред упозорења председника Народне скупштине, говори о питању које није на дневном реду;
- ако прекида говорника у излагању или добацује, односно омета говорника, или на други начин угрожава слободу говора;
- који се непосредно обраћа другом народном посланику;

- ако употребљава псовке и увредљиве изразе;
- ако износи чињенице и оцене које се односе на приватни живот других лица;
- ако другим поступцима нарушава ред на седници или поступа противно одредбама овог пословника.

Члан 110.

Мера одузимања речи изриче се народном посланику коме су претходно изречене две мере опомене, а који и после тога нарушава ред на седници или поступа противно одредбама овог пословника.

Народни посланик коме је изречена мера одузимања речи, дужан је да прекине своје излагање. У супротном, председник Народне скупштине искључује озвучење и, по потреби, одређује паузу.

Члан 111.

Мера удаљења са седнице изриче се народном посланику који и после изречене мере одузимања речи омета или спречава рад на седници, не поштује одлуку председника Народне скупштине о изрицању мере одузимања речи, или наставља да чини друге прекршаје у смислу члана 109. овог пословника, као и у другим случајевима одређеним овим пословником.

Мера удаљења са седнице може се изрећи народном посланику и без претходно изречених мера, у случају физичког напада на друго лице у згради Народне скупштине.

Народни посланик коме је изречена мера удаљења са седнице дужан је да се одмах удаљи из сале у којој се седница одржава.

Ако народни посланик одбије да се удаљи са седнице Народне скупштине, председник Народне скупштине ће наложити служби задуженој за одржавање реда у згради Народне скупштине да тог народног посланика удаљи са седнице и одредити паузу до извршења мере удаљења.

ЧЛАН 111а

НАРОДНИ ПОСЛАНИК КОМЕ ЈЕ ИЗРЕЧЕНА МЕРА УДАЉЕЊА СА СЕДНИЦЕ МОЖЕ ПОДНЕТИ ПРИГОВОР.

ПРИГОВОР ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ СЕ ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У РОКУ ОД 24 ЧАСА ОД ИЗРИЦАЊА МЕРЕ И МОРА БИТИ ОБРАЗЛОЖЕН.

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПОДНЕТ ПРИГОВОР ОДМАХ ДОСТАВЉА НАДЛЕЖНОМ ОДБОРУ РАДИ ДАВАЊА МИШЉЕЊА И НАРОДНИМ ПОСЛАНИЦИМА.

АКО НАРОДНИ ПОСЛАНИК НЕ ПОДНЕСЕ ПРИГОВОР У ОБЛИКУ И РОКУ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ГУБИ ПРАВО НА ПОДНОШЕЊЕ ПРИГОВОРА.

НАДЛЕЖНИ ОДБОР ЈЕ ДУЖАН ДА ДОСТАВИ МИШЉЕЊЕ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ У РОКУ ОД 24 ЧАСА ОД ЧАСА ПРИЈЕМА ПРИГОВОРА. АКО СЕ У ТО ВРЕМЕ НЕ ОДРЖАВА СЕДНИЦА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ОДБОР ЈЕ ДУЖАН ДА ДОСТАВИ МИШЉЕЊЕ ДО ПОЧЕТКА НАРЕДНЕ СЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

О МИШЉЕЊУ НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА НАРОДНА СКУПШТИНА ОДЛУЧУЈЕ БЕЗ РАСПРАВЕ НА ИСТОЈ СЕДНИЦИ НА КОЈОЈ ЈЕ МЕРА ИЗРЕЧЕНА, А НАЈКАСНИЈЕ

НА ПОЧЕТКУ НАРЕДНЕ СЕДНИЦЕ ПРИЛИКОМ УТВРЂИВАЊА ДНЕВНОГ РЕДА СЕДНИЦЕ. ПРАВО ДА ГОВОРЕ НА ТОЈ СЕДНИЦИ ИМАЈУ САМО НАРОДНИ ПОСЛАНИК КОМЕ ЈЕ ИЗРЕЧЕНА МЕРА УДАЉЕЊА СА СЕДНИЦЕ И ИЗВЕСТИЛАЦ НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА.

НАРОДНА СКУПШТИНА ОДЛУЧУЈЕ ПО ПРИГОВОРУ ТАКО ШТО ПОТВРЂУЈЕ ИЛИ УКИДА ИЗРЕЧЕНУ МЕРУ УДАЉЕЊА СА СЕДНИЦЕ. ОДЛУКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ЈЕ КОНАЧНА.⁶³

Члан 112.

Ако председник Народне скупштине редовним мерама не може да одржи ред на седници, одредиће паузу док се не успостави ред.

Члан 113.

Мере опомене и одузимања речи примењују се за дан када су на седници Народне скупштине изречене.

Мера удаљења са седнице примењује се за наредних 20 дана заседања (рада) Народне скупштине од дана удаљења, односно за седницу на којој је изречена ова мера, ако седница траје дуже од 20 дана заседања (рада) Народне скупштине.

Изузетно од става 2. овог члана, народни посланик који је удаљен са седнице Народне скупштине има право да присуствује седници Народне скупштине у Дану за гласање.

Члан 114.

Народни посланик коме је изречена опомена, кажњава се новчаном казном у висини од 10% основне плате народног посланика.

Народни посланик коме су у току исте седнице изречене две опомене, кажњава се новчаном казном у висини од 20% основне плате народног посланика.

Народни посланик коме је одузета реч, кажњава се новчаном казном у висини од 40% основне плате народног посланика.

Народни посланик коме је изречена мера удаљења са седнице, кажњава се новчаном казном у висини од 50% основне плате народног посланика.

Ако је народном посланику изречено више мера за повреду реда на седници Народне скупштине, новчане казне се не сабирају, већ се примењује само највиша новчана казна.

Члан 115.

Одлуку о новчаној казни за народног посланика доноси Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања.

Народном посланику на сталном раду износ новчане казне се одузима од његових примања за текући месец, односно за текући и наредни месец, ако је удаљен са седнице Народне скупштине.

Народном посланику који није на сталном раду у Народној скупштини износ новчане казне се одузима од његових примања у Народној скупштини (разлика између плате народног посланика на сталном раду у Народној скупштини и зараде коју остварује у радном односу или пензије, односно посланички додатак), за текући месец, односно и за наредне месеце, ако су месечна примања народног посланика која

⁶³ На овај начин се код изрицања најтеже мере (удаљење са седнице) обезбеђује двостепеност у одлучивању, односно даје могућност да се преиспита изречена мера. Слично је предвиђено и у Пословнику Хрватског Сабора (чл. 242. и 243.).

остварује у Народној скупштини мања од износа новчане казне, док се не достигне укупна сума новчане казне.

Народни посланик који је новчано кажњен због опомене или одузимања речи, има право на накнаду трошкова за коришћење аутомобила, за исхрану и хотелски смештај, а народни посланик који је новчано кажњен због удаљавања са седнице, има право на накнаду трошкова за коришћење аутомобила, у складу с актом Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања.

Члан 116.

Одредбе овог пословника о реду на седници Народне скупштине примењују се и на друге учеснике на седници Народне скупштине.

Члан 117.

О реду на седници одбора стара се председник одбора.

О изреченој мери на седници одбора, председник одбора обавештава председника Народне скупштине.

Председник Народне скупштине о изреченој мери обавештава Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања.

Одредбе овог пословника о реду на седници Народне скупштине сходно се примењују на седницу одбора и другог радног тела Народне скупштине.

5. Записник

Члан 118.

О раду на седници Народне скупштине води се записник.

Записник обухвата главне податке о раду на седници, нарочито о предлозима о којима се расправљало, с именима учесника у расправи и именима народних посланика који су излагања доставили у писаном облику, о закључцима који су на седници прихваћени и о резултату гласања о појединим питањима и о изреченим мерама.

На седници Народне скупштине воде се стенографске белешке, у којима се, у тексту, сваких десет минута обележава косим заградама, а ток седнице снима се тонски. У стенографске белешке уноси се текст у изреченом облику, без икаквог изостављања речи и израза.

Право је сваког народног посланика да оствари увид у стенографске белешке, односно тонски снимак, на свој захтев. Ако народни посланик жели да ауторизује текст свог излагања, дужан је да то учини у року од три дана од дана одржавања седнице.

Стенографске белешке достављају се посланичким групама најкасније наредног дана.

Саставни део стенографских бележака чини излагање народног посланика достављено у писаном облику.

Усвојени записник потписују председник и генерални секретар Народне скупштине.

Усвојеном записнику прилаже се материјал разматран на седници и стенографске белешке с те седнице.

О изради и чувању записника стара се генерални секретар Народне скупштине.

VII. ПОСЕБНА И СВЕЧАНА СЕДНИЦА

Члан 119.

Народна скупштина може одржати посебну седницу.

Посебну седницу сазива председник Народне скупштине.

Посебна седница сазива се ради усвајања предлога устава; проглашења устава и уставног закона за спровођење устава; ради полагања заклетве председника Републике; када кандидат за председника Владе излаже програм и предлаже састав Владе, ради избора Владе и полагања заклетве председника и чланова Владе; као и ради полагања заклетве изабраних лица која, у складу са законом, заклетву полажу пред Народном скупштином.

Председник Народне скупштине може сазвати посебну седницу на којој се Народној скупштини може обратити председник Републике, председник или представник стране државе, представник парламента стране државе или представник међународне организације.

На позив председника Народне скупштине, Народној скупштини се могу обратити, у зависности од питања које се расправља, и представници других органа, организација и тела.

Посебна седница се може сазвати и у вези с извештајем органа, односно тела, који се, у складу са законом, подноси Народној скупштини.

Члан 120.

Народна скупштина може одржати свечану седницу.

Председник Народне скупштине може, поводом државних и међународних празника, сазвати свечану седницу Народне скупштине и позвати председника Републике, председника Владе, представнике других органа и организација из земље и иностранства да се обрате Народној скупштини.

Члан 121.

Дневни ред посебне и свечане седнице утврђује председник Народне скупштине.

У погледу начина и рока у коме се народним посланицима доставља обавештење о времену и месту одржавања посебне и свечане седнице, сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на сазивање седнице Народне скупштине.

VIII. ОДЛУЧИВАЊЕ

1. Опште одредбе

Члан 122.

Народна скупштина одлучује гласањем народних посланика, у складу с Уставом, законом и овим пословником.

Члан 123.

Народни посланици гласају за предлог, против предлога, или се уздржавају од гласања.

2. Јавно гласање

Члан 124.

Народна скупштина и њена радна тела одлучују јавним гласањем: употребом електронског система за гласање, дизањем руке или прозивком.

Члан 125.

Јавно гласање употребом електронског система за гласање врши се на начин одређен овим пословником.

Дизањем руке гласа се ако електронски систем за гласање није у функцији, ако се седница одржава у просторији у којој нема таквог система или ако Народна скупштина претходно о томе одлучи.

На захтев народног посланика, Народна скупштина може, без претреса, одлучити да се гласа прозивком, на начин одређен овим пословником.

Члан 126.

Гласање употребом електронског система врши се притискањем одређених тастера, уз претходну идентификацију народних посланика.

Време за гласање употребом електронског система износи 15 секунди.

По истеку времена из става 2. овог члана, председник Народне скупштине закључује гласање и саопштава резултат гласања.

Одлука се сматра донетом ако је за њу гласало више од половине идентификованих народних посланика, односно Уставом, законом и овим пословником предвиђена већина.

Резултат сваког гласања приказује се на мониторима.

Извод сваког гласања доставља се посланичким групама, на њихов захтев, и ставља на увид представницима средстава јавног информисања.

Члан 127.

Народни посланици дужни су да користе искључиво своје идентификационе картице, као и да се идентификују при уласку у салу убацивањем картице у посланичку јединицу, односно, да се одјаве приликом напуштања сале.

За народног посланика који користи идентификациону картицу другог народног посланика, односно на други начин злоупотребљава електронски систем за гласање, председник Народне скупштине изриче меру удаљења са седнице, а гласање у којем је злоупотреба извршена биће поништено и одмах ће се приступити идентификацији и поновном гласању.

Народни посланик који се није идентификовао на начин из става 1. овог члана нема право да добије реч.

Члан 128.

Народни посланици су дужни да идентификационе картице носе са собом при изласку из сале Народне скупштине.

Ако народни посланик напусти салу Народне скупштине и остави у посланичкој јединици, односно поред ње, своју идентификациону картицу, Служба Народне скупштине ће одмах ту картицу доставити генералном секретару Народне скупштине. Картица ће бити враћена народном посланику по уласку у салу.

Члан 129.

Народни посланик је дужан да нестанак своје идентификационе картице одмах пријави генералном секретару Народне скупштине.

Народном посланику који не донесе идентификациону картицу, или је изгуби у току трајања седнице Народне скупштине, генерални секретар Народне скупштине издаће привремену картицу, о чему ће обавестити председника Народне скупштине.

Привремену картицу народни посланик враћа генералном секретару Народне скупштине одмах после завршетка седнице за коју му је привремена картица дата на коришћење.

Члан 130.

Ако се гласа дизањем руке, народни посланици се прво изјашњавају – ко је за предлог, затим – ко је против предлога, и на крају – ко се уздржава од гласања.

Посланичка група може одредити једног свог члана за контролу пребројавања гласова.

Након обављеног гласања, председник Народне скупштине закључује гласање и саопштава резултат гласања.

Одлука се сматра донетом када председник Народне скупштине констатује да је за њу гласала већина прописана Уставом, законом и овим пословником.

Члан 131.

Ако Народна скупштина одлучи да се гласа прозивком, генерални секретар Народне скупштине прозива народне посланике по азбучном реду презимена, а сваки прозвани народни посланик изговара реч „за”, „против” или „уздржан”. Председник Народне скупштине понавља име и презиме народног посланика који је гласао и његову изјаву, односно утврђује да је одсутан или да не жели да гласа.

Генерални секретар Народне скупштине записује изјаву народног посланика или његову одсутност, уз његово име и презиме на списку.

Одлука се сматра донетом када председник Народне скупштине констатује да је за њу гласала већина прописана Уставом, законом и овим пословником.

Ако Народна скупштина одлучи да се гласа прозивком у поступку избора у коме су предложена два или више кандидата, народни посланици који приступају гласању изговарају пуно име и презиме кандидата за које гласају.

3. Тајно гласање

Члан 132.

Народна скупштина одлучује тајним гласањем када је то предвиђено законом, овим пословником или посебном одлуком Народне скупштине.

Тајно се гласа употребом гласачких листића.

Штампа се 250 гласачких листића, који су исте величине, облика и боје, а оверени су печатом Народне скупштине.

За свако поновљено гласање, гласачки листићи штампају се у другој боји.

Члан 133.

За штампање и печатење гласачких листића образује се посебна комисија, коју чини по један представник сваке посланичке групе, а док се не образују посланичке групе, комисију чини по један, најмлађи, народни посланик са четири изборне листе које су добиле највећи број посланичких мандата. Председник комисије је најстарији народни посланик из реда чланова комисије.

Комисија саставља записник, који потписују сви чланови комисије.

Рад комисије завршава се предајом гласачких листића и потписаног записника руководиоцу гласања.

Гласачки листић садржи предлог о коме се одлучује и опредељење „за” и „против”. На дну гласачког листића, реч „за” је на левој, а реч „против” на десној страни. Народни посланик гласа тако што заокружује реч „за” или реч „против”.

Члан 134.

Приликом избора и именованја, на гласачким листићима кандидати се наводе редоследом утврђеним на листи кандидата. Испред имена сваког кандидата ставља се редни број.

Гласање се врши заокруживањем редног броја испред имена кандидата за кога народни посланик гласа.

Гласати се може за највише онолико кандидата колико се бира, и то између кандидата чија су имена наведена на гласачком листићу.

Члан 135.

Тајним гласањем руководи председник Народне скупштине, коме у раду помажу потпредседници Народне скупштине и генерални секретар Народне скупштине (у даљем тексту: комисија за гласање).

Члан 136.

Народном посланику се уручује гласачки листић тако што прилази столу председника, пошто је претходно прозван. Председник Народне скупштине уручује народном посланику гласачки листић, а генерални секретар Народне скупштине означава, код имена и презимена народног посланика у списку, да му је гласачки листић уручен. Председник Народне скупштине, пре почетка гласања, одређује време трајања гласања.

Гласачка кутија мора бити празна и од провидног материјала.

Кад народни посланик попуни гласачки листић, прилази месту где се налази гласачка кутија и убацује у њу гласачки листић, а генерални секретар Народне скупштине, код имена и презимена народног посланика у списку, означава да је народни посланик гласао.

По истеку времена гласања, председник Народне скупштине закључује гласање.

Члан 137.

Пошто је гласање завршено, комисија за гласање утврђује резултат гласања у истој просторији у којој је гласање и обављено.

Пре отварања гласачке кутије, пребројаће се неуручени гласачки листићи и ставити у посебан коверат, који ће бити запечаћен.

Члан 138.

Утврђивање резултата гласања обухвата податке о броју:

- уручених гласачких листића;
- употребљених гласачких листића;
- неупотребљених гласачких листића;
- неважећих гласачких листића;
- важећих гласачких листића;

– гласова „за” и гласова „против”, односно, ако се приликом избора или именованја гласа о више кандидата за исту функцију, гласова које су добили поједини кандидати.

Утврђивање резултата гласања обухвата и констатацију да је предлог изгласан или да није изгласан, односно кад се у избору и именовању гласа о два или више кандидата за исту функцију, који кандидат је изабран, односно именован.

Члан 139.

Неважећим гласачким листићем се сматра непопуњени гласачки листић и гласачки листић из кога се не може са сигурношћу утврдити за који је предлог народни посланик гласао.

Приликом гласања о избору и именовању, неважећим гласачким листићем сматра се гласачки листић на коме је заокружен већи број кандидата од броја који се бира, односно именује.

Члан 140.

О утврђивању резултата гласања саставља се записник, који потписују сви чланови комисије за гласање.

Председник Народне скупштине објављује резултат гласања на седници Народне скупштине.

IX. ПОСТУПЦИ ЗА ДОНОШЕЊЕ АКТА И ДРУГИ ПОСТУПЦИ

Члан 141.

Предлози закона и других аката Народној скупштини подносе се у писаном или електронском облику.

1. Поступак за промену Устава

Члан 142.

Предлог за промену Устава подноси се у писаном облику, с образложењем.

Надлежни одбор утврђује да је предлог из става 1. овог члана поднет од стране Уставом овлашћеног предлагача и у прописаном облику.

Члан 143.

Народна скупштина разматра предлог из члана 142. овог пословника на првој наредној седници, а најраније 30 дана од дана подношења предлога.

Седници Народне скупштине, на којој се разматра предлог из става 1. овог члана, присуствује подносилац предлога за промену Устава.

Након окончања расправе, Народна скупштина одлучује о предлогу за промену Устава.

Предлог за промену Устава не може се мењати.

Члан 144.

Ако Народна скупштина усвоји предлог из члана 142. овог пословника, надлежни одбор утврђује предлог акта о промени Устава, с образложењем, и предлог уставног закона за спровођење промене Устава, већином гласова од укупног броја чланова одбора.

На седницу надлежног одбора позива се подносилац предлога за промену Устава.

Када су подносиоци предлога за промену Устава народни посланици или бирачи, на седницу надлежног одбора позива се њихов представник.

Ако представник из става 3. овог члана није одређен, на седницу надлежног одбора позива се први потписани народни посланик, односно бирач.

Члан 145.

Надлежни одбор подноси предлог акта о промени Устава и предлог уставног закона за спровођење промене Устава председнику Народне скупштине, који предлоге одмах доставља народним посланицима.

Уз предлоге аката из става 1. овог члана, надлежни одбор подноси предлог одлуке о расписивању референдума, у случају када је Народна скупштина према Уставу дужна да акт о промени Устава стави на републички референдум ради потврђивања, односно ако надлежни одбор оцени да је потребно да грађани потврде акт о промени Устава на референдуму.

Члан 146.

На седници Народне скупштине разматрају се предлог акта о промени Устава и предлог уставног закона за спровођење промене Устава.

Након окончања расправе, Народна скупштина посебно одлучује о предлогу акта о промени Устава и о предлогу уставног закона за спровођење промене Устава.

Члан 147.

У случају да је Народна скупштина, према Уставу, дужна да акт о промени Устава стави на републички референдум ради потврђивања, Народна скупштина доноси одлуку о расписивању референдума ради потврђивања тог акта.

У случају да Устав не предвиђа обавезу потврђивања акта о промени Устава на републичком референдуму, Народна скупштина може да донесе одлуку о расписивању референдума ради потврђивања тог акта, на предлог Уставом овлашћеног предлагача за промену Устава, двотрећинском већином гласова од укупног броја народних посланика.

Члан 148.

Након потврђивања акта о промени Устава на републичком референдуму, Народна скупштина доноси одлуку о проглашењу акта о промени Устава и одлуку о проглашењу уставног закона за спровођење промене Устава, наредног дана од дана подношења коначног извештаја надлежног органа о спроведеном референдуму.

Члан 149.

Ако овим пословником није друкчије одређено, у погледу поступка за промену Устава, сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона.

2. Поступак за доношење закона

Члан 150.

Право предлагања закона и других општих аката имају сваки народни посланик, Влада, скупштина аутономне покрајине или најмање 30.000 бирача.

Заштитник грађана и Народна банка Србије имају право предлагања закона из своје надлежности.

Члан 151.

ОВЛАШЋЕНИ ПРЕДЛАГАЧ ЗАКОНА ПОДНОСИ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА У ПИСАНОМ И ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ. УКОЛИКО СЕ ОВА ДВА ТЕКСТА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА

РАЗЛИКУЈУ, СМАТРАЋЕ СЕ ВАЖЕЋИМ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА ПОДНЕТ У ПИСАНОМ ОБЛИКУ.⁶⁴

Овлашћени предлагач закона подноси предлог закона у облику у коме се закон доноси, с образложењем.

Образложење садржи:

- 1) уставни, односно правни основ за доношење прописа;
- 2) разлоге за доношење прописа, а у оквиру њих посебно: анализу садашњег стања, проблеме које пропис треба да реши, циљеве који се прописом постижу, разматране могућности да се проблем реши и без доношења прописа и одговор на питање зашто је доношење прописа најбољи начин за решавање проблема;
- 3) објашњење основних правних института и појединачних решења;
- 4) процену финансијских средстава потребних за спровођење прописа, која обухвата и изворе обезбеђења тих средстава;
- 5) општи интерес због којег се предлаже повратно дејство, ако предлог закона садржи одредбе с повратним дејством;
- 6) разлоге за доношење закона по хитном поступку, ако је за доношење закона предложен хитни поступак;
- 7) разлоге због којих се предлаже да пропис ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- 8) преглед одредаба важећег прописа које се мењају, односно допуњују (припрема се тако што се прецртава део текста који се мења, а нови текст уписује великим словима).

Образложење може да садржи и анализу ефеката прописа, која садржи следећа објашњења: на кога ће и како ће највероватније утицати решења у пропису, какве трошкове ће примена прописа створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима), да ли су позитивне последице доношења прописа такве да оправдавају трошкове које ће он створити, да ли се прописом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција, да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о пропису и које ће се мере током примене прописа предузети да би се остварило оно што се доношењем прописа намерава.

Уз предлог закона, предлагач доставља изјаву да је предлог закона усклађен с прописима Европске уније, или да не постоји обавеза усклађивања, или да закон није могуће ускладити с прописима Европске уније, и табелу о усклађености предлога закона с прописима Европске уније.

Ако је предлагач закона група народних посланика, уз предлог мора бити назначен представник предлагача. Ако то није учињено, сматра се да је представник предлагача први потписани народни посланик.

Члан 152.

Предлог закона који је упућен Народној скупштини председник Народне скупштине, одмах по пријему, доставља народним посланицима, надлежном одбору и Влади, ако она није предлагач.

⁶⁴ Или да друга реченица овог става гласи: „УКОЛИКО СЕ ОВА ДВА ТЕКСТА РАЗЛИКУЈУ, ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПОЗИВА ПИСАНИМ ПУТЕМ ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДСТАВНИКА ПРЕДЛАГАЧА ЗАКОНА ДА, У РОКУ ОД СЕДАМ ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ДОПИСА, ОБАВЕСТИ НАРОДНУ СКУПШТИНУ О ТОМЕ КОЈИ ЈЕ ТЕКСТ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА ВАЖЕЋИ.“ У том случају био би неопходан још један став који би гласио: „АКО ОВЛАШЋЕНИ ПРЕДСТАВНИК ПРЕДЛАГАЧА ЗАКОНА НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ У РОКУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, СМАТРАЋЕ СЕ ВАЖЕЋИМ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА ПОДНЕТ У ПИСАНОМ ОБЛИКУ.“

Предлог закона се доставља и Заштитнику грађана, односно Народној банци Србије, ако уређује материју из њихове надлежности.

Члан 153.

Ако предлог закона није припремљен у складу с овим пословником, председник Народне скупштине затражиће од предлагача да га усклади с одредбама овог пословника, при чему ће прецизно навести у чему се састоји та неусклађеност.

Предлагач закона може, у року од 15 дана, да поднесе предлог закона усклађен с одредбама овог пословника или да, у случају неслагања с мишљењем председника Народне скупштине, затражи, писаним путем, да се Народна скупштина о том питању изјасни. Народна скупштина је дужна да се о том питању изјасни на првој наредној седници, пре преласка на дневни ред, без претреса. Пре одлучивања, предлагач закона има право да образложи свој став, у времену не дужем од пет минута.

Ако предлагач закона не поступи у складу с одредбама става 2. овог члана, предлог закона сматра се повученим.

Члан 154.

Предлог закона, припремљен у складу с одредбама овог пословника, ~~може да се уврсти~~ **УВРСТИЋЕ СЕ** у дневни ред седнице Народне скупштине у року не краћем од 15 дана⁶⁵ **И НЕ ДУЖЕМ ОД 60 ДАНА** од дана његовог подношења.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, РОК ОД 60 ДАНА МОЖЕ БИТИ ПРЕКОРАЧЕН, АЛИ НЕ ДУЖЕ ОД 30 ДАНА. ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ЈЕ ДУЖАН ДА ОБАВЕСТИ НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ О РАЗЛОЗИМА ПРЕКОРАЧЕЊА ОВОГ РОКА.⁶⁶

РОКОВИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МИРУЈУ КАД НАРОДНА СКУПШТИНА НИЈЕ У РЕДОВНОМ ЗАСЕДАЊУ.⁶⁷

Члан 155.

Предлог закона, пре разматрања на седници Народне скупштине, разматрају надлежни одбор и Влада, ако није предлагач закона.

Надлежни одбор и Влада, ако није предлагач закона, у свом извештају, односно мишљењу, могу да предложе Народној скупштини да прихвати или не прихвати предлог закона у начелу.

Ако надлежни одбор и Влада предложе прихватање предлога закона у начелу, дужни су да наведу да ли предлог закона прихватају у целини или са изменама, које предлажу у форми амандмана.

АКО НАДЛЕЖНИ ОДБОР И ВЛАДА ПРЕДЛОЖЕ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ ДА НЕ ПРИХВАТИ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА У НАЧЕЛУ, ДУЖНИ СУ ДА У СВОМ ИЗВЕШТАЈУ, ОДНОСНО МИШЉЕЊУ ОБРАЗЛОЖЕ ТАКАВ СТАВ.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА, НАРОДНА СКУПШТИНА МОЖЕ ДА РАЗМАТРА И ОДЛУЧУЈЕ О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА У СΚΛΑДУ СА ОВИМ ПОСЛОВНИКОМ, БЕЗ ОБЗИРА НА МИШЉЕЊЕ НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА, ОДНОСНО ВЛАДЕ.

⁶⁵ Ово значи да се предлози закона који су поднети у редовном поступку (односно за које није предложено доношење по хитном поступку) могу уврстити у дневни ред седнице Народне скупштине тек по истеку 15 дана од дана подношења.

⁶⁶ Ови рокови су компатибилни са дужином редовног заседања из члана 106. став 2. Устава – редовно заседање не може трајати дуже од 90 дана. С обзиром на то да се одржавање ванредног заседања разликује од редовног у начину сазивања седнице и одређивања дневног реда седнице Народне скупштине, у следећем ставу овог члана предлаже се да ови рокови мирују кад Народна скупштина није у редовном заседању.

⁶⁷ Оваква решења је садржао претходни Пословник Народне скупштине (члан 140).

Народној скупштини надлежни одбор и Влада достављају извештаје, односно мишљење, по правилу, у року не краћем од пет дана пре дана почетка седнице Народне скупштине на којој се предлог закона разматра.

Ако надлежни одбор не достави извештај, односно Влада мишљење о предлогу закона, предлог закона ће се разматрати и без тог извештаја, односно мишљења.

Члан 156.

О предлогу закона се на седници надлежног одбора најпре води начелни претрес, а затим претрес у појединостима.

Претрес у појединостима обавља се о члановима предлога закона на које су поднети амандмани и о амандманима којима се предлаже увођење нових одредаба, а у претресу могу да учествују: чланови одбора, предлагач закона или његов представник, представник Владе, ако она није предлагач, и подносилац амандмана или сваки народни посланик који присуствује седници надлежног одбора, као и друга позвана лица.

Након завршетка претреса, надлежни одбор подноси Народној скупштини извештај, који садржи мишљење и предлоге одбора, као и издвојено мишљење члана одбора. Одбор одређује известиоца, који има право да образлаже извештај одбора на седници Народне скупштине.

Члан 157.

На седници Народне скупштине најпре се води начелни претрес.

АКО ЈЕ ПРИХВАЋЕН ПРЕДЛОГ ЗА СПАЈАЊЕ РАСПРАВЕ, НАРОДНА СКУПШТИНА ОБАВЉА ЗАЈЕДНИЧКИ НАЧЕЛНИ ПРЕТРЕС О ДВА ИЛИ ВИШЕ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА КОЈИ СУ НА ДНЕВНОМ РЕДУ ИСТЕ СЕДНИЦЕ, С ТИМ ШТО СЕ ОДЛУЧИВАЊЕ О СВАКОМ ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА ОБАВЉА ПОСЕБНО.⁶⁸

~~Народна скупштина може да одлучи да, обави заједнички начелни претрес о више предлога закона који су на дневном реду исте седнице, а међусобно су условљени или су решења у њима међусобно повезана, с тим што се одлучивање о сваком предлогу обавља посебно.~~

По завршеном начелном претресу, Народна скупштина прелази на начелни претрес о предлогу закона, односно јединствени претрес о предлогу другог акта из осталих тачака дневног реда, а затим прелази на претрес у појединостима.

Изузетно од става 3. овог члана, претрес предлога закона о буџету Републике Србије води се тако што се по завршеном начелном претресу одмах прелази на претрес у појединостима.

Од завршеног начелног претреса, до отварања претреса предлога закона у појединостима, мора да прође најмање 24 часа.

У времену између завршеног начелног претреса и отварања претреса предлога закона у појединостима, надлежни одбор може да поднесе амандман на предлог закона.

Народна скупштина може да одлучи да се о појединим предлозима закона претрес у појединостима води одмах по завршетку начелног претреса.

Члан 158.

⁶⁸Предложено решење је повезано са новопредложеном одредбом члана 92. став 5. овог пословника. Наиме, у члану 92. Пословника је предложена допуна да сви предлози који се подносе пре утврђивања дневног реда седнице Народне скупштине, морају имати образложење, као и да спајање расправе може да се предложи само ако су предлози аката међусобно условљени или су решења у њима међусобно повезана.

Претрес у појединостима обавља се о члановима на које су поднети амандмани и о амандманима којима се предлаже уношење нових одредаба, при чему укупно време за претрес у појединостима за посланичке групе износи исто колико је износило и укупно време за начелни претрес предлога закона, односно за заједнички начелни претрес више предлога закона за посланичке групе.

Укупно време претреса у појединостима за посланичке групе распоређује се на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова те посланичке групе.

Председници, односно овлашћени представници посланичких група, за укупни претрес у појединостима имају додатно време од 15 минута за посланичку групу, које се не рачуна у укупно време за претрес у појединостима за посланичке групе.

Сваки подносилац амандмана има право да образложи свој амандман, у трајању до два минута, с тим да укупно трајање претреса у појединостима по овом основу не може бити дуже од десет часова.

Ако је један амандман, заједно, поднело више народних посланика, право да образложи овај амандман у име подносилаца има само један од потписаних народних посланика, и то у трајању до два минута.

Ако више народних посланика из исте посланичке групе⁶⁹ поднесе амандмане који су по садржини истоветни **САГЛАСНО ИЗВЕШТАЈУ НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА ИЗ ЧЛАНА 48. СТАВ 6. ОВОГ ПОСЛОВНИКА**, сматраће се да се ради о једном истом амандману који је поднело више народних посланика заједно и примениће се одредба из става 5. овог члана.

Предлагач закона, односно овлашћени представник предлагача закона има право да о сваком амандману говори до два минута, с тим да укупно трајање претреса у појединостима по овом основу не може бити дуже од три часа.

Народни посланици који нису чланови посланичких група, међусобним договором, одређују највише три учесника у претресу у појединостима, који имају право да говоре свако по једном, до пет минута. Ако се не постигне међусобни договор, право да говори **И** по једном, до пет **ТРИ** минута, ~~имају три народна посланика која се прва пријаве за реч~~ **ИМА СВАКИ НАРОДНИ ПОСЛАНИК КОЈИ НИЈЕ ЧЛАН ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ, ПРЕМА РЕДОСЛЕДУ ПРИЈАВЕ ЗА РЕЧ.**⁷⁰

Ако је на исти члан предлога закона поднето више амандмана у истоветном тексту, о тим амандманима ће се одлучивати као о једном амандману.

Када утврди да нема више пријављених за учешће у претресу, односно по истеку времена утврђеног за претрес, председник Народне скупштине закључује претрес.

Члан 159.

Предлагач закона има право да повуче предлог закона из **СКУПШТИНСКЕ** процедуре ~~еве~~ до завршетка претреса предлога закона на седници Народне скупштине.

Народна скупштина, на образложени предлог предлагача закона, може да одлучи да повуче одређену тачку из дневног реда седнице која је у току, све до почетка претреса те тачке на седници Народне скупштине, под условом да седници присуствује већина од укупног броја народних посланика.

Члан 160.

⁶⁹Уколико се прихвати решење предложено у члану 22. овог пословника (о образовању посланичких група) онда би требало да остану речи: „из исте посланичке групе“. Ако остаје садашње решење да је за посланичку групу довољно да се удружи најмање пет народних посланика, у том случају наведене речи треба брисати, јер су могуће злоупотребе.

⁷⁰ Ово решење се предлаже ради усклађивања са предложеним решењем у члану 96. став 3. овог пословника.

Народна скупштина одлучује о предлогу закона у начелу, о амандманима на предлог закона и о предлогу закона у целини у Дану за гласање.

Ако је предлог закона прихваћен у начелу, Народна скупштина одлучује о амандманима.

АКО НАРОДНА СКУПШТИНА НЕ ПРИХВАТИ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА У НАЧЕЛУ, ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ЗАКЉУЧУЈЕ ГЛАСАЊЕ О ТОМ ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА И САОПШТАВА ДА ЗАКОН НИЈЕ УСВОЈЕН, НАКОН ЧЕГА СЕ ПРЕЛАЗИ НА ОДЛУЧИВАЊЕ О СЛЕДЕЋОЈ ТАЧКИ ДНЕВНОГ РЕДА.

Ако на предлог закона нису поднети амандмани, Народна скупштина **МОЖЕ ДА ПРИСТУПИ ГЛАСАЊУ ОДМАХ ПО ЗАВРШЕТКУ НАЧЕЛНОГ ПРЕТРЕСА И** о том предлогу закона одлучује само у целини.

Када предлог закона садржи одредбе за које се предвиђа повратно дејство, Народна скупштина ће посебно одлучити да ли за то дејство постоји општи интерес.

Ако је предлогом закона предвиђено да закон ступи на снагу раније од осмог дана од дана објављивања, Народна скупштина ће посебно одлучити да ли за то постоје нарочито оправдани разлози.

Након одлучивања о амандманима, Народна скупштина приступа гласању о предлогу закона у целини.

а) Амандман

Члан 161.

Амандман је предлог за измену и допуну предлога закона. Амандман може да поднесе Уставом овлашћени предлагач закона, као и надлежни одбор Народне скупштине, у складу с овим пословником.

Амандман се подноси председнику Народне скупштине, у писаном или електронском облику, почев од дана пријема предлога закона у Народној скупштини, а најкасније три дана пре дана одређеног за одржавање седнице за коју је предложено разматрање тог предлога закона, осим ако се седница Народне скупштине сазове у року краћем од рока предвиђеног овим пословником, када је рок за подношење амандмана до почетка прве начелне расправе на седници Народне скупштине.

Амандман на предлог закона, који се разматра по хитном поступку, може да се поднесе до почетка начелног претреса тог предлога закона.

Подносилац амандмана не може сам, или заједно са другим народним посланицима, да поднесе више амандмана на исти члан предлога закона.

ПОДНОСИЛАЦ АМАНДМАНА ИМА ПРАВО ДА ПОВУЧЕ АМАНДМАН ИЗ СКУПШТИНСКЕ ПРОЦЕДУРЕ ДО ЗАВРШЕТКА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА У ПОЈЕДИНОСТИМА НА СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

ПОДНОСИЛАЦ АМАНДМАНА МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ИСПРАВКУ АМАНДМАНА ДО ЗАВРШЕТКА ПРЕТРЕСА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА У ПОЈЕДИНОСТИМА НА СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

АМАНДМАН СА ИСПРАВКОМ РАЗМАТРАЈУ НАДЛЕЖНИ ОДБОРИ, О ЧЕМУ ПОДНОСЕ ИЗВЕШТАЈ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ, У СКЛАДУ С ОДРЕДБАМА ОВОГ ПОСЛОВНИКА.

Члан 162.

Амандман садржи:

- одговарајући члан овог пословника као правни основ за подношење амандмана;
- назив и члан предлога закона на који се амандман подноси;

– решење које се предлаже;

– образложење које садржи објашњење предложеног решења и циљ који се жели постићи усвајањем амандмана и, по потреби, процену утицаја предложеног решења на буџетска средства.

На писање амандмана примењују се Јединствена методолошка правила за израду прописа.

Члан 163.

Амандмане, који су благовремено поднети, председник Народне скупштине упућује предлагачу закона, народним посланицима, надлежном одбору и Влади.

Надлежни одбор ће **УТВРДИТИ КОЈИ СУ АМАНДМАНИ ПО САДРЖИНИ ИСТОВЕТНИ, А** непотпуне и амандмане с увредљивом садржином одбацити, о чему ће Народној скупштини поднети извештај.

Генерални секретар Народне скупштине ће обавестити подносиоце неблагоприятних амандмана о томе да нису поднети у року предвиђеном овим пословником.

Одбачени и неблагоприятни амандмани не могу бити предмет расправе и о њима се не гласа.

Члан 164.

Предлагач закона, односно овлашћени представник предлагача закона и надлежни одбор разматрају амандмане који су поднети на предлог закона и предлажу Народној скупштини које амандмане да прихвати, а које да одбије.

Ако није предлагач закона, Влада може да достави Народној скупштини мишљење о поднетим амандманима.

Амандман који је у складу с Уставом и правним системом, а прихвати га предлагач закона и надлежни одбор, постаје саставни део предлога закона и о њему Народна скупштина посебно не одлучује.

Члан 165.

У току гласања у појединостима, амандмане у писаном облику могу да подносе предлагач закона, надлежни одбор, односно Влада, само ако је потреба за амандманом настала услед претходног прихватања неког другог амандмана.

Ако, због усвајања једног или више амандмана, настане потреба да се изврши правно-техничка редакција текста предлога закона, или да се усвојени амандмани ускладе међусобно и са текстом предлога закона, Народна скупштина ће застати с одлучивањем и затражити од Одбора за уставна питања и законодавство да изврши правно-техничку редакцију текста предлога закона, а од надлежног одбора да усагласи усвојене амандмане међусобно и са текстом предлога закона.

У случају из става 2. овог члана, надлежни одбор, односно Одбор за уставна питања и законодавство подноси Народној скупштини извештај о насталој несагласности с амандманом, којим се та несагласност отклања.

Члан 166.

Народна скупштина у Дану за гласање, након усвајања предлога закона у начелу, одлучује о поднетим амандманима по редоследу чланова предлога закона.

Ако је поднето више амандмана на исти члан предлога закона, прво се одлучује о амандману којим се предлаже брисање одредбе тога члана, а затим о амандману којим се предлаже измена целог члана.

Народна скупштина посебно одлучује о сваком амандману, осим о амандману који је постао саставни део предлога закона.

б) Хитни поступак

Члан 167.

Закон се може донети по хитном поступку.

По хитном поступку може да се донесе закон којим се уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, **ИЗБЕГНУ ИЛИ ОТКЛОНЕ**, а недоношење закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице по живот и здравље људи ~~и безбедност земље и рад органа и организација~~, као и ради испуњења међународних обавеза и усклађивања прописа с прописима Европске уније.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ МОЖЕ ДА СЕ ДОНЕСЕ И ЗАКОН КОЈИМ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ ОДРЕДБЕ ОСНОВНОГ ТЕКСТА ЗАКОНА, АКО БИ НЕДОНОШЕЊЕ ТОГ ЗАКОНА МОГЛО ДА ПРОУЗРОКУЈЕ ШТЕТНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ПО РАД ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА.⁷¹

Предлагач закона је дужан да наведе разлоге за доношење закона по хитном поступку.

Члан 168.

Предлог закона за чије се доношење предлаже хитни поступак може да се уврсти у дневни ред седнице Народне скупштине ако је поднет најкасније 24 часа пре одређеног почетка те седнице.

~~Предлог закона којим се уређују питања из области одбране и безбедности, за чије се доношење предлаже хитни поступак, може се ставити на дневни ред седнице Народне скупштине и ако је поднет на дан одржавања седнице, два часа пре одређеног почетка те седнице, а ако је предлагач Влада, предлог закона може се ставити на дневни ред и ако је поднет у току седнице Народне скупштине, под условом да седници присуствује већина од укупног броја народних посланика.⁷²~~

У току седнице Народне скупштине, изузетно се може, по хитном поступку, на дневни ред седнице ставити и предлог за избор, именовање и разрешење и престанак функције, предлог за изгласавање неповерења Влади или поједином њеном члану, на образложени предлог овлашћеног предлагача, под условом да седници присуствује већина од укупног броја народних посланика. Председник Народне скупштине заказује Дан за гласање о предлогу за изгласавање неповерења Влади или поједином њеном члану, одмах по завршетку претреса те тачке, не чекајући да се заврши претрес осталих тачака дневног реда.

О сваком предлогу за стављање на дневни ред аката по хитном поступку, Народна скупштина претходно одлучује, без претреса, приликом утврђивања дневног реда, односно у току седнице, одмах по пријему предлога, под условом да седници присуствује већина од укупног броја народних посланика.

⁷¹ Понекад је потребно по хитном поступку донети закон ради несметаног функционисања органа или обезбеђења услова за њихов рад, предлаже се да то буде само у случају када се врше измене и допуне (и то мањег обима) основног закона (нпр. Закон о изменама и допунама Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 54/15) или Закон о изменама и допунама Закона о Државном већу тужилаца и Закон о изменама и допунама Закона о Високом савету судства (оба објављена у „Сл. гласнику РС“, бр. 88/11)

⁷² Предлаже се брисање овог става или евентуално да се преформулише тако да гласи: „Изузетно од става 1. овог члана, на дневни ред седнице Народне скупштине, а након консултација на састанку Колегијума, може да се стави и предлог закона којим се уређују питања из области одбране и безбедности за чије се доношење предлаже хитни поступак, а који је поднет на дан одржавања седнице, два часа пре почетка те седнице.“

АКО НАРОДНА СКУПШТИНА НЕ ПРИХВАТИ ПРЕДЛОГ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ПРЕДЛОГ ЗАКОНА, ОДНОСНО ДРУГОГ АКТА ОСТАЈЕ У СКУПШТИНСКОЈ ПРОЦЕДУРИ И РАЗМАТРА СЕ У СКЛАДУ С ОДРЕДБАМА ОВОГ ПОСЛОВНИКА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА, ОДНОСНО ДРУГИХ АКТА У РЕДОВНОМ ПОСТУПКУ.

Председник Народне скупштине дужан је да предлог закона за чије се разматрање предлаже хитни поступак достави народним посланицима и Влади, ако она није предлагач закона, одмах по пријему.

3. Поступак за потврђивање међународних уговора

Члан 169.

Предлог закона о потврђивању међународног уговора садржи и текст међународног уговора чије се потврђивање предлаже, са преводом на српски језик.

Предлог закона о потврђивању међународног уговора мора бити образложен. Образложење садржи разлоге због којих се предлаже потврђивање међународног уговора, да ли се међународним уговором стварају финансијске обавезе у његовом извршавању, као и процену потребних финансијских средстава за његово извршавање.

На текст међународног уговора не може се поднети амандман.

Члан 170.

На поступак за доношење закона о потврђивању међународног уговора сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, с тим што се о предлогу тог закона води јединствен претрес.

Под јединственим претресом подразумева се истовремено вођење начелног претреса и претреса у појединостима предлога закона.

4. Поступак за доношење буџета Републике Србије и завршног рачуна

Члан 171.

Предлог закона о буџету Републике Србије (у даљем тексту: предлог буџета), с образложењем, Народној скупштини подноси Влада, у законом прописаном року.

Образложење предлога буџета садржи:

- уставни основ за доношење буџета;
- образложење предлога потребних средстава по корисницима буџета (расходи);
- образложење структуре прихода републичког буџета.

Буџет Републике Србије за наредну годину Народна скупштина доноси у року предвиђеном законом којим се уређује буџетски систем.

Члан 172.

Претрес предлога буџета на седници Народне скупштине може да почне најраније 15 дана од дана пријема предлога буџета у Народној скупштини.

ПРЕДЛОГ БУЏЕТА И ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НЕ МОГУ ДА СЕ РАЗМАТРАЈУ ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ.

ПРЕДЛОГ БУЏЕТА СЕ У ДНЕВНИ РЕД СЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РАЗМАТРА КАО ПРВА ТАЧКА ДНЕВНОГ РЕДА И НА ТОЈ СЕДНИЦИ, ОСИМ ПРЕДЛОГА БУЏЕТА, МОГУ ДА СЕ РАЗМАТРАЈУ САМО ПРЕДЛОЗИ АКТА КОЈИ СУ НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИ СА БУЏЕТОМ.

УКУПНО ВРЕМЕ РАСПРАВЕ О ПРЕДЛОГУ БУЏЕТА У НАЧЕЛУ ЗА ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ ИЗНОСИ ДЕСЕТ ЧАСОВА.⁷³

Члан 173.

Пре претреса на седници Народне скупштине, предлог буџета могу да разматрају одбори Народне скупштине, у складу са својим делокругом, који своје извештаје достављају надлежном одбору.

Извештај одбора из става 1. овог члана садржи мишљење и предлоге, односно иницијативу за подношење амандмана и име известиоца одбора.

Известилац одбора има право да образлаже извештај на почетку претреса предлога буџета на седници надлежног одбора.

Седници одбора на којој се разматра предлог буџета присуствује надлежни министар.

Члан 174.

Надлежни одбор разматра предлог буџета и извештаје одбора из члана 173. овог пословника и о томе доставља извештај Народној скупштини.

На предлог буџета, поред овлашћених предлагача, амандман може да поднесе надлежни одбор.

Извештај надлежног одбора садржи мишљење и предлоге тог одбора, кратак преглед мишљења и предлога из извештаја других одбора и име известиоца надлежног одбора.

Члан 175.

О предлогу буџета води се претрес на седници Народне скупштине, у начелу и у појединостима.

Гласање о предлогу буџета у начелу, појединостима и у целини обавља се у Дану за гласање.

Председник Народне скупштине може да одреди Дан за гласање о предлогу буџета у току седнице Народне скупштине, не чекајући да се заврши расправа у начелу и појединостима о осталим тачкама дневног реда.

Члан 176.

Измене и допуне буџета Републике Србије у току године врше се према одредбама овог пословника којима је уређен поступак за доношење буџета.

Члан 177.

ПРЕДЛОГ ЗАВРШНОГ РАЧУНА БУЏЕТА, ЗАВРШНИХ РАЧУНА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ОРГАНИЗАЦИЈА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА И КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА РЕПУБЛИКЕ, ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ОДМАХ ПО ПРИЈЕМУ, ДОСТАВЉА ДРЖАВНОЈ РЕВИЗОРСКОЈ ИНСТИТУЦИЈИ.

НАДЛЕЖНИ ОДБОР МОЖЕ ДА ЗАТРАЖИ ДА ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА, У СКЛАДУ СА РОКОВИМА УТВРЂЕНИМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ

⁷³Иако је одредбом члана 97. став 3. овог пословника предвиђена могућност да време расправе у начелу буде дуже од времена предвиђеног у ставу 1. овог члана (пет часова), код расправе о предлогу буџета, због значаја питања која се овим законом уређују, предлаже се дупло време од времена које је генерално одређено за расправу о предлогу закона у начелу за посланичке групе.

УРЕЂУЈЕ БУЏЕТСКИ СИСТЕМ, ПОДНЕСЕ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРЕДЛОЗИМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.⁷⁴

Надлежни одбор разматра предлог завршног рачуна буџета и извештај Државне ревизорске институције о обављеној ревизији **ПРЕДЛОГА** завршног рачуна буџета Републике, завршних рачуна финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања и консолидованих финансијских извештаја Републике, о чему подноси извештај Народној скупштини, у складу са законом којим се уређује Државна ревизорска институција.

Члан 178.

На поступак за доношење буџета **И ЗАВРШНОГ РАЧУНА БУЏЕТА** сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

5. Поступак за утврђивање скупштинског буџета

Члан 179.

Генерални секретар припрема предлог скупштинског буџета који подноси надлежном одбору.

Предлог скупштинског буџета подноси се с образложењем.

Образложење садржи:

- правни основ за доношење скупштинског буџета;
- образложење предлога потребних средстава за рад Народне скупштине.

Предлог скупштинског буџета припрема се на основу упутства за припрему буџета, у складу са Меморандумом о буџету и економској и фискалној политици, који Народној скупштини доставља министарство надлежно за послове финансија.

Предлог скупштинског буџета укључује расходе и издатке Народне скупштине у складу са буџетском класификацијом утврђеном законом којим се уређује буџетски систем.

Генерални секретар доноси акт којим се уређује поступак припреме предлога скупштинског буџета.

Члан 180.

Надлежни одбор разматра предлог скупштинског буџета у роковима који обезбеђују утврђивање скупштинског буџета у складу са роковима утврђеним законом којим се уређује буџетски систем.

Када утврди предлог скупштинског буџета, Одбор доставља предлог министарству надлежном за финансије, ради давања мишљења.

Члан 181.

⁷⁴Согласно одредбама Закона о буџетском систему, 15. јул текуће године је рок до када Влада треба да достави Народној скупштини предлог закона о завршном рачуну буџета РС и одлуке о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање за претходну годину, а 1. новембар рок за доставу консолидованог извештаја Републике Србије (члан 78. став 1. тачка 1) подтач. (5) и (7)), док је Уставом (члан 92. став 4.) утврђено да Народна скупштина разматра предлог завршног рачуна буџета по прибављеном мишљењу Државне ревизорске институције, што значи да Скупштина не може да разматра предлог завршног рачуна буџета док не добије извештај Државне ревизорске институције (са мишљењем), која врши екстерну ревизију завршног рачуна.

Надлежни одбор разматра образложено мишљење министарства надлежног за финансије на седници којој присуствује министар.

На седници надлежног одбора усаглашавају се ставови министра надлежног за финансије и чланова тог одбора о предлогу скупштинског буџета.

Скупштински буџет је утврђен када се о њему на седници надлежног одбора постигне сагласност.

Ако се на седници надлежног одбора не постигне сагласност, министарство надлежно за финансије укључује, без измена, предлог скупштинског буџета из члана 180. овог пословника у нацрт буџета Републике Србије, а Влада, без измена, у предлог закона о буџету Републике Србије.

Скупштински буџет, односно предлог скупштинског буџета из ст. 3. и 4. овог члана, доставља се министарству надлежном за финансије у року предвиђеном законом којим се уређује буџетски систем, ради укључивања у нацрт, односно предлог буџета Републике Србије.

6. Поступак за доношење плана развоја Републике Србије и просторног плана Републике Србије

а) Поступак за доношење плана развоја Републике Србије

Члан 182.

Предлог плана развоја подноси Влада, с образложењем и потребном документацијом.

Пре претреса на седници Народне скупштине, предлог плана развоја разматрају одбори Народне скупштине и своје извештаје, са образложеним предлозима, достављају Одбору за привреду, регионални развој, приватизацију и економске односе са иностранством.

Надлежни одбор разматра предлог плана развоја и извештаје појединих одбора и о томе доставља извештај Народној скупштини.

б) Поступак за доношење просторног плана Републике Србије

Члан 183.

Предлог просторног плана подноси Влада, са образложењем и потребном документацијом.

Пре претреса на седници Народне скупштине, предлог просторног плана разматрају одбори Народне скупштине и своје извештаје, са образложеним предлозима, достављају Одбору за саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације.

Надлежни одбор разматра предлог просторног плана и извештаје појединих одбора и о томе доставља извештај Народној скупштини.

Члан 184.

Предлог плана развоја Републике Србије и предлог просторног плана Републике Србије не могу се доносити по хитном поступку.

Члан 185.

На поступак за доношење плана развоја Републике Србије и просторног плана Републике Србије сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

7. Поступак за давање претходне сагласности на статут аутономне покрајине

Члан 186.

Предлог статута аутономне покрајине Народној скупштини подноси скупштина аутономне покрајине.

Скупштина аутономне покрајине, уз предлог статута, подноси Народној скупштини предлог одлуке о давању претходне сагласности на предлог статута аутономне покрајине.

Предлог статута аутономне покрајине и предлог одлуке из става 2. овог члана председник Народне скупштине, одмах по пријему, доставља народним посланицима и надлежном одбору.

Члан 187.

Пре претреса на седници Народне скупштине, предлоге аката из члана 186. овог пословника разматра надлежни одбор и о томе Народној скупштини подноси извештај.

Члан 188.

О предлозима аката из члана 186. овог пословника на седници Народне скупштине води се јединствен претрес.

Члан 189.

На поступак за давање претходне сагласности на статут аутономне покрајине сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

8. Поступак за доношење декларације, резолуције, препоруке и стратегије

Члан 190.

Предлог декларације, резолуције, препоруке и стратегије може поднети Уставом овлашћени предлагач закона.

Предлог акта из става 1. овог члана председник Народне скупштине доставља народним посланицима и о њему се води јединствен претрес.

Члан 191.

На поступак за доношење декларације, резолуције, препоруке и стратегије сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

9. Поступак за доношење пословника и других општих аката

Члан 192.

Предлог пословника Народне скупштине, односно предлог за измену и допуну Пословника, може да поднесе народни посланик или надлежни одбор.

Предлог одлуке или закључка може поднети овлашћени предлагач, у складу с Уставом, законом и овим пословником.

О предлогу аката из ст. 1. и 2. овог члана води се јединствен претрес.

Члан 193.

На поступак за доношење пословника и других општих аката сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

10. Поступак за аутентично тумачење закона⁷⁵

Члан 194.

Предлог за доношење аутентичног тумачења закона може да поднесе Уставом овлашћени предлагач закона.

ПРЕДЛОГ ЗА ДОНОШЕЊЕ АУТЕНТИЧНОГ ТУМАЧЕЊА ЗАКОНА ПОДНОСИ СЕ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ И ОБАВЕЗНО САДРЖИ:

- ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ПОДНОШЕЊЕ АУТЕНТИЧНОГ ТУМАЧЕЊА ЗАКОНА;
- НАЗИВ ЗАКОНА И ТЕКСТ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА ЗА КОЈУ СЕ ПРЕДЛАЖЕ АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ;
- ПРЕДЛОГ ТЕКСТА АУТЕНТИЧНОГ ТУМАЧЕЊА;
- ОБРАЗЛОЖЕЊЕ КОЈЕ САДРЖИ РАЗЛОГЕ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ, ЦИЉ КОЈИ СЕ ЖЕЛИ ПОСТИЋИ ДОНОШЕЊЕМ ОВОГ ТУМАЧЕЊА И, ПО ПОТРЕБИ, ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА ПРЕДЛОГА НА БУЏЕТСКА СРЕДСТВА.

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПРЕДЛОГ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОСТАВЉА ОДБОРУ ЗА УСТАВНА ПИТАЊА И ЗАКОНОДАВСТВО, НАДЛЕЖНОМ ОДБОРУ И ВЛАДИ АКО НИЈЕ ПРЕДЛАГАЧ АУТЕНТИЧНОГ ТУМАЧЕЊА.

НАДЛЕЖНИ ОДБОР И ВЛАДА ДУЖНИ СУ ДА, У РОКУ ОД 30 ДАНА, ДОСТАВЕ МИШЉЕЊЕ ОДБОРУ ЗА УСТАВНА ПИТАЊА И ЗАКОНОДАВСТВО. АКО НАДЛЕЖНИ ОДБОР И ВЛАДА НЕ ДОСТАВЕ МИШЉЕЊЕ У ПРОПИСАНОМ РОКУ, СМАТРАЋЕ СЕ ДА СУ САГЛАСНИ СА ПРЕДЛОГОМ ЗА ДОНОШЕЊЕ АУТЕНТИЧНОГ ТУМАЧЕЊА ЗАКОНА.

ОДБОР ЗА УСТАВНА ПИТАЊА И ЗАКОНОДАВСТВО, НАКОН ПРИБАВЉАЊА МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА, ОДНОСНО ВЛАДЕ, ИЛИ НАКОН ИСТЕКА РОКА ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА, У НАРЕДНИХ 30 ДАНА ОЦЕЊУЈЕ ДА ЛИ ЈЕ ПРЕДЛОГ ИЗ СТАВА 1. ОПРАВДАН.

Ако ~~надлежни одбор~~ **ОДБОР ЗА УСТАВНА ПИТАЊА И ЗАКОНОДАВСТВО** оцени да је предлог из става 1. овог члана оправдан, припрема предлог аутентичног тумачења и доставља га подносиоцу предлога и Народној скупштини, која о њему одлучује.

Ако ~~надлежни одбор~~ **ОДБОР ЗА УСТАВНА ПИТАЊА И ЗАКОНОДАВСТВО** оцени да предлог из става 1. овог члана није оправдан, о томе обавештава подносиоца предлога и подноси извештај Народној скупштини. У том случају, Народна скупштина одлучује о предлогу из става 1. овог члана.

Ако Народна скупштина прихвати предлог из става 1. овог члана, задужиће ~~надлежни одбор~~ **ОДБОР ЗА УСТАВНА ПИТАЊА И ЗАКОНОДАВСТВО** да сачини предлог аутентичног тумачења.

Члан 195.

О ПРЕДЛОГУ АУТЕНТИЧНОГ ТУМАЧЕЊА ЗАКОНА НАРОДНА СКУПШТИНА ОДЛУЧУЈЕ ИСТОМ ВЕЋИНОМ ГЛАСОВА НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА КОЈА ЈЕ БИЛА ПОТРЕБНА ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА НА КОЈИ СЕ ДАЈЕ АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ.

⁷⁵Предложене измене и допуне су припремљене по угледу на одредбе Пословника Хрватског Сабора (чл. 208-210.).

На поступак за аутентично тумачење сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење закона, ако овим пословником није друкчије одређено.

11. Поступак за доношење јединствених методолошких правила за израду прописа

Члан 196.

Предлог за доношење јединствених методолошких правила за израду прописа, односно предлог за њихову измену и допуну, може да поднесе члан надлежног одбора.

Ако надлежни одбор оцени да је предлог из става 1. овог члана оправдан, приступа његовој изради и о томе обавештава подносиоца предлога.

Ако надлежни одбор оцени да предлог из става 1. овог члана није оправдан, о томе обавештава подносиоца предлога.

12. Поступак за потврђивање и престанак мандата народног посланика

Члан 197.

Поступак за потврђивање мандата народног посланика врши се на првој седници Народне скупштине и у току сазива Народне скупштине, ради попуне упражњеног посланичког места.

а) Поступак за престанак мандата народног посланика

Члан 198.

О разлозима за престанак мандата народном посланику пре истека времена на које је изабран обавештава се председник Народне скупштине.

Народни посланик подноси оставку у писаном облику председнику Народне скупштине, преко писарнице Народне скупштине, који је одмах доставља народним посланицима и надлежном одбору. Народни посланик се позива на седницу надлежног одбора на којој се разматра његова оставка.

Надлежни одбор разматра разлоге за престанак мандата народном посланику пре истека времена на које је изабран и о томе подноси извештај Народној скупштини, с предлогом да Народна скупштина констатује престанак мандата народном посланику.

Председник Народне скупштине обавештава државни орган надлежан за спровођење избора народних посланика о престанку мандата народног посланика.

б) Поступак за потврђивање мандата народног посланика у току сазива Народне скупштине

Члан 199.

У поступку попуне упражњеног посланичког места, надлежни одбор разматра извештај државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика о додели мандата новоизабраном народном посланику и уверење о избору за народног посланика, ради утврђивања истоветности података.

Ако надлежни одбор утврди да су подаци из извештаја државног органа надлежног за спровођење избора народних посланика истоветни с подацима из уверења о избору за народног посланика подноси Народној скупштини извештај о томе, са предлогом да се потврди мандат новоизабраном народном посланику.

Народна скупштина констатује потврђивање мандата новоизабраном народном посланику, одмах по пријему извештаја из става 2. овог члана.

13. Поступак за избор и престанак функције

Члан 200.

Предлог за избор судије Уставног суда, предлог кандидата за именовање судије Уставног суда и захтев за престанак дужности судије Уставног суда, председник Народне скупштине доставља народним посланицима.

О предлозима, односно захтеву из става 1. овог члана отвара се претрес на седници Народне скупштине.

Народна скупштина одлучује о избору судије Уставног суда и о избору кандидата за именовање судије Уставног суда, односно о престанку дужности судије Уставног суда, тајним гласањем, ако не одлучи да гласање буде јавно, и о својим одлукама обавештава председника Републике, Врховни касациони суд и Уставни суд.

Члан 201.

Предлог за избор председника Врховног касационог суда, председника судова, чланова Високог савета судства, Републичког јавног тужиоца, јавних тужилаца, чланова Државног већа тужилаца, као и судија и заменика јавних тужилаца који се бирају први пут, који са образложењем подноси овлашћени предлагач, председник Народне скупштине доставља народним посланицима.⁷⁶

О предлозима из става 1. овог члана отвара се претрес на седници надлежног одбора и на седници Народне скупштине.

У току претреса на седници надлежног одбора и на седници Народне скупштине, народни посланик може оспорити предлог за избор појединих функционера из става 1. овог члана, при чему ово оспоравање мора бити изричито образложено.

О предлогу за избор сваког од оспорених кандидата, Народна скупштина одлучује појединачно, а о предлогу за избор кандидата који нису оспорени, одлучује у целини, јавним гласањем.

Члан 202.

О предлогу овлашћеног предлагача за престанак дужности, односно функције из чл. 200. и 201. овог пословника, одлучује Народна скупштина, у складу са законом.

~~На поступак за престанак дужности, односно функције, сходно се примењују одредбе овог пословника о њиховом избору.~~

Члан 203.

Предлог за избор и разрешење гувернера Народне банке Србије, Савета гувернера Народне банке Србије, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја и председника, потпредседника и чланова Савета Државне ревизорске

⁷⁶ Уставним амандманима је утврђен другачији избор носилаца правосудних функције. Након измена закона којима се уређују избор и престанак судијске и јавнотужилачке функције, ове одредбе Пословника треба да се измене, односно да се ускладе са позитивним прописима. Чланом 2. Уставног закона за спровођење Акта о промени Устава Републике Србије је предвиђено да ће се Закон о судијама, Закон о уређењу судова, Закон о јавном тужилаштву, Закон о Високом савету судства и Закон о Државном већу тужилаца ускладити са Амандманима у року од годину дана од дана ступања на снагу Амандмана, а одредбе других закона у року од две године. Акт о промени Устава (Уставни амандмани) ступио је на снагу даном проглашења на седници Народне скупштине (9. фебруара 2022. године).

институције и других функционера одређених законом, с образложењем, Народној скупштини подносе овлашћени предлагачи.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ БИОГРАФИЈУ КАНДИДАТА И ДОКАЗЕ О ИСПУЊАВАЊУ УСЛОВА ПРОПИСАНИХ ЗАКОНОМ.

НА СЕДНИЦУ НА КОЈОЈ РАЗМАТРА ПРЕДЛОГ ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА, НАДЛЕЖНИ ОДБОР ПОЗИВА ПРЕДСТАВНИКА ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА И КАНДИДАТА КОЈИ ЈЕ ПРЕДЛОЖЕН ЗА ИЗБОР НА ФУНКЦИЈУ, НАКОН ЧЕГА ПОДНОСИ ИЗВЕШТАЈ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ.

Ако законом није одређен овлашћени предлагач за избор функционера из става 1. овог члана, кога бира Народна скупштина, предлог ће поднети надлежни одбор Народне скупштине.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, НАДЛЕЖНИ ОДБОР РАСПИСУЈЕ ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ИЗБОР ФУНКЦИОНЕРА, У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ПРЕСТАНКА ФУНКЦИЈЕ ПРЕТХОДНОМ ФУНКЦИОНЕРУ, КОЈИ СЕ ОБЈАВЉУЈЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

НАКОН ИСТЕКА РОКА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА КАНДИДАТА, УТВРЂЕНОГ У ЈАВНОМ КОНКУРСУ, НАДЛЕЖНИ ОДБОР ОДРЖАВА СЕДНИЦУ НА КОЈОЈ УТВРЂУЈЕ ЛИСТУ КАНДИДАТА КОЈИ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ЗА ИЗБОР НА ОДРЕЂЕНУ ФУНКЦИЈУ.

НАДЛЕЖНИ ОДБОР НА ПОСЕБНОЈ СЕДНИЦИ ОБАВЉА РАЗГОВОР СА КАНДИДАТИМА ПРЕМА РЕДОСЛЕДУ НА ЛИСТИ ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА.

НАКОН ОБАВЉЕНОГ РАЗГОВОРА СА КАНДИДАТИМА, НАДЛЕЖНИ ОДБОР ВЕЋИНОМ ГЛАСОВА СВИХ ЧЛАНОВА ОДБОРА САЧИЊАВА ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ КОЈИ ПОДНОСИ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ.

~~Пре избора функционера из става 1. овог члана, које предлаже надлежни одбор Народне скупштине, организује се разговор са кандидатима пред надлежним одбором Народне скупштине.~~

НА СЕДНИЦУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ НА КОЈОЈ СЕ ВРШИ ИЗБОР ФУНКЦИОНЕРА ПОЗИВА СЕ И ИМА ПРАВО УЧЕШЋА У РАСПРАВИ ПРЕДСТАВНИК ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА.

НАРОДНА СКУПШТИНА ОДЛУЧУЈЕ О ИЗБОРУ ФУНКЦИОНЕРА ВЕЋИНОМ ГЛАСОВА СВИХ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА.

ЧЛАН 203а

ФУНКЦИОНЕРУ ИЗ ЧЛАНА 203. ОВОГ ПОСЛОВНИКА, ФУНКЦИЈА ПРЕСТАЈЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

НА ПОСТУПАК ЗА ПРЕСТАНАК ФУНКЦИЈЕ СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОДРЕДБЕ ОВОГ ПОСЛОВНИКА О ЊИХОВОМ ИЗБОРУ.

ПРЕДЛОГ ЗА РАЗРЕШЕЊЕ ФУНКЦИОНЕРА, С ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ, РАЗМАТРА НАДЛЕЖНИ ОДБОР НА СЕДНИЦИ НА КОЈУ СЕ ПОЗИВА ФУНКЦИОНЕР НА КОГА СЕ ПРЕДЛОГ ОДНОСИ И ПРЕДСТАВНИК ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА МОРА ДА САДРЖИ РАЗЛОГЕ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ РАЗРЕШЕЊЕ ФУНКЦИОНЕРА.

ПО ЗАВРШЕТКУ СЕДНИЦЕ НАДЛЕЖНИ ОДБОР ПОДНОСИ ИЗВЕШТАЈ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ.

НА СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ НА КОЈОЈ СЕ РАЗМАТРА ПРЕДЛОГ ЗА РАЗРЕШЕЊЕ ФУНКЦИОНЕРА ПОЗИВАЈУ СЕ И ИМАЈУ ПРАВО УЧЕШЋА У РАСПРАВИ ПРЕДСТАВНИК ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА И ФУНКЦИОНЕР КОЈИ СЕ РАЗРЕШАВА.

НАРОДНА СКУПШТИНА ОДЛУЧУЈЕ О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ, У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ОБАВЕШТЕЊА О РАЗЛОЗИМА ЗА ПРЕСТАНАК ФУНКЦИЈЕ, ВЕЋИНОМ ГЛАСОВА СВИХ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА.

14. Поступак контроле над радом Владе

а) Посланичко питање

Члан 204.

Народни посланик има право да постави посланичко питање поједином министру или Влади, из њихове надлежности.

Посланичко питање мора бити јасно формулисано.

Посланичко питање упућује се надлежном министру или Влади.

Посланичко питање поставља се у писаном облику или усмено, ~~е тим да излагање посланика који поставља питања не може да траје дуже од три минута.~~ **НА СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.**

Посланичко питање може се поставити и између две седнице Народне скупштине, у писаном облику, преко председника Народне скупштине, који га доставља надлежном министру или Влади.

Председник Народне скупштине упозориће народног посланика ако питање није постављено у складу с одредбама овог пословника, односно ако није упућено надлежном органу.

МИНИСТАР КОМЕ ЈЕ ПОСТАВЉЕНО ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ У ПИСАНОМ ОБЛИКУ ДУЖАН ЈЕ ДА ПИСАНО ОДГОВОРИ НАРОДНОМ ПОСЛАНИКУ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ПИТАЊА, А НАЈДУЖЕ У РОКУ ОД 30 ДАНА АКО ЈЕ У ПРИПРЕМИ ОДГОВОРА ПОТРЕБНО УТВРДИТИ ОДРЕЂЕНЕ ЧИЊЕНИЦЕ ЧИЈЕ УТВРЂИВАЊЕ ЗАХТЕВА СЛОЖЕНИЈУ АНАЛИЗУ.

Члан 205.

Посланичка питања постављају се Влади, у присуству **СВИХ** чланова Владе, сваког последњег четвртка у месецу, ~~на седници која је у току, од 16,00 до 19,00 часова, када се прекида рад по дневном реду~~ **У ТРАЈАЊУ ОД 16,00 ДО 19,00 ЧАСОВА. АКО СЕ ТОГ ДАНА ОДРЖАВА СЕДНИЦА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ПРЕКИДА СЕ РАД ПО ДНЕВНОМ РЕДУ СЕДНИЦЕ ДОК ТРАЈЕ ВРЕМЕ ЗА ПОСТАВЉАЊЕ ПОСЛАНИЧКИХ ПИТАЊА.**

Влада писаним путем обавештава Народну скупштину о томе који чланови Владе не могу да присуствују седници Народне скупштине на којој се Влади постављају посланичка питања, најкасније три дана пре дана одређеног у ставу 1. овог члана.

За време ванредног заседања, на седници Народне скупштине могу се постављати посланичка питања и другог дана у месецу, ако подносилац захтева за ванредно заседање то предвиди у свом захтеву.

Члан 206.

ПРАВО ДА ПОСТАВЉАЈУ ПИТАЊА ВЛАДИ, ОДНОСНО МИНИСТРУ ИМАЈУ СВИ ПРИЈАВЉЕНИ НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ И ТО НАИЗМЕНИЧНО, ПРЕМА ТОМЕ ДА ЛИ НЕ ЧИНЕ ИЛИ ЧИНЕ ПАРЛАМЕНТАРНУ ВЕЋИНУ КОЈА ПОДРЖАВА ВЛАДУ, ШТО НАВОДЕ У ПРИЈАВИ ЗА РЕЧ.⁷⁷

⁷⁷Ово решење је предложено по угледу на решење предвиђено у члану 96. став 1. ал. 4. овог пословника којим је у оквиру редоследа говорника у основном поступку прописано да народни

ВРЕМЕ У ОКВИРУ КОГА НАРОДНИ ПОСЛАНИК УСМЕНО ПОСТАВЉА ПИТАЊЕ ИЗНОСИ НАЈДУЖЕ ТРИ МИНУТА.

На усмено постављено посланичко питање, Влада, односно министар, усмено одмах одговара. Ако је за давање одговора потребна одређена припрема, они то морају одмах образложити, а одговор народном посланику доставити у писаном облику, у року од осам дана од дана када је питање постављено.

Писани одговор Владе, односно надлежног министра, доставља се народним посланицима.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је у припреми одговора на посланичко питање потребно утврдити одређене чињенице чије утврђивање захтева дуже време или сложенију анализу, рок за давање одговора на посланичко питање може се продужити, али највише до 30 дана.

ПИТАЊА НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА И ПИСАНИ ОДГОВОРИ ВЛАДЕ, ОДНОСНО НАДЛЕЖНОГ МИНИСТРА, УЗ НАЗНАКУ ДАТУМА ЊИХОВОГ ПОСТАВЉАЊА И ДАВАЊА ОДГОВОРА, ОБЈАВЉУЈУ СЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

Члан 207.

После датог одговора на посланичко питање, народни посланик који је поставио питање има право да, у трајању од највише ~~три~~ **ДВА** минута, **ПРО**коментарише одговор на своје питање или да постави допунско питање. По добијању одговора на допунско питање, народни посланик има право да се изјасни о одговору **ЈОШ ЈЕДНОМ**, у трајању од највише два минута.

ЈЕДАН НАРОДНИ ПОСЛАНИК МОЖЕ ДА ПОСТАВИ НАЈВИШЕ ДВА ПИТАЊА, НЕ УКЉУЧУЈУЋИ ДОПУНСКО ПИТАЊЕ.⁷⁸ ДРУГО ПИТАЊЕ НАРОДНИ ПОСЛАНИК МОЖЕ ДА ПОСТАВИ КАДА СЕ ИСЦРПИ ЛИСТА ПРИЈАВЉЕНИХ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА СА ЈЕДНИМ ПИТАЊЕМ.

ПО ЗАВРШЕТКУ УСМЕНИХ ОДГОВОРА ВЛАДЕ, ОДНОСНО НАДЛЕЖНОГ МИНИСТРА НА ПИТАЊА НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА КОЈИ СУ ПОСТАВИЛИ ЈЕДНО ПИТАЊЕ.

Члан 208.

Ако одговор на посланичко питање садржи податке који представљају тајну, министар, односно Влада, могу предложити да се одговор саслуша без присуства јавности.

б) Посланичка питања у вези с актуелном темом

Члан 209.

Председник Народне скупштине **ЈЕ ДУЖАН ДА**, на предлог посланичке групе, ~~најмање једанпут у току месеца одређује⁷⁹~~ **ОДРЕДИ** дан када ће поједини министри у Влади одговарати на посланичка питања у вези с неком актуелном темом, **ТАКО ДА СЕ ОДРЖИ НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД СЕДАМ ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ПРЕДЛОГА.**

Члан 210.

Предлог посланичке групе упућује се председнику Народне скупштине у писаном облику и мора да садржи прецизно навођење актуелне теме о којој ће се постављати

посланици имају право да говоре, наизменично, према томе да ли подржавају или оспоравају предлог акта, што наводе у пријави за реч.

⁷⁸ИЛИ: „УКЉУЧУЈУЋИ И ДОПУНСКО ПИТАЊЕ“

⁷⁹Овде се поставља питање да ли су прецртане речи неопходне

питања, име и презиме надлежног министра, односно функцију другог одговорног лица које треба да одговара на питања.

Ако предлог не садржи све елементе из става 1. овог члана, председник Народне скупштине затражиће од предлагача да уреди предлог, при чему ће навести у чему се састоји неуредност.

Ако предлагач не уреди предлог у року од три дана, неуредан предлог се неће разматрати. У том случају, председник Народне скупштине нема обавезу да позове министра.

Уредан предлог посланичке групе председник Народне скупштине одмах доставља народним посланицима и надлежном министру.

Члан 211.

Посланичка група доставља предлог из члана 210. овог пословника најкасније три дана пре дана одређеног за одговарање министра на посланичка питања.

Ако је поднето више предлога посланичких група, председник Народне скупштине одређује редослед тема, према времену пристизања уредних предлога.

Члан 212.

Одговарање на посланичка питања може трајати најдуже 180 минута, а обавља се без обзира на број присутних народних посланика у сали за седнице. Ако у предвиђеном времену није одговорено на сва посланичка питања, председник Народне скупштине ~~може одредити~~ и **ОДРЕЂУЈЕ** други дан када ће министар одговорати на та питања.

Члан 213.

Право да постављају питања надлежном министру имају сви народни посланици, и то: право да први постави питање има представник предлагача, затим пријављени председници, односно овлашћени представници посланичких група, почевши од представника бројчано најмање посланичке групе, па до бројчано највеће посланичке групе и народни посланици према пријавама, а до истека укупног времена за постављање питања и давање одговора. Народни посланици подносе председнику Народне скупштине пријаве за постављање питања у писаном облику, до почетка одговарања министра на постављена питања, а усмено, у току трајања одговарања. Један посланик може да постави највише три питања.

Члан 214.

Време у оквиру кога народни посланик усмено поставља питање износи најдуже три минута.

Надлежни министар се обраћа Народној скупштини најдуже пет минута како би одговорио на питање.

После одговора надлежног министра, народни посланик који је поставио питање може да постави још највише два потпитања, у укупном трајању до два минута.

Надлежни министар даје одговор у укупном трајању до пет минута.

Након тога, право на постављање питања имају и други народни посланици, према редоследу пријава, на начин одређен у ст. 1. и 3. овог члана.

Члан 215.

У данима када министри одговарају на посланичка питања обезбеђује се директан телевизијски пренос.

Члан 216.

У току трајања постављања питања и давања одговора, сходно се примењују одредбе овог пословника, с тим што нису дозвољене реплике и указивања на повреду овог пословника (чл. 103. и 104. Пословника).

в) Неповерење Влади или члану Владе

Члан 217.

Најмање 60 народних посланика може поднети предлог да се гласа о неповерењу Влади или поједином њеном члану.

Предлог се подноси председнику Народне скупштине у писаном облику.

У предлогу мора бити наведен разлог због кога се предлаже гласање о неповерењу.

У предлогу мора бити назначен представник предлагача. Ако то није учињено, сматра се да је представник предлагача први потписани народни посланик.

Председник Народне скупштине овај предлог одмах доставља председнику Владе, односно њеном члану и народним посланицима.

Члан 218.

Народна скупштина разматра предлог за гласање о неповерењу Влади или поједином члану Владе на првој наредној седници, а најраније пет дана од дана подношења предлога.

На почетку седнице, представник предлагача има право да образложи предлог из става 1. овог члана, а председник Владе, односно њен члан, има право да да одговор.

На расправу о питању неповерења Влади или поједином њеном члану примењују се одредбе овог пословника које се односе на трајање начелне расправе приликом разматрања предлога закона.

Одмах по завршетку расправе о неповерењу Влади, или поједином њеном члану, приступа се гласању о предлогу.

Ако Влади или члану Владе не буде изгласано неповерење, потписници предлога не могу поднети нови предлог за гласање о неповерењу пре истека рока од 180 дана од дана гласања о неповерењу.

Члан 219.

Кад Народна скупштина изгласа неповерење Влади, председник Народне скупштине о томе одмах обавештава председника Републике.

Кад Народна скупштина изгласа неповерење члану Владе, председник Народне скупштине о томе одмах обавештава председника Владе.

г) Интерпелација у вези с радом Владе

Члан 220.

Најмање 50 народних посланика може да поднесе интерпелацију у вези с радом Владе или појединог члана Владе.

Члан 221.

Интерпелација се подноси председнику Народне скупштине у писаном облику.

Интерпелација мора да садржи јасно и сажето формулисано питање које треба да се размотри, образложење на највише две стране, име овлашћеног представника подносиоца интерпелације, као и потписе свих народних посланика који су је поднели.

Члан 222.

Текст интерпелације мора да буде усклађен с одредбама овог пословника.

Председник Народне скупштине интерпелацију одмах доставља надлежном одбору ради утврђивања усклађености интерпелације са одредбама овог пословника.

Ако текст интерпелације није поднет у складу с одредбама овог пословника, или садржи увредљиве или друге изразе недостојне Народне скупштине и народних посланика, надлежни одбор затражиће од подносиоца интерпелације да је усклади са одредбама овог пословника, у року од 15 дана.

Ако подносилац интерпелације у року из става 3. овог члана не усклади текст интерпелације с датим примедбама, сматраће се да је интерпелација повучена.

По добијеном извештају надлежног одбора, председник Народне скупштине интерпелацију доставља народним посланицима и председнику Владе.

Члан 223.

Влада или члан Владе доставља председнику Народне скупштине свој одговор на интерпелацију најкасније у року од 30 дана од дана пријема интерпелације.

Председник Народне скупштине одговор Владе или члана Владе на интерпелацију одмах доставља народним посланицима.

Члан 224.

Одговор на интерпелацију Владе или члана Владе ставља се на дневни ред прве наредне седнице Народне скупштине, која се мора одржати најкасније 15 дана од дана достављања одговора Владе или члана Владе поводом интерпелације.

Председник Народне скупштине може да предложи да се одговор на интерпелацију стави на дневни ред седнице Народне скупштине која је у току, као последња тачка, о чему Народна скупштина одлучује без претреса.

Народна скупштина може да одлучи да се одговор на интерпелацију разматра на посебној седници Народне скупштине.

Члан 225.

Представник подносиоца интерпелације има право да на седници Народне скупштине образложи интерпелацију.

Председник Владе, односно члан Владе на кога се интерпелација односи, може на седници Народне скупштине да образложи одговор на интерпелацију.

На рад седнице Народне скупштине, на којој се разматра одговор на интерпелацију, сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на претрес предлога закона.

Члан 226.

Ако Народна скупштина гласањем прихвати одговор на интерпелацију, наставља да ради по усвојеном дневном реду.

Ако Народна скупштина гласањем не прихвати одговор на интерпелацију, приступиће се гласању о неповерењу Влади или члану Владе, ако претходно, по неприхватању одговора на интерпелацију, председник Владе, односно члан Владе не поднесе оставку.

Члан 227.

Претрес поводом одговора на интерпелацију мора да се заврши на седници на којој је започет.

Поднета интерпелација може да се повуче до гласања о одговору на интерпелацију.

О питању које је било предмет интерпелације не може се поново расправљати пре истека рока од 90 дана од дана гласања.

д) Извештавање Народне скупштине о раду Владе

Члан 228.

Влада извештава Народну скупштину о свом раду, а нарочито о вођењу политике, о извршавању закона и других општих аката, о остваривању плана развоја и просторног плана и о извршавању буџета Републике.

Влада подноси извештај Народној скупштини кад то Народна скупштина затражи, или по сопственој иницијативи, а најмање једанпут годишње.⁸⁰

Народна скупштина може, на предлог појединог одбора, без претреса, закључити да од Владе затражи извештај о раду Владе, односно извештај којим ће Влада обавестити Народну скупштину о питањима вођења политике, извршавања закона и других општих аката у одређеној области.

Извештај Владе председник Народне скупштине, одмах по пријему, доставља народним посланицима, ради упознавања.

Народна скупштина може да одлучи, на предлог одбора који је размотрио извештај Владе, да се разматрање извештаја обави и на седници Народне скупштине.

ђ) Информисање одбора о раду министарства

Члан 229.

Министар информиса надлежни одбор Народне скупштине о **СПРОВОЂЕЊУ ЗАКОНА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ МИНИСТАРСТВА КОЈИМ РУКОВОДИ, СПРОВОЂЕЊУ ЗАКЉУЧАКА И ПРЕПОРУКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПОВОДОМ ИЗВЕШТАЈА НЕЗАВИСНИХ ДРЖАВНИХ ОРГАНА И О ДРУГИМ ПИТАЊИМА ИЗ ДЕЛОКРУГА** ~~раду~~ министарства једном у три месеца.⁸¹

На седници одбора, питања министру о поднетој информацији могу да постављају чланови надлежног одбора и овлашћени представник посланичке групе која нема члана у том одбору.

Овлашћени представник посланичке групе из става 2. овог члана може да постави питање министру тек пошто буду исцрпена питања чланова надлежног одбора.

О закључцима одбора поводом поднете информације, одбор подноси извештај Народној скупштини.

⁸⁰ Законом о Влади је изричито прописано да Влада подноси Народној скупштини извештај о свом раду за протеклу годину најкасније 60 дана пре подношења предлога завршног рачуна буџета Републике Србије, као и да су Влада и сваки њен члан дужни да на захтев Народне скупштине поднесу извештај о свом раду (члан 36.). Истим Законом је предвиђено и да су Влада и сваки њен члан дужни да доставе Народној скупштини извештаје и податке који су јој потребни ради расправљања питања везаних за рад Владе или њеног члана (члан 39.). Овакве законске одредбе су у складу са Уставом утврђеном одговорношћу Владе према Народној скупштини, у чијој је надлежности њен избор и разрешење. Влада је одговорна Народној скупштини за политику Републике Србије, за извршавање закона и других општих аката Народне скупштине и за рад органа државне управе (члан 124. Устава).

⁸¹ ИЛИ МОЖДА ПОВЕЋАТИ ПЕРИОД ИЗВЕШТАВАЊА НА ШЕСТ МЕСЕЦИ

15. Поступак контроле над радом служби безбедности

Члан 230.

Народна скупштина обавља надзор над радом служби безбедности непосредно и преко надлежног одбора.

Народна скупштина врши надзор из става 1. овог члана разматрањем годишњег извештаја надлежног одбора о извршеном надзору над радом служби безбедности.

Члан 231.

Извештај о извршеном надзору над радом служби безбедности за претходну годину, са закључцима и евентуалним предлогом мера, надлежни одбор подноси Народној скупштини до краја марта текуће године.

Члан 232.

Седнице надлежног одбора могу бити затворене за јавност.

Одлуку о обавештавању јавности с ове седнице доноси надлежни одбор.

Члан 233.⁸²

Седници надлежног одбора која је затворена за јавност, могу присуствовати чланови одбора, односно њихови заменици, који су потписали изјаву о обавези чувања тајне после избора за члана Одбора, односно заменика члана Одбора.

Седници надлежног одбора могу присуствовати секретар одбора и запослени у Служби Народне скупштине које одреди генерални секретар Народне скупштине, који су потписали изјаву о обавези чувања тајне.

Образац изјаве о обавези чувања тајне прописује генерални секретар Народне скупштине.

16. Поступак за разрешење председника Републике⁸³

Члан 234.

Најмање трећина народних посланика може председнику Народне скупштине поднети предлог да се на дневни ред седнице Народне скупштине стави питање покретања поступка за разрешење председника Републике, уз писано образложење због чега сматрају да је председник Републике повредио Устав.

Председник Народне скупштине овај предлог доставља народним посланицима и председнику Републике.

⁸²Одредбе чл. 232. и 233. овог пословника су усклађене са решењима предвиђеним чл. 17. и 20. Закона о основама уређења служби безбедности Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 116/07 и 72/12), а на које упућује и члан 39. Закона о тајности података („Сл. гласник РС“, бр. 104/09). Законом о основама уређења служби безбедности Републике Србије је предвиђено да седнице Одбора могу бити затворене за јавност и да у том случају председник Одбора обавештава јавност о раду Одбора, сагласно одлукама донетим на седници Одбора (члан 17. став 2.), као и да су чланови Одбора и лица која учествују у његовом раду дужни да штите и чувају поверљиве информације до којих дођу у раду Одбора и после престанка чланства, односно рада у Одбору и да чланови Одбора потписују изјаву о обавези чувања тајне после избора у Одбор, а лица која учествују у раду Одбора – пре почетка ангажовања у Одбору (члан 20.), док је Законом о тајности података прописано да чланови одбора Народне скупштине надлежног за надзор и контролу у сектору одбране и безбедности, имају право на приступ и увид у тајне податке у вези са вршењем функције надзора и контроле, у складу са законом (члан 39.).

⁸³Разрешење председника Републике је утврђено чланом 118. Устава, а уређено је и Законом о председнику Републике („Сл. гласник РС“, бр. 111/07) у члану 15. овог закона.

О предлогу из става 1. овог члана одлучује се на седници Народне скупштине, најраније 15, а најкасније 60 дана од дана његовог подношења.

На седницу Народне скупштине на којој се разматра предлог из става 1. овог члана позива се и председник Републике, који има право учешћа у претресу.

Надлежни одбор разматра разлоге за покретање поступка за разрешење председника Републике, наведене у образложењу предлога из става 1. овог члана и о томе подноси извештај Народној скупштини.

Народна скупштина, после претреса, одлучује о предлогу ~~из става 1. овог члана~~ **ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА ЗА РАЗРЕШЕЊЕ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ**, већином гласова свих народних посланика.

Одлуку Народне скупштине којом се усваја предлог из става ~~4-~~ **6.** овог члана, председник Народне скупштине, заједно са предлогом за покретање поступка за разрешење председника Републике, одмах доставља Уставном суду.

Члан 235.

Када председник Народне скупштине прими одлуку Уставног суда да је председник Републике повредио Устав, одмах је доставља народним посланицима и сазива седницу Народне скупштине, ради одлучивања о разрешењу председника Републике, најкасније у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

Пре приступања гласању о разрешењу председника Републике, Народна скупштина одлучује да ли ће се гласати тајно или јавно. Ако Народна скупштина одлучи да се гласа јавно, гласа се прозивком.

О разрешењу председника Републике, Народна скупштина одлучује без претреса.

Председник Републике је разрешен ако је за разрешење гласало најмање две трећине народних посланика.

Члан 236.

Када председник Народне скупштине прими одлуку Уставног суда да председник Републике није повредио Устав, одмах је доставља народним посланицима и председнику Републике.

17. Поступак за вршење надзора над радом државних органа, организација и тела

Члан 237.

Председник Народне скупштине доставља извештаје које су државни органи, организације и тела, у складу са законом, поднели Народној скупштини, народним посланицима и надлежном одбору.⁸⁴

⁸⁴Овде је већ одређено да независни државни органи, организације и тела подносе извештаје Народној скупштини, те није потребно предвидети посебну одредбу коме се достављају извештаји. Ствар је скупштинске организације коме се ови извештаји прослеђују у оквиру Скупштине (сагласно Пословнику, формално гледано, извештаје који су насловљени на Народну скупштину, председник Народне скупштине (попут предлога закона) доставља свим народним посланицима и надлежном одбору (надлежност одбора формалноправно, према делокругу одбора који је Пословником предвиђен, одређује председник Народне скупштине). Законима којима се установљавају независни државни органи такође је предвиђено да се извештаји подносе Народној скупштини и то углавном до краја марта текуће за претходну годину (примера ради: Закон о Државној ревизорској институцији у члану 45 (до 31. марта); Закон о спречавању корупције у члану 39 (до 31. марта); Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја у члану 36 (у року од три месеца од окончања фискалне године); Закон о Заштитнику грађана у члану 39. (до 15. марта) итд.). Било би корисно да сваки такав извештај садржи на крају сажетак, односно краћи преглед налаза са конкретним препорукама (садржину извештаја би

Надлежни одбор разматра извештај из става 1. овог члана у року од 30 дана од дана подношења Народној скупштини.

ИЗВЕШТАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ ДА РАЗМАТРАЈУ И ДРУГИ ОДБОРИ, У СКЛАДУ СА СВОЈИМ ДЕЛОКРУГОМ, КОЈИ СВОЈЕ ИЗВЕШТАЈЕ СА ПРЕДЛОЗИМА И ПРЕПОРУКАМА ПОДНОСЕ НАДЛЕЖНОМ ОДБОРУ.⁸⁵

ЧЛАН 237а

На седницу надлежног одбора позиваЈУ се, **РАДИ УЧЕШЋА У РАСПРАВИ, представник ПРЕДСТАВНИЦИ** државног органа, организације, односно тела чији се извештај разматра **И ОДБОРА КОЈИ ЈЕ НАДЛЕЖНОМ ОДБОРУ ДОСТАВИО СВОЈ ИЗВЕШТАЈ СА ПРЕДЛОЗИМА И ПРЕПОРУКАМА.⁸⁶**

Након разматрања извештаја из става ~~1~~ **ОКОНЧАЊА РАСПРАВЕ**, надлежни одбор **САЧИЊАВА** подноси извештај Народној скупштини, ~~с предлогом закључка, односно препоруке.~~ **ИЗВЕШТАЈ С ПРЕДЛОГОМ ЗАКЉУЧКА, КОЈИ ПОДНОСИ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ.**

У предлогу акта из ~~става 4.~~ **СТАВА 2.** овог члана, ако законом није друкчије уређено, надлежни одбор може да предложи Народној скупштини да:

- прихвати извештај државног органа, организације, односно тела, када сматра да је извештај у формалном и суштинском смислу целовит и да је државни орган, организација, односно тело поступао у складу са законом,
- обавезе Владу и друге државне органе на предузимање одговарајућих мера и активности из њихове надлежности,
- затражи допуну извештаја државног органа, организације, односно тела,
- предузме одговарајуће друге мере у складу са законом.

Члан 238.

Извештај који, у складу са законом, Народној скупштини подноси независни државни орган који штити права грађана и контролише рад органа државне управе, органа надлежног за правну заштиту имовинских права и интереса Републике Србије, као и других органа и организација, предузећа и установа којима су поверена јавна овлашћења; обезбеђује право на доступност информација од јавног значаја и заштиту података о личности; штити равноправност грађана; обавља ревизију јавних средстава, као и државни орган за борбу против корупције, разматра надлежни одбор.

ИЗВЕШТАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ ДА РАЗМАТРАЈУ И ДРУГИ ОДБОРИ, У СКЛАДУ СА СВОЈИМ ДЕЛОКРУГОМ, КОЈИ СВОЈЕ ИЗВЕШТАЈЕ СА ПРЕДЛОЗИМА И ПРЕПОРУКАМА ПОДНОСЕ НАДЛЕЖНОМ ОДБОРУ.

НА СЕДНИЦУ НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА ПОЗИВАЈУ СЕ, РАДИ УЧЕШЋА У РАСПРАВИ, ПРЕДСТАВНИЦИ НЕЗАВИСНОГ ДРЖАВНОГ ОРГАНА И ОДБОРА КОЈИ ЈЕ НАДЛЕЖНОМ ОДБОРУ ДОСТАВИО СВОЈ ИЗВЕШТАЈ.⁸⁷

Након разматрања извештаја из става 1. овог члана **ОКОНЧАЊА РАСПРАВЕ**, надлежни одбор, **У КОНСУЛТАЦИЈИ СА ПРЕДСТАВНИЦИМА НЕЗАВИСНОГ**

требало уредити законима којима се НДО успостављају или евентуално Законом о Народној скупштини).

⁸⁵Поступак разматрања извештаја независних државних органа је уподобљен поступку који је предвиђен за разматрање предлога буџета. Одређује се један одбор као надлежан, а други одбори који разматрају предлог акта, односно у овом случају извештај НДО, достављају своје извештаје (са предлозима и препорукама) једном надлежном одбору који при сачињавању предлога закључка узима у обзир и предлоге и препоруке других одбора.

⁸⁶Овде се може поставити питање да ли на ту седницу надлежног одбора треба позвати и представнике Владе.

⁸⁷И овде се може поставити питање – да ли позвати и представнике Владе на седницу надлежног одбора.

ДРЖАВНОГ ОРГАНА, подноси извештај Народној скупштини, с предлогом закључка, односно препоруке са мерама за унапређење стања у тим областима.

~~У раду на седници надлежног одбора и седници Народне скупштине, учествује представник независног државног органа чији се извештај разматра.~~

~~Народна скупштина разматра извештај независног државног органа и извештај надлежног одбора, с предлогом закључка, односно препоруке.~~

~~Народна скупштина, по закључењу расправе, одлучује о предлогу закључка, односно препоруке са мерама за унапређење стања у тим областима, већином гласова народних посланика на седници на којој је присутна већина народних посланика.⁸⁸~~

Члан 239.

Народна скупштина разматра извештаје из члана 237. ст. 1. и 4. **И ЧЛАНА 238.** овог пословника и предлог закључка, односно препоруке надлежног одбора, ~~на првој наредној седници.~~ **У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ИЗВЕШТАЈА НАДЛЕЖНОГ ОДБОРА.**

На седницу Народне скупштине позива се, **РАДИ УЧЕШЋА У РАСПРАВИ, ОВЛАШЋЕНИ** представник државног органа, организације, односно тела чији се извештај разматра.

ПРЕДСТАВНИК ДРЖАВНОГ ОРГАНА, ОРГАНИЗАЦИЈЕ, ОДНОСНО ТЕЛА ИМА ПРАВО ДА ГОВОРИ НА СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У ВРЕМЕНСКОМ ТРАЈАЊУ КОЈЕ ЈЕ ПРЕДВИЂЕНО ОДРЕДБАМА ОВОГ ПОСЛОВНИКА ЗА ПРЕДЛАГАЧА АКТА.

Народна скупштина, по закључењу расправе, **ДОНОСИ ЗАКЉУЧАК СА ПРЕПОРУКАМА, ОДНОСНО МЕРАМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА У ТИМ ОБЛАСТИМА** ~~донеси закључак, односно препоруку,~~ већином гласова народних посланика на седници на којој је присутна већина народних посланика.

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ДОСТАВЉА УСВОЈЕНИ ЗАКЉУЧАК ВЛАДИ РАДИ ЊЕГОВОГ СПРОВОЂЕЊА.

Члан 240.

Када државни орган, организација, односно тело не поднесе извештај Народној скупштини у року предвиђеном законом, односно на захтев надлежног одбора, надлежни одбор о томе обавештава Народну скупштину, ради предузимања мера из њене надлежности, у циљу утврђивања одговорности функционера тог државног органа, организације или тела.

Надлежни одбор може да утврди да функционер државног органа, организације, односно тела кога бира Народна скупштина не врши функцију у складу са законом и о томе обавештава Народну скупштину, у циљу предузимања мера утврђених законом.

Члан 241.

За извршавање послова из свог делокруга, надлежни одбор може од државног органа, организације, односно тела чији рад надзире Народна скупштина, тражити информације и податке из њихове надлежности.

18. Поступак давања одговора по захтеву Уставног суда

Члан 242.

⁸⁸Решења у ова три става се понављају у претходном и следећем члану овог пословника, те нису потребна.

Предлог овлашћеног предлагача и решење о покретању поступка за оцену уставности закона, односно уставности и законитости другог општег акта који је донела Народна скупштина, председник Народне скупштине доставља надлежном одбору.

Предлог овлашћеног предлагача и решење о покретању поступка за оцену уставности закона, односно уставности и законитости другог општег акта који је донела Народна скупштина, председник Народне скупштине може да достави Влади ради давања мишљења.

Надлежни одбор разматра предлог овлашћеног предлагача и решење о покретању поступка за оцену уставности закона, односно уставности и законитости другог општег акта.

Ако надлежни одбор сматра да предлог овлашћеног предлагача не треба прихватити, због тога што је, по мишљењу одбора, акт чија се уставност, односно законитост оспорава, у складу с Уставом, односно законом, обавестиће Уставни суд о свом ставу и о разлозима за неприхватање предлога.

Ако надлежни одбор утврди да има основа за преиспитивање решења у закону чија се уставност оспорава, предложиће Народној скупштини да размотри предлог за оцену уставности тог закона, са предлогом закључка да Влада или надлежно министарство припреми предлог за измену или допуну тог закона.

Народна скупштина може да затражи од Уставног суда да застане са поступком, до одређеног рока, ради измене или допуне оспореног закона.

19. Поступак одлучивања о рату и миру и о проглашењу ратног и ванредног стања

Члан 243.

Одредбе овог пословника примењују се у раду Народне скупштине у случају ратног или ванредног стања, ако овим пословником и другим општим актима Народне скупштине није друкчије одређено.

Члан 244.

Председник Народне скупштине, у случају ратног или ванредног стања:

- одређује време и место одржавања седнице Народне скупштине,
- одлучује о начину и роковима достављања материјала за ту седницу,
- може, по потреби, да одреди посебан начин вођења, издавања и чувања стенографских бележака и записника са седнице Народне скупштине и њених одбора,
- ~~може да одреди да се~~ **ПРЕДЛАЖЕ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ ДА ОДЛУЧИ ДА СЕ** предлози закона и други општи акти и други материјали не стављају на располагање средствима јавног информисања, ~~док Народна скупштина друкчије не одлучи,~~ **ДОК ТРАЈЕ РАТНО, ОДНОСНО ВАНРЕДНО СТАЊЕ;**
- **НАКОН КОНСУЛТАЦИЈЕ СА ЧЛАНОВИМА КОЛЕГИЈУМА**, обавештава председника Републике и председника Владе да Народна скупштина није у могућности да се састане,
- одлучује о начину рада и извршавања задатака Службе Народне скупштине.

Члан 245.

Народни посланик је дужан да, у случајевима ратног или ванредног стања, извештава генералног секретара Народне скупштине о свакој промени пребивалишта или боравишта.

**20. ПОСТУПАК РАДА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У СЛУЧАЈУ ПРОГЛАШЕЊА
ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ (ИЗАЗВАНЕ ЕПИДЕМИЈОМ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ)⁸⁹**

ЧЛАН 245a⁹⁰

НАРОДНИ ПОСЛАНИК, КОМЕ ЈЕ У ВРЕМЕ ПРОГЛАШЕНЕ ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ (ЗБОГ ПРИМЕНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ) ОГРАНИЧЕНА СЛОБОДА КРЕТАЊА, МОЖЕ УЧЕСТВОВАТИ У РАДУ НА СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ОДНОСНО ЊЕНОГ РАДНОГ ТЕЛА ВАН МЕСТА ОДРЕЂЕНОГ У САЗИВУ СЕДНИЦЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: СЕДНИЦА НА ДАЉИНУ), ПУТЕМ БЕЗБЕДНЕ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДУЖАН ЈЕ ДА, НАЈКАСНИЈЕ ДВА ЧАСА ПРЕ ВРЕМЕНА ОДРЕЂЕНОГ ЗА ПОЧЕТАК ИЛИ НАСТАВАК ПРЕКИНУТЕ СЕДНИЦЕ, ОБАВЕСТИ ПРЕДСЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ОДНОСНО ПРЕДСЕДНИКА ЊЕНОГ РАДНОГ ТЕЛА, У ПИСАНОМ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ, О ПОСТОЈАЊУ РАЗЛОГА ЗА УЧЕСТВОВАЊЕ У РАДУ НА СЕДНИЦИ НА ДАЉИНУ.

СЕДНИЦА НА ДАЉИНУ СПРОВОДИ СЕ ПУТЕМ ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КОЈА ОМОГУЋАВА ПРЕНОС ПОДАТАКА, СЛИКЕ И ЗВУКА У РЕАЛНОМ ВРЕМЕНУ, ТАКВОГ КВАЛИТЕТА ДА СЕ БЕЗ СУМЊЕ МОЖЕ УТВРДИТИ ИДЕНТИТЕТ НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА КОЈИ НА ТАЈ НАЧИН УЧЕСТВУЈЕ У РАДУ НА СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ОДНОСНО ЊЕНОГ РАДНОГ ТЕЛА.

ЧЛАН 245б

ПРИЛИКОМ УТВРЂИВАЊА КВОРУМА, ПРИСУТНИМА СЕ СМАТРАЈУ, ОСИМ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА КОЈИ СУ ФИЗИЧКИ ПРИСУТНИ У САЛИ У КОЈОЈ СЕ ОДРЖАВА СЕДНИЦА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ОДНОСНО ЊЕНОГ РАДНОГ ТЕЛА, И

⁸⁹Ванредно стање је регулисано Уставом и представља стање јавне опасности у којем је угрожен опстанак државе или грађана (члан 200.), док је ванредна ситуација дефинисана Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/18) као стање које настаје проглашењем од надлежног органа када су ризици и претње или настале последице по становништво, животну средину и материјална и културна добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или последице није могуће спречити или отклонити редовним деловањем надлежних органа и служби, због чега је за њихово ублажавање и отклањање неопходно употребити посебне мере, снаге и средства уз појачан режим рада. Ванредна ситуација се проглашава одмах по сазнању за непосредну опасност од њеног наступања (земљотрес, поплава, град, суша, пандемија, епидемија заразних болести итд.) и њу проглашава и укида Влада за територију Републике Србије, на предлог Републичког штаба за ванредне ситуације. Имајући наведено значење ванредне ситуације поставља се питање да ли назив овог поглавља треба да садржи и речи: „изазване епидемијом заразне болести“ или не, јер је епидемија заразних болести (односно пандемија) само један од разлога за проглашење ванредне ситуације. Такође, ванредна ситуација је дефинисана и Законом о заштити становништва од заразних болести („Сл. гласник РС“, бр. 15/16, 68/20 и 136/20), према коме је ванредна ситуација, односно догађај стање када су ризици и претње или последице катастрофа, ванредних догађаја и других опасности по становништво, животну средину и материјална добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или последице није могуће спречити или отклонити редовним деловањем, па је неопходно применити посебне мере (елементарне несреће и катастрофе, појаве епидемије заразне болести, појаве нове или недовољно познате заразне болести и у случају сумње на употребу биолошког агенса и друго). Појаву и престанак епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја наредбом проглашава министар, на предлог Републичке стручне комисије за заштиту становништва од заразних болести и Завода за јавно здравље основаног за територију Републике Србије, а спровођење мера у ванредној ситуацији обавља се у складу са законом којим се уређују ванредне ситуације и овим законом.

⁹⁰Ове одредбе Пословника су сачињене по угледу на одредбе Пословника Скупштине Црне Горе (чл. 222а-222ц).

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ КОЈИ УЧЕСТВУЈУ ПРИМЕНОМ БЕЗБЕДНЕ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДЛУЧУЈУ ЈАВНИМ ГЛАСАЊЕМ: УПОТРЕБОМ ЕЛЕКТРОНСКОГ СИСТЕМА ЗА ГЛАСАЊЕ, ДИЗАЊЕМ РУКЕ, ПРОЗИВКОМ ИЛИ УПОТРЕБОМ ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ ИЗ ЧЛАНА 245а СТАВ 1. ОВОГ ПОСЛОВНИКА.

ЧЛАН 245в

НА ПОСТУПАК РАДА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У СЛУЧАЈУ ПРОГЛАШЕЊА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОДРЕДБЕ ОВОГ ПОСЛОВНИКА О ПОСТУПКУ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА, АКО ОДРЕДБАМА ОВОГ ОДЕЉКА НИЈЕ ДРУКЧИЈЕ ОДРЕЂЕНО.

Х. ИЗВОРНИЦИ И ОБЈАВЉИВАЊЕ АКТА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**Члан 246.**

Изворником закона, односно другог општег акта или аутентичног тумачења закона сматра се текст закона, односно другог општег акта или аутентичног тумачења закона, усвојен на седници Народне скупштине.

На изворник закона, односно другог општег акта Народне скупштине и на изворник аутентичног тумачења закона ставља се печат Народне скупштине.

Изворник закона, односно другог општег акта Народне скупштине и аутентичног тумачења закона чува се у Народној скупштини.

О изради изворника, стављању печата, чувању и евиденцији изворника стара се генерални секретар Народне скупштине, у складу са законом.

Члан 247.

Закони и други акти Народне скупштине и Јединствена методолошка правила за израду прописа надлежног одбора Народне скупштине објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Одлуке Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”, ако то Одбор одлучи.

Члан 248.

О објављивању закона и других аката Народне скупштине, као и аката радних тела Народне скупштине стара се генерални секретар Народне скупштине.

Генерални секретар Народне скупштине, у сарадњи са предлагачем закона и других аката, а пре њиховог објављивања, извршиће исправке очигледних словних и правописних грешака, као и грешака у писању бројева и имена.

Генерални секретар Народне скупштине, на основу изворног текста закона, другог акта Народне скупштине, односно акта радног тела Народне скупштине даје исправку грешака у објављеном тексту тих аката.

ХИ. ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**Члан 249.**

Председник Народне скупштине доставља захтев за ванредно заседање народним посланицима и Влади и одређује време када ће се Народна скупштина састати, **ТАКО**

ДА СЕ ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОДРЖИ НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД СЕДАМ ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА.

Члан 250.

На ванредном заседању, Народна скупштина ради по унапред утврђеном дневном реду, који је доставио подносилац захтева за одржавање ванредног заседања.

Редослед разматрања тачака дневног реда не може да се мења без сагласности представника предлагача на чији је захтев ванредно заседање заказано.

Члан 251.

На ванредно заседање примењују се одредбе овог пословника о редовном заседању, ако одредбама овог поглавља није друкчије одређено.

XII. ИМУНИТЕТ

Члан 252.

Народни посланик, у складу с Уставом и законом, ужива имунитет од дана потврђивања до дана престанка мандата.

Захтев за одобрење одређивања притвора за народног посланика и захтев за одобрење покретања кривичног поступка или другог поступка у коме се може изрећи казна затвора, надлежни орган подноси председнику Народне скупштине, који га упућује Одбору за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања.

Одбор је дужан да свој извештај, са предлогом одлуке, поднесе Народној скупштини.

О одржавању седнице Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања на којој се разматра питање његовог имунитета, народни посланик се посебно обавештава.

Члан 253.

Народна скупштина, на предлог надлежног одбора може успоставити имунитетно право народном посланику који се није позвао на имунитет, ако је то потребно ради вршења посланичке функције.

Члан 254.

Ако се народни посланик позвао на имунитет, не може да буде притворен, нити против њега може да се води кривични или други поступак у коме се може изрећи казна затвора, без одобрења Народне скупштине.

Одобрење за одређивање притвора, односно вођење кривичног или другог поступка у коме се може изрећи казна затвора односи се само на дело поводом којег је захтев поднет.

XIII. ЈАВНОСТ РАДА

Члан 255.

Седнице Народне скупштине и њених радних тела су јавне.

СЕДНИЦА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, ОДНОСНО ЊЕНОГ РАДНОГ ТЕЛА, НА КОЈОЈ СЕ РАЗМАТРАЈУ ТАЈНИ ПОДАЦИ У СМISЛУ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ТАЈНОСТ ПОДАТАКА, ЗАТВОРЕНА ЈЕ ЗА ЈАВНОСТ.

Седница Народне скупштине може бити затворена за јавност у случајевима одређеним законом, ако то предложи Влада, одбор или најмање 20 народних посланика. Предлог мора бити образложен. О том предлогу Народна скупштина одлучује без претреса.

Седница радног тела може да буде затворена за јавност, на образложен предлог најмање трећине од укупног броја чланова тог радног тела. О том предлогу радно тело одлучује без претреса.

До доношења одлуке Народне скупштине, односно радног тела, о искључењу јавности са седнице, председник Народне скупштине, односно председник радног тела дужан је да поступа као да је предлог за затварање седнице за јавност усвојен.

Члан 256.

О давању информације са седнице Народне скупштине или радног тела затворене за јавност одлучује Народна скупштина, односно радно тело.

Ако Народна скупштина, односно радно тело, одлучи да да информацију са седнице затворене за јавност, председник Народне скупштине, односно председник радног тела, даје саопштење за јавност.

Члан 257.

Представници средстава јавног информисања имају слободан приступ седницама Народне скупштине и њених радних тела, ради обавештавања јавности о њиховом раду, у складу с прописима о унутрашњем реду у Народној скупштини.

Представницима средстава јавног информисања обезбеђују се услови неопходни за праћење рада на седницама Народне скупштине и њених одбора, у складу с актом надлежног одбора.

Члан 258.

Новинари акредитовани за праћење рада Народне скупштине могу да користе стенографске белешке Народне скупштине, а кад их цитирају, морају да назначе да ли су излагања ауторизована.

Новинарима акредитованим за праћење рада Народне скупштине стављају се на располагање предлози закона и других општих аката, као и информативни и документациони материјал о питањима из рада Народне скупштине и њених радних тела.

Акредитација представника средстава јавног информисања у Народној скупштини уређује се у складу са актом надлежног одбора.

Члан 259.

Посматрачима домаћих и међународних удружења и организација и заинтересованих грађана обезбеђују се посебна места ради праћења рада седнице Народне скупштине и њених радних тела.

Јавност рада остварује се и кроз групне посете Народној скупштини.

Остваривање јавности рада из ст. 1. и 2. овог члана уређује се актом надлежног одбора.

Члан 260.

~~По правилу,~~ На интернет страници Народне скупштине објављују се:⁹¹

⁹¹Обезбедити да се сви наведени документи објављују на интернет страници. Што се тиче амандмана, ако нема могућности да се сви објаве онда би требало предвидети објављивање прихваћених амандмана (тј. оне које су прихватили надлежни одбори и предлагач закона).

- предлог дневног реда и усвојени дневни ред седнице Народне скупштине и њених радних тела,

- усвојени записник са седнице Народне скупштине и њених радних тела,

- предлози закона и других аката поднетих Народној скупштини,

- **УСВОЈЕНИ** закони и други акти Народне скупштине,

- амандмани на предлоге закона и других аката **КОЈЕ СУ ПРИХВАТИЛИ НАДЛЕЖНИ ОДБОР И ПРЕДЛАГАЧ ЗАКОНА, ОДНОСНО ДРУГОГ АКТА**⁹²

- **ИЗВЕШТАЈИ НАДЛЕЖНИХ ОДБОРА НАКОН РАЗМАТРАЊА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА У НАЧЕЛУ И ПОЈЕДИНОСТИМА,**

- **МИШЉЕЊЕ ВЛАДЕ, ОДНОСНО ДРУГОГ ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА ЗАКОНА, О АМАНДМАНИМА НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНА КОЈИ ЈЕ ПОДНЕЛА НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ,**

- **МИШЉЕЊЕ ВЛАДЕ О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА ДРУГОГ ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА И О АМАНДМАНИМА НА ТАЈ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА,**

- **МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ ДРЖАВНОГ ОРГАНА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА ПОДНЕТОМ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ;**

- извод гласања на седници Народне скупштине,

- време одржавања и дневни ред састанка Колегијума,

- информатор о раду Народне скупштине,

- дневне информације о раду Народне скупштине и њених радних тела,

- ~~извештај о раду одбора,~~

- **ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ,**

- **ГОДИШЊЕ ИЗВЕШТАЈЕ О РАДУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И ПО САЗИВИМА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ,**

- друге информације и документи настали у раду или у вези с радом Народне скупштине који су од значаја за информисање јавности.

Члан 261.

Службено саопштење за јавност припрема надлежна служба Народне скупштине, а одобрава председник Народне скупштине или лице које он овласти.

Конференцију за новинаре у Народној скупштини може да одржи народни посланик, а друго лице, само по одобрењу председника Народне скупштине.

XIV. ОДНОС НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

1. Полагање заклетве председника Републике

Члан 262.

Председник Републике полаже заклетву пред Народном скупштином, читањем наглас Уставом утврђеног текста заклетве. После положене заклетве, председник Републике потписује текст заклетве.

⁹²Имајући у виду потешкоће у пракси да се објаве сви поднети амандмани и да су брисане речи „по правилу“, као прелазно решење предлаже се да се објаве амандмани које су прихватили надлежни одбор и предлагач акта.

2. Предлагање кандидата за одређене функције

Члан 263.

Предлог кандидата за председника Владе, председник Републике доставља председнику Народне скупштине у писаном облику, са образложењем. Уз предлог се доставља и сагласност кандидата за председника Владе да прихвата кандидатуру, у писаном облику.

Члан 264.

Листу кандидата за избор судија Уставног суда, председник Републике доставља председнику Народне скупштине у писаном облику, са образложењем. Уз листу се доставља и изјава кандидата за судије Уставног суда о прихватању кандидатуре, у писаном облику.

На листи из става 1. овог члана, најмање два од предложених кандидата морају бити са територије аутономних покрајина.

3. Проглашење закона и поновно одлучивање о закону

Члан 265.

Председник Народне скупштине одмах, а најкасније у року од два дана од дана изгласавања закона, доставља закон председнику Републике, ради проглашења.

Ако председник Републике, у Уставом утврђеном року, закон, уз писмено образложење, врати Народној скупштини на поновно одлучивање, председник Народне скупштине одмах га доставља народним посланицима и о томе се одлучује на првој наредној седници Народне скупштине.

Ако Народна скупштина одлучи да поново гласа о закону из става 2. овог члана, **ПОНАВЉА СЕ ПОСТУПАК ОДЛУЧИВАЊА ИЗ ЧЛАНА 160. ОВОГ ПОСЛОВНИКА, А⁹³** закон се изгласава већином од укупног броја народних посланика.

АКО НАРОДНА СКУПШТИНА У ПОНОВЉЕНОМ ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ЗАКОНУ НЕ ПРИХВАТИ ЗАКОН У НАЧЕЛУ, ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ЗАКЉУЧУЈЕ ГЛАСАЊЕ О ТОМ ЗАКОНУ И САОПШТАВА ДА ЗАКОН НИЈЕ ДОНЕТ.

Председник Народне скупштине поново изгласани закон у Народној скупштини, **КАО И ЗАКОН О КОМЕ ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА ОДЛУЧИЛА ДА ПОНОВО НЕ ГЛАСА⁹⁴**, одмах доставља председнику Републике, ради проглашења.

Члан 266.

Ако председник Републике, у Уставом утврђеном року, не донесе указ о проглашењу закона, нити захтева да Народна скупштина поново гласа о закону који је донела, закон проглашава председник Народне скупштине.

4. Оставка председника Републике

⁹³ Овде је потребно (ради отклањања недоумица у пракси) да се прецизира на који начин се гласа (као у члану 160. овог пословника када се одлучује о предлогу закона – прво у начелу, потом о сваком амандману и на крају о предлогу закона у целини).

⁹⁴ ИЛИ ДОДАТИ КАО ПОСЕБАН СТАВ: „Ако Народна скупштина одлучи да не гласа поново о закону из става 2. овог члана, ЗАКОН ПРОГЛАШАВА ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ“. Овде је неопходно дефинисати шта се догађа у случају да народни посланици одлуче да не гласају поново о закону, што значи да остају при донетом закону који је председник Републике вратио Народној скупштини. Ко у том случају проглашава закон – да ли се исти закон поново доставља председнику Републике ради проглашења или тај закон проглашава председник Народне скупштине. Проглашење закона је утврђено у члану 113. Устава, а предвиђено је и чланом 19. Закона о председнику Републике („Сл. гласник РС“, бр. 111/07).

Члан 267.

Кад председник Републике поднесе оставку и о томе обавести председника Народне скупштине, председник Народне скупштине ово обавештење одмах доставља народним посланицима и обавештава их да, у складу са Уставом, замењује председника Републике до избора новог председника Републике. Истовремено, председник Народне скупштине расписује изборе за председника Републике.

XV. ОДНОС НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И ВЛАДЕ

1. Избор Владе

Члан 268.

Предлог кандидата за председника Владе, председник Народне скупштине, одмах по пријему, доставља народним посланицима.

Члан 269.

Кад кандидат за председника Владе износи свој програм и предлаже састав Владе на седници Народне скупштине, о кандидату за председника Владе, изнетом програму и кандидатима за чланове Владе отвара се претрес.

Члан 270.

Одмах по завршетку претреса, председник Народне скупштине заказује Дан за гласање о програму Владе и избору председника и чланова Владе.

О предлогу из става 1. овог члана Народна скупштина одлучује у целини, тајним гласањем, осим ако не одлучи да се гласа јавно. Ако Народна скупштина одлучи да се гласа јавно, гласа се прозивком.

Влада је изабрана ако је за њен избор гласала већина од укупног броја народних посланика.

Члан 271.

После избора Владе, председник и чланови Владе полажу заклетву пред Народном скупштином, читањем наглас законом утврђеног текста заклетве. После положене заклетве, председник и чланови Владе потписују текст заклетве и предају га председнику Народне скупштине.

2. Представљање Владе у Народној скупштини

Члан 272.

Право и дужност представљања Владе у Народној скупштини, приликом разматрања свих питања из њене надлежности, има председник Владе.

Влада одређује чланове Владе који је представљају по поједином питању које је на дневном реду седнице Народне скупштине, односно на седници њеног одбора.

Представници Владе на седницама Народне скупштине и њених одбора могу бити само чланови Владе и директор Републичког секретаријата за законодавство кад је на дневном реду седнице Народне скупштине предлог закона који је за Владу припремио Републички секретаријат за законодавство.

Представници Владе учествују у раду Народне скупштине, у складу с овлашћењима утврђеним законом.

Члан 273.

Ради давања стручних и других објашњења на седници одбора Народне скупштине, Влада може одредити своје поверенике.

Члан 274.

Уз предлог закона или другог општег акта, или уз други материјал који подноси Народној скупштини, Влада обавештава Народну скупштину о својим представницима и повереницима за седнице Народне скупштине и њених одбора.

Члан 275.

Ради остваривања права и дужности Владе у Народној скупштини, Народна скупштина и њени одбори обавештавају Владу и надлежна министарства о својим седницама и о питањима која се разматрају на тим седницама.

3. Поверење Влади

Члан 276.

Влада може да затражи од Народне скупштине гласање о свом поверењу, у писаном облику, и има право да тај захтев образложи.

Захтев из става 1. овог члана, у име Владе, подноси председник Владе.

У поступку одлучивања о поверењу Влади покренутом од стране Владе, сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на поступак одлучивања о неповерењу Влади или поједином њеном члану.

Члан 277.

Кад Народна скупштина не изгласа поверење Влади, председник Народне скупштине о томе одмах обавештава председника Републике.

4. Оставка председника Владе, члана Владе и разрешење члана Владе

Члан 278.

Председник Владе подноси оставку, у писаном облику, председнику Народне скупштине и има право да је образложи.

О оставци председника Владе председник Народне скупштине одмах обавештава председника Републике и народне посланике.

Народна скупштина, на првој наредној седници, констатује, без претреса, да је председник Владе поднео оставку и о томе се не одлучује.

Даном констатације оставке председника Владе на седници Народне скупштине, престаје мандат Влади.

Члан 279.

Оставку коју је поднео члан Владе, председник Владе доставља председнику Народне скупштине.

О оставци члана Владе председник Народне скупштине обавештава народне посланике.

Народна скупштина, на првој наредној седници, констатује, без претреса, да је члан Владе поднео оставку и о томе се не одлучује.

Даном констатације оставке члана Владе на седници Народне скупштине, члану Владе престаје мандат.

Члан 280.

Предлог за разрешење појединог члана Владе, председник Владе подноси председнику Народне скупштине у писаном облику и има право да га образложи.

Народна скупштина разматра и гласа о предлогу за разрешење члана Владе на првој наредној седници.

Члану Владе, који је разрешен, мандат престаје даном доношења одлуке о разрешењу.

О одлуци из става 3. овог члана председник Народне скупштине обавештава председника Владе.

Члан 281.

Предлог за гласање о поверењу Влади и предлог за разрешење члана Владе могу се повући све до одлучивања о предлогу за гласање о поверењу Влади и предлогу за разрешење члана Владе.

Сваки од народних посланика који су потписали предлог за гласање о неповерењу Влади или поједином њеном члану има право да повуче свој предлог све до одлучивања о том предлогу. Ако број народних посланика који су предложили да се гласа о неповерењу Влади, односно поједином њеном члану, постане мањи од 60, тај предлог се сматра повученим.

XVI. ОДНОС НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И УСТАВНОГ СУДА

Члан 282.

Народна скупштина разматра обавештења Уставног суда о стању и проблемима остваривања уставности и законитости, мишљења и указивања Уставног суда на потребу доношења и измена закона и предузимања других мера ради заштите уставности и законитости. Народна скупштина може окончати ово разматрање преласком на дневни ред или доношењем одговарајућег закључка.

Народна скупштина може да обавести Уставни суд о својим закључцима донетим поводом разматрања обавештења, мишљења и указивања Уставног суда.

XVII. ПРАВА И ДУЖНОСТИ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА⁹⁵

Члан 283.

Народни посланик је дужан да учествује у раду Народне скупштине.

Народном посланику не може да се ускрати улазак и боравак у згради Народне скупштине.

Члан 284.

Народни посланик је дужан да своје одсуство са седнице пријави председнику Народне скупштине, који о томе обавештава Народну скупштину.

Члан 285.

Народни посланик остварује право на плату, у складу са законом, као и накнаду трошкова за обављање посланичке функције, у складу са одлуком надлежног одбора.

⁹⁵Ово поглавље би требало да носи назив „НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ДУЖНОСТИ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА“, сагласно члану 1. Пословника којим је одређен предмет овог пословника, а права и дужности народних посланика су материја Закона о Народној скупштини (чл. 36-46.).

Народни посланик с инвалидитетом остварује посебна права, у складу са законом и одлуком надлежног одбора.

Члан 286.

Народни посланик има право да буде благовремено обавештен о свим питањима потребним за вршење функције народног посланика, редовним достављањем службених публикација Народне скупштине и информативног и документационог материјала о питањима која су на дневном реду седнице Народне скупштине и о другим питањима из надлежности Народне скупштине.

Члан 287.

Народни посланик има право да тражи обавештења и објашњења од председника Народне скупштине, председника одбора Народне скупштине, министра и функционера у другим републичким органима и организацијама, о питањима из оквира права и дужности ових функционера, из надлежности органа на чијем се челу налазе, а која су му потребна за остваривање функције народног посланика, осим на седници Народне скупштине.

Изузетно, председник, односно овлашћени представник посланичке групе, право из става 1. овог члана може остварити и на седници Народне скупштине, усмено, у једном обраћању, у трајању до пет минута, уторком и четвртком, и то одмах након отварања седнице и утврђивања броја народних посланика који присуствују седници, а пре преласка на даљу расправу.

Председник Народне скупштине даје реч пријављеним председницима, односно овлашћеним представницима посланичких група, почевши од представника бројчано најмање посланичке групе, па до бројчано највеће посланичке групе.

Лица из става 1. овог члана дужна су да тражено обавештење, односно објашњење, у писаном облику доставе народном посланику, у року од 15 дана.

Члан 288.

Народном посланику се, за рад у Народној скупштини, омогућује коришћење библиотеке и документације.

Народни посланик има право да користи просторије које су му стављене на располагање за рад и за састанке са грађанима, у складу с актом о унутрашњем реду у Народној скупштини.

XVIII. РАСПУШТАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Члан 289.

Народну скупштину распушта председник Републике, у случајевима одређеним Уставом, и о томе одмах обавештава председника Народне скупштине.

Народна скупштина не може да буде распуштена за време ратног или ванредног стања.

Народна скупштина која је распуштена врши само текуће или неодложне послове, у складу са законом.⁹⁶ У случају проглашења ратног или ванредног стања, поново се успоставља пуна надлежност Народне скупштине, која траје до окончања ратног, односно ванредног стања.

⁹⁶Одредбама члана 109. Устава је утврђена могућност распуштања Народне скупштине, а одредбама члана 52. Закона о Народној скупштини одређени су послови (текући или неодложни) које може да врши Народна скупштина у случају њеног распуштања. У том случају престаје мандат и Влади, која може да врши само текуће послове предвиђене одредбама члана 18. Закона о Влади.

XIX. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

1. Сарадња Народне скупштине с представничким телима и институцијама других држава

Члан 290.

Надлежни одбор одлучује о иницијативама за посете и утврђује састав делегација за вођење разговора с представницима представничких тела и институција других држава.

Ако Надлежни одбор није у могућности да донесе одлуку из става 1. овог члана, одлуку доноси председник Народне скупштине.

Делегација, у року од 15 дана од дана завршетка посете, подноси извештај о посети надлежном одбору.

Надлежни одбор на крају сваке године подноси Народној скупштини извештај о оствареној сарадњи у протеклој години.

2. Учешће представника Народне скупштине у раду појединих међународних организација и мисија

Члан 291.

Народни посланици могу, у својству чланова делегације Народне скупштине, а у вези с појединим спољнополитичким мисијама ширег значаја, учествовати на редовним и специјалним заседањима Организације уједињених нација и њених специјализованих организација, на међународним конференцијама и на другим заседањима међународних организација и институција.

Потребу учешћа и састав делегације утврђује надлежни одбор.

Ако надлежни одбор није у могућности да одлучи о питањима из става 2. овог члана, о тим питањима одлуку доноси председник Народне скупштине.

3. Посланичке групе пријатељства

Члан 292.

У Народној скупштини се могу образовати посланичке групе пријатељства за унапређење односа и сарадње наше државе са другим државама, на принципу доброволности.

Приликом оснивања посланичке групе пријатељства, полази се од узајамно изражених интереса за остваривање и развој сарадње између парламената.

Пријаву за чланство у посланичкој групи пријатељства, народни посланик подноси председнику Народне скупштине.

Евиденцију чланства у посланичким групама пријатељства води надлежни одбор.

XX. СЛУЖБА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ⁹⁷

⁹⁷На стално запослене у Служби Народне скупштине примењују се одредбе Закона о службеницима, Закона о раду и Закона о платама државних службеника и намештеника. Закон о државним службеницима даје могућност да се поједина права и дужности државних службеника у појединим државним органима могу посебним законом уредити и друкчије ако то произлази из природе њихових послова (члан 1. став 2.), тако да се Законом о Народној скупштини, полазећи од специфичности послова који се у Народној скупштини (највишем представничком телу и носиоцу уставотворне и законодавне власти у Републици Србији) обављају, поједина права запослених у том органу могу и друкчије уредити.

Члан 293.

Службом Народне скупштине руководи и за њен рад је одговоран генерални секретар Народне скупштине.

Служба Народне скупштине обавља стручне и друге послове за потребе Народне скупштине, радних тела Народне скупштине, народних посланика, председника и потпредседника Народне скупштине и посланичких група у Народној скупштини, и то:

- учествује у припремању и организовању седница Народне скупштине и њених радних тела и израђује извештаје, записнике и стенографске белешке са тих седница;
- израђује текстове усвојених закона и других општих аката, ради објављивања;
- припрема и чува изворнике закона и других општих аката које доноси Народна скупштина;
- за потребе надлежног радног тела, припрема пројекцију потребних средстава за рад Народне скупштине;
- обавља стручне и друге послове у вези с остваривањем међународне парламентарне сарадње;
- припрема предлоге аката и друге материјале, на захтев народних посланика и радних тела Народне скупштине;
- даје усмена и писана стручна мишљења о питањима из надлежности Народне скупштине, на захтев народних посланика, радних тела Народне скупштине и посланичких група у Народној скупштини,
- на захтев надлежног одбора, прослеђује представке и предлоге надлежном органу и о томе обавештава њиховог подносиоца;
- прикупља, обрађује, чува и даје на коришћење и размену информативно-документационе материјале потребне за рад народних посланика, радних тела Народне скупштине и посланичких група у Народној скупштини;
- организује сарадњу с представницима средстава јавног информисања и обезбеђује услове за њихов рад;
- обавља послове у вези с остваривањем статусних и материјалних права народних посланика;
- уређује и издаје одговарајуће публикације информативног карактера;
- обавља послове канцеларијског пословања и рачуноводствене, материјално-финансијске и административно-техничке послове;
- обавља и друге послове, у складу са законом, овим пословником и другим актима Народне скупштине и њених радних тела.

Напомена: Имајући у виду ове одредбе Пословника о Служби Народне скупштине, као и одредбе чл. 68 – 72. Закона о Народној скупштини, Одлуке о организацији и раду Службе Народне скупштине („Службени гласник РС“, број 30/18) и Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Народне скупштине, којима је утврђена улога запослених у Служби Народне скупштине, која се превасходно састоји у пружању стручне и административно-техничке подршке народним посланицима у обављању њихове функције, као и хијерархијској одговорности запослених (на челу Службе је генерални секретар Народне скупштине који руководи радом Службе и његови заменици - именована лица, затим помоћници генералног секретара – постављена лица који руководе секторима Службе), може се поставити питање да ли Комисија за етику (успостављена изменама и допунама Кодекса објављеним у „Службеном гласнику РС“, број 93/21) састављена од три представника факултетског наставног особља и два државна службеника запослена у Служби Народне скупштине може објективно, непристрасно и без утицаја других да даје мишљење о повреди Кодекса понашања народних посланика. Није спорно да секретар те Комисије буде из реда државних службеника и да запослени у Служби пружају стручну и административно-техничку подршку Комисији за етику, али је спорно њихово чланство у тој комисији, која доноси одлуке и заузима мишљење о томе да ли је у конкретном случају народни посланик повредио Кодекс.

Члан 294.

Ред у згради Народне скупштине и у другим просторијама у којима Народна скупштина ради одржава служба обезбеђења Министарства унутрашњих послова, у складу са законом и одлуком о унутрашњем реду.

О спровођењу одлуке из става 1. овог члана старају се председник Народне скупштине и генерални секретар Народне скупштине.

Овлашћена службена лица државних органа не могу да имају приступ у просторије из става 1. овог члана, нити да предузимају било какве мере, без одобрења председника Народне скупштине.

Ношење оружја у згради Народне скупштине дозвољено је само лицима овлашћеним за одржавање реда у згради Народне скупштине, у складу са одлуком о унутрашњем реду.

XXI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 295.

Одредбе чл. 141. и 161. овог пословника, које се односе на подношење предлога закона и других аката Народне скупштине, као и амандмана у електронском облику, примењиваће се када се за то стекну технички услови, што ће констатовати надлежни одбор Народне скупштине.

Надлежни одбор Народне скупштине донеће акт којим уређује процедуру подношења аката из става 1. овог члана у електронском облику.

Члан 296.

Постојећи одбори настављају рад у складу с досадашњим делокругом до конституисања Народне скупштине у новом сазиву.

Послове Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања обављаће Административни одбор до конституисања Народне скупштине у новом сазиву.

Сталне парламентарне делегације у међународним институцијама настављају са радом до избора нових делегација.

Члан 297.

Даном ступања на снагу овог пословника престаје да важи Пословник Народне скупштине Републике Србије („Службени гласник РС”, број 14/09 – пречишћен текст), осим одредаба чл. 43. до 73. тог пословника које се примењују до конституисања Народне скупштине у новом сазиву.

Изузетно од става 1. овог члана, у одборима који имају мање од 17 чланова, извршиће се попуна састава избором нових чланова до тог броја.

Члан 298.

Овај пословник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а одредбе чл. 46. до 67. овог пословника које се односе на број и делокруг одбора примењују се од конституисања Народне скупштине у новом сазиву.

OTVORENI PARLAMENT

Inicijativa Otvoreni parlament svakodnevno prati rad Narodne skupštine Republike Srbije od 2012. godine. Otvoreni parlament prikuplja i objavljuje podatke o aktivnostima narodnih poslanika i poslanica, radu i rezultatima rada Narodne skupštine, i bavi se analizom različitih procesa iz perspektive transparentnosti, odgovornosti i participativnosti. Osnovni cilj inicijative Otvoreni parlament je povećanje javnosti rada parlamenta, informisanje građana o radu parlamenta i uspostavljanje redovne komunikacije između građana i njihovih izabраниh predstavnika. Svoj rad baziramo na vrednostima koje su sadržane u međunarodnoj Deklaraciji o otvorenosti parlamenata, u čijem razvoju je učestvovao i Otvoreni parlament.

OTVORENI PARLAMENT.rs

O vama se radi.